אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

וועטער: אמטייסטן קלאר און וואַרם

די אייניציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע פאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

Vol. 20, No. 148. Winnipeg, Friday July 25, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג. פרייטאג כט׳ תמוז, תר״ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUL 30 1930 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

זון אויפגאנג — 4.46
זון אונטערגאנג — 8.22

מאָנטאג, יולי 28 וואל-טאָג פאר פעדעראלן פארלאמענט

שטים-פלעצער וועלן זיין אָפן פון 8 אויינער אינדערפרי ביז 6 אויינער נאכמיטאג

רומענישער בעאמטער פון מיניסטעריום פארשווינדט נאָך אונטערזוכונג

דער באאמטער פלעגט באהאלטן אין מיניסטערס ביורא אנטי סעמיטישע אגיטאטארס. — אנטיסעמיטן פארשפרייטן נייע מאניפעסטן. דראָען מיט טויט רעדאקטאָרן. — יוסטיץ מיניסטער פארערט שטרייגע פארפאלגונגען פון אנטיסעמיטן. — רעגירונג גרייט צו פראקלאמירן קריגס צושטאנד. — קעניג אפעלירט פאר פארשטענדיקונג.

״רייט האנאריבל״ ו. ב. 5. מעקענזי קינג פירער פון דער ליבעראלער פארטיי

בוקארעסט, יולי 25 (איטא).— דער הויפט פארוואלטער פון דער ביורא פון מיניסטער פון אינערן, מאסלאקאנו, איז פארשוואונדן, באלד נאכדעם ווי די אונטערזוכונג פון די אנטיסעמיטישע טעראר גרופּעס האט זיך אנגעפאנגען, און דער ריכטער האט עקזאמענירט באאמטע פון דעם מיניסטעריום. וועמען דער ריכטער האט פארהעפטיקט, איז זיי זיינען פארמיישט אין דעם אטענטאט צו טויטן דר. אנגעלסקי.

די אונטערזוכונג האט אויסגעפונען דאס טאסלאקאנו פלעג אפט באהאלטן די אנטיסעמיטישע אגיטאטארס אין די צימערן פון מיניסטעריום אין דורך דעם שטערן זייער ארעסט. באזונדערס איז דאס געווען דער פאל מיט די באראימטע אנטיסעמיטישע אגיטאטארס דאנילא און טאסטו.

דערווייל אבער האלטן די אנטיסעמיטן אין איין פארשפרייטן אנטיסעמיטישע מאניפעסטן אין די נאסן פון בוקארעסט און אויף די איינבאן סטאנציעס. זיי האבן אויך פאנאנדערגעטיילט פלאקאטן, וואו עס ווערט פראקלאמירט די סאלוי דאריטעט פון דער ״אייזערנער וואוארריע״ מיט דעם אטענטאט פון בעזוא — וועלכער האט געוואלט טויטן אנגעלעסקי׳ן און האט געדראָעט אויך צו טויטן די רעדאקטארן פון די צייטונגען ״אדעוועריל״, ״דימיניאצא״ און ״לופטא״ — לויט באריכטן אין די עסטרייכישע צייטונגען.

פון אפיציעלע קרואלן קומט דר מעלדונג, אז דער יוסטיץ מיניסטער האט אויפגעפארערט טעלעגראפיש, די פרעפעקטן פון אלע דיסטריקטן צו נעמען די שטרענגסטע מיטלען קעגן די אנטיסעמיטן.

ליבעראלע פארטיי ערוואַרט ערפאָלג

אטאוואַ, יולי 25.— די נאציאָלע ליבעראלער ביורא האט ארויסגעגעבן א סטייטמענט וועגן די אויסזיכטן פון די וואלען. אנאליזירנדיק די אלגעמיינע לאגע, ווי זי ווערט אויסגעדריקט אין די פארשיידענע באריכטן פון באאבאכטער פון אלע פראווינצן, ווייזט אז די ליבעראלע פארטערשאפט אין דעם קומענדיקן פארלאמענט וועט פארגרעסערט ווערן אין אלע פראווינצן; באזונדערס אין די ווייטערע מזרח פראווינצן, ווי נאווא סקאשיא און ניו־בראנזוויק. זיי וועלן געוויס אנהאלטן זייערע קרעפטן אין קוויבעק און צוגעוויינען אנהייננער אויך אין אנטאריאָ.

אין מערב קאנאדע דערוואַרטן די ליבעראלן צו געווינען זעקס נייע מיטגלידער — פון די קאנסערוואטיוון אין בריטיש קאלאמביא און נאָך 6 אין אלבערטא — פון די יונייטעד פארמערס; און אנהאלטן אלע וואס זיי האבן ביז איצט געהאט אין סאסקאטשעוואן און מאניטאבא.

אזוי, אז ארום און ארום דערוואַרטן די ליבעראלן א נרעסערע מאיאָריטעט ווי די לעצטע אין פערעראלן פארלאמענט.

זאָנט קאָנסערוואַטיוון וועלן האָבן 134 פלעצער אין קומענדיקן פארלאמענט

אטאוואַ, יולי 25.— נעג. א. ד. מעקרעי, ארגאניזירער פון דער קאנסערוואטיווער פארטיי, האט אין א נעשריבענער דערקלערונג, ארויסגעגעבן נעכטן פון דער קאנסערוואטיווער נאציאנאלער הויפט־קווארטיר פון פראוויסגעזאגט, אז 134 קאנסערוואטיוון וועלן דערוויילט ווערן צום פארלאמענט קומענדיקן מאנטאג.

צווישן די אנדערע מיטגלידער וואס וועלן דערוויילט ווערן לויט זיין מיינונג וועלן זיין: 56 ליבעראלן, 14 אדער פארשיידענע אנדערע גרופּעס, און 41 מיטגלידער האט ער אוועקגעשטעלט אויפן צווייפעלהאפטן קאלום.

״דאס איז מיין ערשטער און לעצטער פארזוך צו פאראויס זאגן אין די איצטיקע וואלן״, — זאגט נעג. מעקרעי אין זיין באריכט״ — איך האב זיך צוריקגעהאלטן צו מאכן וועלכן עס איז פארזוך צו פרוווען טרעפן ביז איך האב ניט געקראגן פרישטענדיקע באריכטן. איצט זע איך פאראויס, אז די קינג רעגירונג וועט ניט דערגעשטימט ווערן און אז האנ. ר. ב. בענעט וועט וועט אריין אין מאכט מיט א גוטער מאיאָריטעט איבער אלע אנדערע פארטיי־ען צוזאמענגענומען.

״א קאנסערוואטיווער פארגרעסערונג ווערט פארשפראָכן אין יעדער פראָווינץ. פארטרויליאכע באריכטן באקומען מער אפטיימיסטישע דערוואַרטונגען איידער איך גיב אָן״.

״איך זאג פאראויס, אז 134 מיטגלידער דער קאנסערוואטיווער פארטיי וועלן דערוויילט ווערן צום פארלאמענט, און א באדייטענדער צאָל קאנסערוואטיוון וועלן נאָך צוקומען פון דעם צווייפעלהאפטן צעטעל, וואס וועט מעגלאך דערגרייכן צו 150 — זאגט נעג. מעקרעי.

—(::)—

ארבעטער פאר דזש. ה. סטיט זאָגן ער וועט דערווײַל ווערן אין סעלקירק

צווישן די באריכטן, וואס קומען אן דער הויפטקווארטיר פון די קאנסערוואטיוון איז דאָ איינער, וואס זאגט, אז די ארבעטער און אונטערשטיצער פון דזש. ה. סטיט קאנסערוואטיווער קאנדידאט פון סעלקירק זיינען כמעט ווי זיכער מיט זיין דערוויילונג. זיי זאגן, אז די ארבעטסלאזיקייט און די אנגעמיינע קריזישע עקאָנאמישע לאגע איז אזא וואס נאר בענעט, גלויבן זיי, קאן דאס לייזן אין סטיט וועט אונטערשטיצן בענעט׳ן.

סאָוועטישע צייטונגען לויכן ליטווינאָוון

מאסקווע, יולי 25 (איטא).— אין צוזאמענהאנג מיט דעם, וואס מאקסים ליטווינאָוון איז באשטימט געווארן אלס קאמיסאר פון אויסלענדישע ענינים, אויפ׳ן פלאץ פון דעם ביז איצטיקן קאמיסאר משיטשערין׳ען, פארעפנטלאכן היינט די סאָוועטישע צייטונגען אן אויספירלאכע ביאגראפיע פון ליטווינאָוון. זיי שילדערן זיין רעוואָלוציאָנערע און לעגאלע ארבעט, זיינע ארעסטן, זיין אנטלויפן, זיין פארשיקונג אין א סך דערערע דראמאטישע מאָמענטן פון זיין לעבן.

די צייטונגען ווייזן באזונדערס אן אויף דעם פאל פון ליטווינאָוון׳ס ארעסט. בעת ער איז געווען סאָוועטישער אמבאסאדאר אין ענגלאנד אין יאר 1918 און אין שפּעטער באפרייט געווארן אלס אויסטויש צו דעם ענגלישן גענעראל קאנסיל אין מאסקווע, ג. לאקארט.

אויסרעכענענדיק זיין צאָלרייכע דיפּלאָמאטישע טעטיקייט פאר דער סאָוועטישער רעגירונג, באצייכענען די צייטונגען זיין דיפּלאָמאטישע אַרעיִרע אלס א גלענצענדע און ווייזן אן אויף זיינע פילע נצחונות אויף דעם געביט פון דער אינטערנאציאָנאלער דיפּלאָמאטיע.

גוטע אויסזיכטן צו שליכטן דעם ביי־טערן קאמף אין אינדיע

באמבעי, אינדיע, יולי 24.— די האפענונג אז א וועג ווערט אויסגעטראטן צו ברייננען שלום צווישן גאנדי׳ן און דער רעגירונג, ווערט שטארקער פון טאג צו טאג, א דאנק דעם וואס די שטילע פארהאנדלונגען וואס צוויי אינדישע מעוש באהארור און מר. מ. ר. דזשייקאב, פירן אן צווישן די צדדים, גייען נאָך אז, ווי עס ווייזט אויס, צופרידנשטעלנד.

די דערמאנטע צוויי ״מעסיקע״ פארשייער האבן געהאט א געשפּרעך פון גאנצע פיר שעה מיט גאנדי׳ן אין זיין געפענגניש, אבער אן א גוואַרדיע. קיינע רעגירונגס באאמטע זיינען ניט געווען דערביי, בלויז די ״דריי פירער, וועלכע האבן פריי און פריינטלאך ארומגערעדט די נאנצע פראגע. עס ווערט באהויפּטעט, אז צום סוף האבן צוויי די פארמיטלער באקומען א בריוו פון גאנדי׳ן צו צוויי פון זיינע מיטארבעטער, וועלכע זיינען אויך ארעסטירט אין אלהאבאדי.

צו דער זעלבער צייט אבער, האבן די אינדישע סוחרים פראקלאמירט א ״הארטאל״, דאס הייסט, א סטרייק אין וועלכן די פאבריקאנטן אנטואנן זיך צו דערעפענען זייערע פאבריקן ״אזוי לאנג ווי די רעגירונג האלט אן אירע צוואנג מיטלען קעגן אונז״. 440 הענדלער פון באמבעי האבן דעם ״הארטאל אנגענומען.

נעזעלשאפטלאכער קאלענדער

פרייטאג, יולי 25

פארזאמלונג פון איד. ארב. פארטיי, לינקע פּוע״צ אין פארבינדונג מיט די קר מענדע פעדעראלע וואלן, 8.30 אוונט אין פרי׳אינסטיטוט.

שבת, יולי 26

רבי הורוויץ: חומש מיט מפרשים, 4.30 בייטאג, אין אהל יעקב שול.

רבי האפט, משניות אין מושב זקנים.

חזן בלאק אין בית יעקב שול.

זונטאג, יולי 27

פיקניק פון פארבאנד פון עסטרייך פוילישע אידן, 2 נ. מ. אין קילראנען פארק. זאמל־פלאץ ביים פאוויליאן.

מיטוואך, יולי 30

פארזאמ. פון ווינניפעג טשאפטער הדסה 8.30 נ. מ. אין ציון זאל.

—(::)—

לופט מיליטער פון פאלעסטינע גרייט פאר עניפטן

חיפה, יולי (איטא) דאס נאנצע ענגלישע לופט מיליטער, וואס נעפינט זיך אין פאלעסטינע און אין עבר הירדן, האט נעקראגן א באפעל צו זיין גרייט אפצופאָרן קיין עניפטן, אזוי שנעל ווי דאס וועט פאראָרדענט ווערן. אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע אנטויקלונגען אין עניפטן איז היינט אנגעקומען אין היפה דער ענגלישער קרייצער ״ראעל סאוועריין״ וועלכער וועט דא שטיין גרייט אפצופאָרן קיין עניפטן.

—(::)—

פיר קינדער צעברענט שפּילן־דיק ארום א פייער

הערלד סטיינמאן, 153 מעקריי עווע. האט צעברענט זיין פנים וועגן ער האט זיך אריינגעוואָרפן אין די פלאמען פון א פייער צו רעטן דעם דריי יאריקן, שעל־דאן דרוקסערמאן, וועלכער האט זיך נעשפּילט ארום א פייער וואס איז געמאכט געווארן אויף א ליידיקן פלאץ ארום זיין ערע היימען.

אייב און ס. זאלצמאן האבן זיך אויך צעברענט ווען זיי האבן געמאכט א פאר זוך צו באטייליקן זיך אין דער הילף ארבעט. זייערע וואונדן זיינען ניט קיין ערנסטע.

רומענישן היברו סיק מעמבער־שיפ קאמפּיין

די רומענישן היברו סיק בענעפיט סאסייטי אנאנסירט, אז זי מאכט איצט א ״דרייוו״ פאר נייע מעמבערס פון אונטער 45 יאר, און אז אזעלכע וועלן אריינגענומען ווערן אן מעמבערשיפּ איינטריט־געלט.

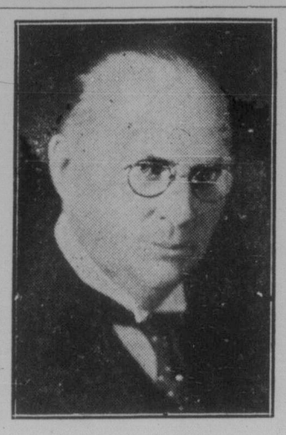

האנאריבל ר. ב. בענעט פירער פון קאנסערוואטיווער פארטיי

קאנדידאטן פון נאָרט ווינניפעג

א. א. היפּס

דר. מ. ר. בלייק

היינט מאס מיטינג אין פרייהייט טעמפּל

אונטער אויפזיכט פון לייבאר ליג בר. 4 וועט היינט 8.30 אוו., אפגעהאלטן ווערן א מאסן פארזאמלונג, אין הויף פון פרייהייטס טעמפּל פאר לעפלי מאריס, קאמונוסטישער קאנדידאט פאר נאָרט ווינניפעג, אין די פעדעראלע וואלן וואס וועלן פארקומען מאָנטאג, דעם 28טן יולי.

רעדנער אין אידיש און דער קאנדידאט לעפלי מאריס, וועלן אדרעסירן די פאר־זאמלונג.

אין פאל פון רעגן וועט די פארזאמ־לונג אפגעהאלטן ווערן אין זאל פון פריי־היטס טעמפּל.

ליידער האבן מיר ניט דעם ״קאט״ פון מאריס לעפלי, קאמוניסטישער קאנדידאט פון נאָרט ווינניפעג. אין דער לעצטער מי־נוט האט מען אים צוגענומען פאר אן אנדער צייטונג.

—(::)—

באשולדיקט די פעדע־ראלע רעגירונג וואס זי דערלאזט צו פיל אימיגראנטן

עדמאנטאן, יולי 25.— האנ. דזשארדזש האדלעי, אנריקולטור מיניסטער פון אל־בערטא, אין א סטייטמענט וואס ער האט היינט ארויסגעגעבן, קריטיקירט שארף די פעדעראלע רעגירונג פאר אריינלאזן פיל מער אימיגראנטן ווי זיי האבן זיך אונטערגענומען.

ער דערקלערט, אז אין די פארהאנד־לונגען, וואס ער האט געהאט דורכגעפירט מיט דעם געוועזענעם אימיגראציאָנס מי־ניסטער, ראבערט פארק, נאָך אין יאָר 1928, איז באשטימט געווארן, אז אלבער־טא זאל באקומען ניט מער ווי 880 ענגלי־שע 600 פון די ״פריפיירד״ אייראָפּייאישע לענדער און קיינע אנדערע. אנשטאט דעם זיינען אין יאָר 1929 אריינגענומען קיין אלבערטא 4,711 ענגלישע, 2,600 פון די ״פריפיירד״ 3711 פון די ניט געוואונשענע נע״ און 4,872 פון די שטאטן. דאס הייסט, אז אנשטאט די 1480 וואס אלבערטא האט פארלאנגט, זיינען אריינגענומען נאנ־צע 15,000.

פאר דעם יאר האט אלבערטא אויס־דריקלאך באקאנט געמאכט דער פעדעראַ־לער רעגירונג, אז זיי ווילן ניט קיינע נייע אימיגראנטן, האט מר. האדלעי ווייטער דערקלערט, א דאנק דער ארבעטסלאזיקייט און דאך זיינען שוין אריינגעקומען אין די ערשטע 4 מאנאטן פון יאָר, 639 ענגלישע, 737 ״נעוואונשענע״ 760 ״ניט געוואונשע־נע״ און 1045 פון די שטאטן, — סך הכל 3181 נפשות, אנשטאט קיין איינציקן.

—(::)—

אר־טאָדאָקסישע פירער האָבן באראטונגען מיט סימפּסאָנען

ירושלים, יולי 22 (איטא).— הרב מאיר בערלין און הערמאן שטרוק, האבן היינט אפגעהאלטן א באראטונג מיט דעם ענג־לישן שליח אין פאלעסטינע סער דזשאן סימפּסאן, זיי האבן גערעדט מיט סימפּסא־נען אין נאמען פון די ארטאָדאָקסישע אידן אין דער ציוניסטישער באוועגונג, די אידישע דעלעגאציע האט אויסגעדריקט די געפילן פון פארביטערטקייט, וואס עס הערשט צווישן די ארטאָדאָקסישע אידן צוליב דער אפשטעלונג פון דער אימיגראַ־ציע.

נוצט אויס אייער שטימרעכט מאָנטאָג דעם 28טן יולי — שטימט

מאָנטאָג דעם 28טן יולי, וועלן די בירגער פון קאנאדע דארפן אנט־שיידן, ווער עס זאל רעגירן אויבער קאנאדע אין די קומענדיקע פינף יאָר.

אלע קאנאדער נעבארענע און נאטורא־לאיזירטע בירגער פונם עלטער פון 21 יאָר, זיינען באראָרעכטיקט צו שטימען. נוצט אויס אייער שטים רעכט און גייט אריין מאָנטאָג דעם 28טן יולי צו אייער באַרעפנדן שטים פּלאץ, און שטימט פאר דעם קאנדידאט וועלכער איר דייגקט אז ער וועט פארטרעטן אייערע אינטערעסן אכטפעסט.

באצייכנט אייער באלאט מיט אן X

באצייכנט אייער באלאט מיט אן X אנטקעגן דעם נאמען פון אייער באטרעפנדיקן קאנדידאט.

אין דער נאָרט ענד נעפינען זיך אויפן באלאט די נעמען פון 3 קאנדי־דאטן, אבער בלויז איינער דארף דערוויילט ווערן דערפאר זאלט איר באצייכ־נענען אייער באלאט מיט בלויז אין X, ווייל אויב איר וועט באצייכענען אייער באלאט אין צוויי מאָל, אנטקעגן דריי קאנדידאטן, וועט זיך אייער שטים ניט רעכענען, און אייער באלאט וועט גע׳פּסל׳ט ווערן, דערפאר זאלט איר זיין פארזיכטיק און שטימען בלויז פאר איין קאנדידאט, און פונקט אנטקעגן זיין נאמען באצייכענען מיט אן X.

שטימט ניט מיט קיין ציפערן, ווייל אויב איר וועט באצייכענען איי־ער באלאט מיט א ציפער וועט ער גע׳פּסל׳ט ווערן.

דיר שטים פּלעצער וועלן זיין אפן מאָנטאָג פון 8 אויינער אינדערפרי ביז 6 אויינער נאכמיטאג, נעמט מיט אייערע פריינט, קרובים און באקאנטע און גייט אריין באלד נאָך 8 אויינער אינדערפרי און שטימט לויט אייער וואונש, אבער פארפעלט ניט אויסצונוצן אייער שטים רעכט.

אויב איר אייט שווער צו פאנאנדערקלייבן זיך צווישן די נעמען אויפן באלאט, קאנט איר פארלאנגען צו שטימען אן אפענע באלאט. אין אזא פאל דארפט איר בלויז זאגן פאר וועלכן קאנדידאט איר ווילט שטימען, און דער קלערק דארף אויך אויפשרייבן אייערע נאמען, אין זיי ווערן שוין אכטונג געבן אז דער באלאט זאל באצייכנט ווערן לויט אייער וואונש.

אויב איר ווייסט ניט וואוהין איר דארפט גיין שטימען, קאנט איר טעלעפאָנירן צו איינער פון די קאמיטע רומס אדער רופן אפ 52 213 ״דאס אידישע וואָרט״, וועט מען אייך לאזן וויסן וואו אייער פאל בעפינט זיך.

פאראנאלעסיקט ניט אייער שטימרעכט; נטיי ארויס מאָנטאָג דעם 28טן יולי אין שטימט. מיט אייער שטימע וועט אייר העלפן דערווייל דעם קאנדידאט וועלכן איר ווילט זעען דערווייל.

מזל טוב

א טאכטער געבארן צו מר. און מרס. יחיאל וואלדמאן, 308 סערקיריק עוועניו. מוטער און קינד אין גוטן צושטאנד אין סט. באנייפיס האספיטאל.

—(::)—

נעפאלן א קרבן פון נאכלעסיקייט

האַרוויי, האפקינסאן, 692 ווינניפעג עוועניו, איז נעכטן דער׳הרג׳עט געווארן ביי דער ארבעט אין ״סערוויס סטיישן עקווימענט, לימיטעד״, מעקפילייפס און ווינניפעג עוועניו.

ווען האפקינסאן האט געהאלטן אין פאברריכטן אן אייזערנע גאָלאין, פאס, האט ער אנגעווענדעט אן אסטילין פיי־ער צו דער פאס, וואס האט פאראורזאכט אן אויפרייס, און דער פאס האט אים א שמייז געטאן אין פּנים אריין.

מערקווירדיק איז דער פאל וואס דער קרבן איז געווען דער פארמאן פון שאפ־ן דער פעקטאָרי וואס פארבאט צו באנוצן זיך מיט א ״טארטש״ צו א גאזא־לין ״דראם״.

—(::)—

מ. איזראעלס אין לעט־בריידזש מאָנטאָג; מע־דיסין העט דינסטאָג

מר. א. מ. איזראעלס, דירעקטאר פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין מע־רב קאנאדע וועלכער פארט איצט ארום איבער דער וועסט אין די אינטערעסן פון דעם פאראייניקטן ארץ־ישראל קאמפּיין, וועט אדרעסירן א פארזאמלונג אין לעטבריידזש, אלבערטא, מאָנטאָג אוונט, דעם 28טן יולי, און דינסטאָג דעם 29טן יולי, וועט מר. איזראעלס אדרעסירן א פארזאמלונג אין מעדיסין העט.

די אידן פון לעטבריידזש און מעדיסין העט און פון די אומגעגנטן וועלן זיכער אויסנוצן די געלעגנהייט צו הערן די רעדע פון דעם נאסט אין זייערע שטעט.

ענגלישער פארלאמענט נעמט אויך אָן נייוי אָפּמאַך

לאנדאן, יולי 24.— די האוז אף קאמערס האט געגעבן איר צושטימונג און נוטעגהייסן דעם לאנדאנער נייווי־אָפּמאך כמעט איינצושטימען — אין דער אָפּמאך וועט איצט אריבערגיין צו דער ״האוז אף לארדס״ פאר זייער אפשטימונג.

דער איינציקער פונקט, וועלכער איז ערנסט דיסקוטירט געווארן איז געווען אין באציע צו די סובמאַרינען. אבער דאס איז אויך געווען א שוואכע אפּאזיציע. ביי דער אפשטימונג פון דעם אמענדמענט פון קאמאנדיר מאוטבי איז נידערגעשטימט גע־ווארן מיט 190 קעגן 58 שטימען. אפילו די קאנסערוואטיוון האבן געשטימט מיט דער רעגירונג פאר דעם אָפּמאך.

שפּעטער און אוונט איז ווינסטאן טשארטשיל שטורמיש אריינגעקומען אין דער האוז און געוואלט ווידער דערעפע־נען די פראגע אבער ס׳איז אים ניט גע־לונגען. עס ווייזט אויס, אז זיין פירער, באלדווין, האט געוואלט אז דער אָפּמאך כמעט איינצושטימען — אין דער אָפּמאך וועט איצט אריבערגיין צו דער ״האוז אף לארדס״ פאר זייער אפשטימונג.

דער איינציקער פונקט, וועלכער איז ערנסט דיסקוטירט געווארן איז געווען אין באציע צו די סובמאַרינען. אבער דאס איז אויך געווען א שוואכע אפּאזיציע. ביי דער אפשטימונג פון דעם אמענדמענט פון קאמאנדיר מאוטבי איז נידערגעשטימט גע־ווארן מיט 190 קעגן 58 שטימען. אפילו די קאנסערוואטיוון האבן געשטימט מיט דער רעגירונג פאר דעם אָפּמאך.

בריטאניע גיט אויס טעגלאך איבער א מיליאָן דאָלאר אויף ארבעטסלאָזע

לאנדאן, יולי 25.— מארגארעט באנ־פילד, ארבעטס מיניסטער האט נעכטן דערקלערט אין פארלאמענט, אז גרויס ברי־טאניע גיט אויס טעגלאך אויף רעליף פאר ארבעטסלאזע, די סומע פון א מיליאָן און 102 טויזנט דאלאר.

איטאליע ליידט פון נייע אומגליקן; שטורעם ווינט טויטעט 20, פארוואונ־דעט הונדערטער

טרעוויזאָ, איטאליע, יולי 25. — די פראָווינץ טרעוויזאָ איז נעכטן געווען דער קרבן פון א שרעקלאכן שטורעם־ווינט, וועלכער האט געדויערט 10 מינוט צייט און איז דורכגעלאפן א שטרעקע פון צוויי מיט א האלבן מייל לייגג אין א פערטל מייל ברייט און כמעט אלעס פארניכטעט אין דער נעגט.

דער שטורעם איז געקומען גראד אין דער צייט ווען די באפעלקערונג האט זיך צוגעגרייט איבערצושיקן הילפס מיטלען צו די אומגליקלאכע שכנים פון בענוועגו־טא. וועלכע האט געליטן פון דער ערדצי־טערניש.

איצט געפינען זיי זיך אין דערזעלבער אומגליקלאכער לאגע. 20 זיינען שוין גע־פונען געווארן טויט און הונדערטער פאר־וואונדעט פון די אומגעפאלענע הייזער, ביימער און א. וו.

300 הייזער זיינען איינגאנצן פארניכ־טעט געווארן אין דעם שטעטל סאנטא יוראזיע.

פיל פון די פארוואונדעטע זיינען גע־ווען מלחמה וועטעראנען און זיי זאגן אז ווען דער שטורעם האט אויסגעבראכן, האבן זיי געמיינט אז זיי ווערן צעשפּלי־טערט און צעמאלן פון גרויסע קאנאנען באמבעס.

בריוו פון וואנקאווער

פון מם יוד

יאַרצייט נאָך דר. הערצל

די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציע האָט אין קהל'שן צענטער איינגעאָרדנט דעם 26טן יאָרצייט נאָך דר. הערצל. דער פּרעזידענט ס. ראָטשטיין האָט געעפנט דעם טרויער אוונט מיט אַ פּאָר ווערטער וועגן הערצל. דער עולם האָט געזונגען "התקוה". רעו. נ. פּאָסטינסקי האָט געמאַכט אַ האַרציקע הזכרה נאָך דעם פאַרשטאָרבענעם פיר־רער. דערנאָך האָט אַ. פּליישמאַן גערעדט וועגן הערצל'ען און האָט איבערגעגעבן אַ ריי עפּיזאָדן פון זיין לעבן. ער האָט גערעדט וועגן קולט פון גרויסע מענשן און געמאַכט אַן אַנאַלאָגיע פון הערצל'ען און אַנדערע פּערזענלאַכקייטן.

רבי וואַיטלעלערנער האָט מיט פאַר־טאָס גערעדט וועגן הערצל'ען אַלס קעמ־פער פאַר דער אידישער באַפרייאונג. הערצל'ס אַפּאַריזמען "אייב איר ווילט איז עס ניט קיין לעגענדע", איז דורך אים דערפירט געוואָרן ביז אַ ווירקלאַכ־קייט. דער חלום פון'ם אידישן פאָלק וועגן אַן איינגלאַנד, וואָס איז שטענדיק באַהאַלטן געווען אין'ם הינטערבאַוואוסט־זיין, האָט זיך אַנטפּלעקט אין אַ ווילן, און זיך פאַרוואַנדלט אין באַוואוסטזיין. די ראָל פון הערצל'ען אין'ם אידישן לע־בען ווערט אַלץ מער דאַמינירנד. דאָס נעמט זיך דערפון וואָס הערצל האָט פאַר־אויסגעזען, ווי אַ וויזיאָנער, אַז אַרץ־ישראל איז נישט אַ פּונקט פאַר אַ טייל אידן, נאָר אַ פאַקטאָר פאַר אַלע אידן. זיין אידעאַל איז געווען: נישט בלויז אַרץ־ישראל פאַר אידן, נאָר אַ פאַראייניקט פאָלק ישראל פאַר אַרץ־ישראל. און דער דאָזיקער אויפגעוואַכטער וויזן פון פאָלק קען קיינמאָל ניט אָפּגעשוואַכט ווע־רען. דערלאַראַציעס, ווייסע ביכער און פאַמיליעס זיינען נישט דער ענטגילטיק־קער פתרון פון'ם דאָזיקן פראָבלעם. דער פתרון פון דער אידישער באַפרייאונג ליגט אין די הענט פון'ם פאָלק גופא.

דערנאָך האָט דער משערמאַן פון נאַצ. פאַנד, ע. קאַצענעלסאָן געמאַכט אַן אַפּיל, אויסצוזאָגן דעם יאָרצייט פון הערצל מיט פראַגען ביימער אין'ם "יער הרצל". אויפ'ן אָרט איז געוואָרט געוואָרן די סומע פון 30 דאָלאַר אויף איינצופלאַנצן 20 בוי־מער אין'ם הערצל'וואַלד.

זומער קעמפּ

דעם 13טן יולי איז געעפנט געוואָרן דער מאַנטעפיאָרעדיקאַנקאָרדיאַ קעמפּ פאַר קינדער, וועלכער געפינט זיך אין פישער־מאַנ'ס קאַווע, מערב וואַנקאַווער. די ער־שטע גרופּע קינדער, אינגלאַך, איז אָפּ־געשיקט געוואָרן אין קעמפּ. דער אויפזע־ער פון קעמפּ איז מר. י. יאַקאָבי, אַ לע־רער פון אַן אָרטיקער שול, און זיין גע־הילף — הערי קאַצענעלסאָן. דער קאַמפּ פאַר מיידלאַך, אונטער דער אויפזיכט פון'ם קאַנסיל פון אידישע פרויען, וועט געעפנט ווערן פון'ם 3טן ביז 17טן אויג־גוסט, און וועט זיך געפינען אין דעם זעלבן פּלאַץ, מרס. וו. פישער אין דיי־רעקטאָר פון'ם קעמפּ, און איר געהילף אין מיט דאַראַטהי גאָלדסטאָן. 60־70 קינדער ווערן פאַנאַנדערגעטיילט אין דריי גרופּעס, און וועלן זיך אויסנוצן פון אַלע באַקוועמלאַכקייטן פון'ם פריינען און גע־זונטן קעמפּ לעבן.

א "שאור"

מיס שאַרלאָטע שטאַסער (שוועסטער פון מרס. י. ב. יאַפע) וועלכע געפינט זיך אַיצט אין סאַן־פראַנציסקאָ (פריער אין וואַנקאָווער), איז פאַר'קנ'ט געוואָרן פאַר מר. נ. דוש. נייטן פון סאַן־פראַנציסקאָ, מיס שטאַסער איז באַוואוסט אין וואַנקאָ־ווער מיט איר געוועלטיגאַפטלאַכער טעטי־קייט. זי איז געווען פּרעזידענטן פון'ם קאָנסיל פון אידישע פרויען, לעצטנס, זעען זי איז געקומען קיין וואַנקאָווער איז לכבוד איר איינגעאָרדנט געוואָרן אין "האָדסאָן ביי" אַ שייגער "שאור". מרס. י. ב. יאַפע האָט אויפגענומען די געסט, מיט דער מיטהילף פון מרס. וו. פישער און מרס. נ. שוואַרץ. די ערן געסט זיי־נען מרס. אַזרעלים פון סאַן פראַנציס־קאָ און מרס. ק. קעניגסבערג. די טישן זיי־נען געווען שיין דעקאָרירט מיט אַלערליי בלומען. מ'האָט געשפּילט "ברידזש" און עס איז סערווירט געוואָרן צום עסן און צום טרינקען. און נאָכדעם האָט מען פּרעזענטירט דער כלה מיט ווערטפולע מתנות.

פאָלגנדע זיינען אָנוועזנד געווען:

מרס. ק. קעניסבערג, מרס. ח. עוועס, מרס. וו. פישער, מרס. נ. שוואַרץ, מרס. א. שער, מרס. ח. בראָון, מרס. מ. בראָון, מרס. ר. פרומאַן, מרס. דוש, ניומאַן, מרס. ח. אבלאָוויטש, מרס. ל. מאַרער, מיס רוט מאַרער, מרס. א. לאַנקעסטער, מרס. דזשיימס, מרס. ס. אלבערט, מרס. א. אלבעטס, מרס. דוש, שטאַסער, מרס. ס. נעמעץ, מרס. גלאַקסמאַן, מרס. וו. גענזער, מרס. מ. גראָסמאַן, מרס. מ. סאַסקין, מרס. מ. טשאַרקאָוו, מרס. ח. הייעמס, מרס. ב. גלאַזער, מרס. דוש, דייטינד, מרס. מעלץ, מרס. גרינשטיין, און מרס. רעי מאָרס.

צען יאָריקער יובילי פון "שערי צדק" שול

די פאַרוואַלטונג פון "שערי צדק" שול מאַכט הכנות צו פייערן דעם צען יאָריקן יובילי פון דער שול, וואָס איז די קרוין פון דער אידישער קהלה. דעם 7טן סעפ־טעמבער וועט פאָרקומען אַ גרויסער באַנ־קעט מיט אַן אינטערעסאַנטער פּראָגראַם. דאָס וועט זיין איינע פון די גרעסטע און אויפאָוואַנסטע פייערונגען, אויף וועל־כער אָנגעוועגע רעדנער וועלן אויפטר־טרעטן און אַ מוזיקאַלישע פּראָגראַם וועט דורכגעפירט ווערן. טיקעטס ווערן שוין פאַרשפּרייט און מען קען עס קריגן ביים פּרעזידענט מר. ה. הייעמס; דוש, ריד; טש. גאָלדבערג; ד. מאָרס און ה. טשאַרקאָוו. די פייערונג זאָל קאָנען בע־סער צוגעגרייט ווערן, בעט מען דעם עור־לם צו באַזאָרגן זיך באַצייטנס מיט ביי־לעטן.

תקון טעות

אין מיין פאָריקער קאָרעספּאָנדענץ וועגן דער פּאַרטיע פאַר מיס ב. שאַפּיראָ זיינען אַרויסגעפאַלן אַ פּאָר שורות. צוויי־שען די אָנוועזנדע אַלס זיינען אויף געווען: מיס ר. לוקסעמבורג, מיס פּעק, מיס וויינער, מיס קאַמענעוו, מיס ר. וויינ־שטיין, מיס. ב. גאָלדבערג, מיס לעפקין, מר. ב. לפּידות, י. רעזניק, מר. ווינדט און ה. דאַוויידאָוו.

שיקט דורך אונז

אַמעריקאַנער דאָלאַרן

קיין רוסלאַנד, פּוילן, ליטע, רומעניע, פאַלעסטינע און אַנדערע לענדער

שנעל — ביליק — ראַיעל

B. MILLER

People's Book Store

816 MAIN ST. PHONE 57 646

א גאַראַנטיע פון פּערמאַנענץ

אַן אונטערשייד ווי שוואַך די פונדאַמענטן פון אייער היים זיינען, מיט אונ־זערע נייע מעטאָדן און ווידער אויפבויען פונדאַמענטן פאַר וועלכע מיר האַלטן דאָס רעכט פאַר דער גאַנצער דאַמיניאָן. מיר גאַראַנטירן צו מאַכן אייער הויז פאַר אַ שטאַרקער סטרוקטור וואָס וועט זיין פּערמאַנענט.

בויען און פאַרריכטן וועראַנדעס, לייגן צעמענט סידוואָקס פאַסט און דרייוויס

אָפּשאַצונגען פריי

אַלע אונזערע אַרבעטן גאַראַנטירט

H. A. JACK & Co.

260 MAGNUS AVE. PHONE 52 482

ישיבת בית מדרש לתורה קאַמפּיין אין ווינניפּעג

עס געפינען זיך איצט אין ווינניפּעג צוויי רעפּרעזענטאַנטן פון דער ישיבה בית מדרש לתורה פון שיקאַגאָ וועלכע זיינען געקומען אַהער צו בעטן הילף און שטיצע פאַר דעם יסוד התורה.

די ישיבה אין שיקאַגאָ

איז איינע פון די גרעסטע תורה צענטרען אין לאַנד. אין זי פאַרשפּרייט איר השפעה אין אַלע אידישע קהלות. היינט־צו־טאָג לערנען אין דער ישי־בה 500 יונגעלייט וועלכע זאָפן איין אין זיך אַ גרויסע מאַס אידישקייט, תורה און יראת שמים. צוויי און צוואַנציק ראָשי ישיבות, פּראָפעסאָרן, און לערער גרייטן צו אַ דור דעה פאַר דאָס אידישע פאָלק, ווייל זייער לערע בלייבט ניט בלויז אין לאָקאַלע ספערן, נאָר עס דרינגט דורך דעם גאַנצן כל ישראל דורך זייערע תלמידים. איין און דרייסיק יונגע רבנים וועלכע האָבן גראַדואירט פון בית מדרש לתורה פאַרטרעטן יעצט וויכטיקע אידי־שע קהלות אין קאַנאַדע און די פאַראייניקטע שטאַטן. אין בית מדרש לתורה געפינען זיך פינף ווינניפּעגער תלמידים וועלכע קריגן אַ הויכע אידישע דער־ציאונג, און וועלכע ווערן זיין אַ צירונג פאַר דעם אידישן פאָלק.

די ישיבה האָט אַ בודזשעט פון $120,000 אַ יאָר, וועלכעס מוז גע־דעקט ווערן דורך די אידן פון קאַנאַדע און די פאַראייניקטע שטאַטן. די ישיבה מאַכט איצט דורך אַ גרויסן פינאַנציעלן קריזיס, און די תלמידים זיי־נען לומדים תורה הדחק. שנעלע־הילף מוז באַלד אָנקומען אויב די טירן פון דער ישיבה זאָלן בלייבן אָפן פאַר די יונגעלייט הצמאים לדבר ה'.

די צוויי פערזענלאַכקייטן וועלכע רעפּרעזענטירן די ישיבה זיינען דער יונגער מאַלאַנטפולער רב משה דוד סאָלאָמאָן פון דער ישיבה, און מר. אַדעלמאַן, אַ געוועזענער פּראָמינענטער ביזנעסמאַן פון טאָראָנטאָ. הרב צדוק רובינשטיין, וועלכער איז אַ גראַדואירטער פון דער ישיבה האָט זיך אויך פאַרפליכטעט צו אַרויסהעלפן אין דער אַרבעט פאַר דער ישיבה.

עס איז צו האָפן, אַז די אידן פון ווינניפּעג וועלכע פאַרשטייען די וויכטיקייט פון תורה וועלן זיך אָפּרופן אויף דער דריגענדיקער בקשה פון דער ישיבה און טאָן אַלעס מעגלאַכעס צו אַנהאַלטן דעם אינסטיטוט, וועל־כער איז מרביץ תורה אין אַמעריקאַ.

פּדיון שבויים

אַזוי ווי מען האָט מציל געווען 5 ספר תורה'ס פון אַ שול אין מאַס־קווע און זיי אָפּגעשיקט אַהער צו מיר אַז איך זאָל זיי פאַרקויפן. דע־רום ווער עס וויל קויפן אַ כשר'ע ספר תורה זאָל זיך ווענדן צו מיר. קאַנטרי לייט קאָנען קריגן סעמפּלס פון יריעות.

B. CHERNIACK

324 DUFFERIN AVE.

צייט פאַר אַן ענדערונג

שטימט פאַר

דאָקטאָר

מ. ר. בלייק

קאַנסערוואַטיווער קאַנדידאַט

ווינניפּעג נאָרט

שאַפט אָפּ אַרבעטסלאָזיקייט

פּובליצירט ביי נאָרט ווינניפּעג ליבעראַל־קאָנסערוואַטיוו אַסאָסיאַיישאַן

די פאַדערונג אויף

"פּערלמאַנ'ס קוואַליטי ברויט"

און אַלע אַנדערע געבעקס

געשאַפן דורך דער קוואַליטעט און געשמאַק פון די פאַרשיידענע געבעקסן, איז גרעסער ווי מיר האָבן דערוואַרטעט

צו אַלע אידן אין ווינניפּעג און אומגעגנט

דערפאַר באַנוצן מיר זיך מיט דער דאָזיקער געלעגנהייט און מיר אַנטשולדיקן זיך פאַר די צאָלרייכע פריינט און קאָסטאָמערס וועלכע האָבן ניט געקאָנט באַדינט ווערן אַזוי גוט ווי מיר וואָלטן געוואָנשן.

מיר האַלטן איצט אין באַנייען און רעמאָדעלן אונזער פּלענט איינשליסנדיק אונזער דעליווערי סיסטעם און מיר וועלן אַנווענדן אַלע אונזערע מעגלאַכקייטן צו געבן איך די בעסטע מעגלאַכע באַדינונג אַזוי גוט ווי אונזער

פּערלמאַן קוואַליטי

אייב אונזער דרייווער איז ביי אייך נאָך ניט געווען, טעלעפאָנירט אַתו וועלן מיר אייך צושטעלן

ראַי ברויט - ניו־יאָרקער סטייל **קאָרן ברויט** אַזאַ ברויט איז אין ווינניפּעג נאָך ניט געבאַקן געוואָרן

וויענא ראָלס זייער געשמאַק און דער בעס־טער מאַכל אין די הייסע טעג

פּערלמאַן ברעקפעסט ראָלס

דאָס איז איינע פון אונזערע איינענע געבעקסן וואָס האָט אונז געמאַכט פּאָפּולער אין ניו־יאָרק

PERLMAN'S QUALITY BAKERY P.Q.B. 16 OZ 510 SELKIRK AVE. PHONE 51488

ציבעלע פּלעצלאַך עטוואָס ניי אין ווינניפּעג

מיר ווילן פאַרזיכערן אַלע אונזערע פריינט און קאָסטאָמערס, אַז די פּערלמאַן קוואַליטי בעקעריי איז אויסשליסלאַך אינגאַנצן דאָס איינגעטום פון די פּערלמאַן ברידער און איז פאַרוואַלטעט פון

דזשוליוס פּערלמאַן

Perlman's Quality Bakery

JULIUS PERLMAN, Manager

510 Selkirk Ave Phone 51 488

ידיעות פון דער אידישער קולטור־געזעלשאַפט

זומער קאָנפערענץ פון דער אידישער סטודענטן ליג, דעם 2טן און 3טן אוגוסט אין "היימשול".

די סטודענטן־ליגע ביי דער אידישער קולטור געזעלשאַפט און די געזעלשאַפט גופא, אָרגאַניזירן אַ זומער קאָנפערענץ און סימפּאָזיום אין קעמפּ "היימשול", פּליינ־פילד, נ. דזש. שבת און זונטאָג, דעם 2טן און 3טן אוגוסט. די טעמע פון סימפּאָ־זיום איז "איז מעגלאַך אַ אידישע קול־טור אין אַ פרעמדער שפּראַך?". א. גאָלדלעוועלעס, דער באַוואוסטער דיכ־טער און עסייאיסט וועט זיין דער אייג־לייטער. י. ל. ראַבינער וועט איינלייטן די דיסקוסיע. עס וועלן זיין דריי סעסיעס פון דער זומער קאָנפערענץ: שבת אונט, דעם 2טן אוגוסט, דערעפענונג, זונטאָג אינדערפרי און בייטאָג, דעם 3טן אוגוסט צוויי סעסיעס. עס וועט דאַן אויך זיין די יעראַלאַך אונטערנעמונג פון דער אי־דישער קולטור געזעלשאַפט אין קעמפּ "היימשול". עס וועלן צוגעגרייט, אחוץ דעם סימפּאָזיום, אַ ספּעציעלע יום־טוב'די־קע קעמפּ־פּראָגראַם. דער אָפּס פון דער קולטור געזעלשאַפט האָט אָפּגענומען מיט דער פאַראַוואַלטונג פון קעמפּ צו געבן די מיטגלי־דער פון דער קולטור געזעלשאַפט און זייערע פריינט די מעגלאַכקייט צו פאַר־ברייטגען דעם מעת־לעת אין קעמפּ פאַר אַ רעזולטירטן פרייז. רעזערוואַציעס קאָנען שוין געמאַכט ווערן אין ביורא פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט: 799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק; טעלע־פאָן: סטייוועסענט 4270.

אַנדערע זומער אונטערנעמונגען

אין משך פון די זומער חדשים ווערן איינגעאָרדנט, סיי אין ניו־יאָרק און אין זומער פּלעצער אַרום ניו־יאָרק, ווי אויך דורך די צווייגן אין אַנדערע שטעט, פאַר־שיידענע זומער־אונטערנעמונגען און אַרויספאָרן. אין ניו־יאָרק קומען פאַר בקרוב אונטערנעמונגען אין די פּלעצער: מאַנהעטן־ביטש, קאָני־איילאַנד, קעמפּ "בויבעריק", קעמפּ "היימשול", קעמפּ "ניי־לאַנד", קעמפּ "פרייליך", יוניטי הויז און אַ. דער פילאַדעלפיער צווייג אַראַנזשירט אַ גרויסע קולטור אונטערנע־מונג און אַרויספאָר אין קעמפּ "האָפע־נונג" פון דאָרטיקן אַרבעטער־רינג, דעם 2טן און 3טן אוגוסט.

וועגן קאָאָרדינירן די טעטיקייטן פון די אידישע וועלטלאַכע שולן:

אַ טייל צענטראַלע אידישע שול אָר־גאַניזאַציעס האָבן שוין דיסקוטירט און באַשלאָסן וועגן דער פונקטן פון מעמאָראַנ־דום, וואָס די אינ'ציאַטיוו קאָמיסיע צו קאָאָרדינירן געוויסע טעטיקייטן פון די אידישע וועלטלאַכע שולן אין אַמעריקע. די פונקטן פון מעמאָראַנדום זיינען: 1) אָרגאַניזירן אַ געמיינשאַפטלאַכע שול־אויסשטעלונג (אין ניו־יאָרק און אין אַנ־דערע גרעסערע שטעט); 2) דורכפירן אַן אַלגעמיינע אידישע וועלטלאַכע שול־וואָך; 3) אַרויסגעבן ביכער פאַר דער יוגנט און אַ יוגנט זשורנאַל; 4) שאַפן אַ צענטראַ־לען אידישן שול־אַרכיוו; 5) אַרויסגעבן פּעדאַגאָגישע ליטעראַטור און אַ פּעדאַגאָ־גישן זשורנאַל; 6) העלפן גרינדן אַ אי־דישן קינדער טעאַטער. די קומענדיקע זי־צונגען פון דער קאָנפערענץ וועלן זיין אָנהויב סעפּטעמבער. עס ווערט דערוואַר־טעט, אַז די האַרבסט וועלן געוויסע טע־טיקייטן פון די אידישע און וועלטלאַכע שו־לען אין אַמעריקע שוין דורכגעפירט וועג־רען בשותפות, פון אַלע צענטראַלע אי־דיש־וועלטלאַכע שול־אָרגאַניזאַציעס.

אידישער ביכער־קלוב

די ביכער קאָמיסיע פון דער אידישער קולטור גענוי דעם פּלאַן פון אַ אידישן בי־כער קלוב, לויט'ן מוסטער פון די אַמע־ריקאַנישע "בוק אָף די מאָנט קלאַבס" און "בוק־גילדס". די ביכער קאָמיסיע האָט זיך געשטעלט אין פאַרבינדונג מיט אַ רייע גרויסע אידישע פאַרלאַגן אין איי־ראָפּע מכוח שליחן אָן אָפּמאַך מיט דער אידישער קולטור געזעלשאַפט צוצושטע־לען זייערע נייע און פריער דערשינענע ביכער פאַר דעם ביכער קלוב. איינצלהיי־טען וועלן איינגיכן אָנאָנסירט ווערן. פאַר מער אינפאָרמאַציעס זיך ווענדן צו דעם הויפּט אָפּס פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט: 799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק.

ביכער חודש און ביכער אויס־שטעלונג

די ביכער קאָמיסיע האָט אויך באַ־שטימט צו אָרגאַניזירן היינטיקן ווינטער אַ חודש פון דעם אידישן בוך; די אידי־שע קולטור געזעלשאַפט האָט זיך אויך געשטעלט אין פאַרבינדונג מיט'ן אידישן פ. ע. ן־קלוב און וואַרשע אַריבערצובריי־גען אַהער געוויסע מאַטעריאַלן פון דער גרויסער ביכער־אויסשטעלונג, וואָס דער פען־קלוב האָט אָרגאַניזירט בעת דעם פען־קאָנגרעס. עס ווערט געפּלאַנט אַזאַ אויסשטעלונג פון אידישן בוך אין ניו־יאָרק בעת דעם ביכער־חודש.

ערשטער ביכל פון קולטור־געזעלשאַפט קליינער ביבליאָטעק שוין דערשינען

דאָס ערשטע ביכל פון דער קליינער ביבליאָטעק, וואָס די קולטור געזעלשאַפט גיט אַרויס, איז שוין דערשינען. א. נ. "וואָס וויל די אידישע קולטור געזעל־שאַפט?" (16 זייטן, קעשענע־פאָרמאַט). אינהאַלט: א. די אויסגאַבן פון דער אי־דישער קולטור געזעלשאַפט; ב. פרינצי־פּען און צילן פון דער א. ק. ג.; ג. דער־גרייכונגען; ד. קולטור־צוזאַמענפאַר; ה. אָרגאַניזאַציע פאָרם פון דער א. ק. ג.; ו. סטאַטוטן פון דער סטודענטן־ליגע ביי דער אידישער קולטור־געזעלשאַפט. פרייז 5 סענט. צו באַקומען אין אַלע אידישע בוכהאַנדלונגען און אין הויפּט אָפּס פון דער אידישער קולטור געזעלשאַפט: 799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק. באַלד דערשיינען נאָך צוויי בראָשורן פון דער קליינער ביבליאָטעק: 1) די אַרבעט פון קולטור־געזעלשאַפט־צווייגן (פּראָיעקטן, פּראָגראַם און ביבליאָגראַפיע); 2) וועגן אידיש אין די אַמעריקאַנער שולן — פון יודע א. יאַפע, אין אידיש און אין ענ־גליש.

זומער־פאַנד

כדי צו קאָנען אָנפירן פאַרשיידענע צוגרייטונגס־אַרבעטן פאַר דער געפאָנ־טער, פאַרצווייגטער האַרבסט־טעטיקייט, און אַרויסגעשיקט געוואָרן און אַרענדונג צו אַלע מיטגלידער פון דער אידישער קול־טור געזעלשאַפט, בייצושטייערן פאַר'ן ספּעציעלן זומער־אַרבעטס־פאָנד.. אַ צאָל מיטגלידער און צווייגן האָבן זיך שוין אָפּגערופן. די הויפּט פאַרוואַלטונג פאַ־דערט אויף אַלע מיטגלידער, וואָס האָבן נאָך ניט אַריינגעשיקט זייערע ביישטיי־ערונגען פאַר'ן זומער־פאָנד, דאָס צלייך צו טאָן, כדי די צענטראַלע זאָל קאָנען ווייטער אָנגיין מיט דער צוגרייטונג און זומער אַרבעט.

לעקציע ביוראָ:

די לעקציע ביוראָ ביי דער אידישער קולטור געזעלשאַפט האָט איינגעלאַדן נאָך אַ צאָל אידישע שריפטשטעלער און לעקטאָרן אַנצושליסן זיך אין דער ביוראָ, עס ווערן געמאַכט אַלע פאַרבאַרייטונגען, אַז די לעקציע־ביוראָ זאָל קענען אויף אַ פּאַסיקן אופן באַזאָרגן די פאַרשיידענע אידישע אָרגאַניזאַציעס מיט פאָרלעזונ־גען און לעקציעס. עס ווערט צוגעגרייט אַ ספּעציעלע רשימה פון די לעקטאָרן און זייערע טעמעס. אַלע אָרגאַניזאַציעס קאָ־נען זיך שוין ווענדן נאָך אינפאָרמאַציע צום הויפּט אָפּס פון דער אידישער קול־טור געזעלשאַפט: 799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק.

ווערט אַ מיטגליד פון דער אי־דישער קולטור געזעלשאַפט

די אידישע קולטור געזעלשאַפט רופט אַלע פריינט און אָנהייצנער פון דער אי־דישער קולטור באַוועגונג, זיך אָנצושליסן אַלס מיטגלידער און העלפן איר פאַר־שטאַרקן און פאַרפעסטיקן די אידישע קולטור פאָנדאַציעס דאָ אין לאַנד. איין־ט־ריט געלט איז בלויז איין דאָלאַר און חבר שטייער $1.50 פּער קוואַרטל. מען קאָן זיך אָנשליסן דורכ'ן הויפּט אָפּס פון דער געזעלשאַפט: 799 בראָדוויי, צימער 206, ניו־יאָרק, אָדער דורך די צווייגן אין פאַרשיידענע שטעט. די הויפּט פאַרוואַלטונג רופט צו אַלע אידישע קול־טורישן: — שליסן זיך אָן אין דער אידישער קולטור־געזעלשאַפט.

דער קרעמעל אויפ'ן רויטן סקווער אין מאָסקווע

דער קרעמעל, אויפ'ן רויטן סקווער אין מאָסקווע וואו לעא גלאַזמאַן, איינער פון די רעדאַקטאָרן פון דער אידישער טעלעג־ראַפן אַגענטור האָט אינטערוויוירט קאָ־לינינען, דעם געוועזענעם פּרעזידענט פון סאָוועטן פאַרבאַנד, איז געמאָלן פון מע־נועל ראָזנבערג.

מר. ראָזנבערג איז דער סטעף אַרטיסט פון דער "סינסינעטי פּאָסט". ער האָט פאַרבראַכט דריי מאָנאַטן אין סאָוועטן רוסלאַנד, וואו ער האָט געצייכנט פאַר־שיידענע בילדער פאַר זיין צייטונג און פאַר דעם כני ברית מאָנאַזין.

אויף פרעמדע וועגן

א שפאנענדער ראמאן פון די ליידן און קאמף פון דעם אידישן וואנדערער

פון דר. ל. בון

(פארטזעצונג)

ער האט זיך אויפגעהויבן פון ארט, אנגעטאן זיין הוט און גענומען זיין ראק

— די נייסט ערגעץ, אלעקס ? . . . .

— קום, מיר וועל זיך דורכגיין, היני דעלע, איך ווער דא דערשטיקט — האט ער געענטפערט.

אין א ווײַלע ארום האבן זיי ביידע פארלאזן דאס צימער.

* * *

און די צייט לויפט. נאך א מאנאט איז פארלאפן. אין פארלויף פון דעם דאזיקן מאנאט איז לייובא געווען מיט מעקנעק'ן עטלאכע מאל אין טעאטער, און אין דער אפעראַ.

דאס ערשטע מאל איז איר געווען זייער שווער צו גיין מיט אים, דאן לייכטער, און שפעטער איז זי זאנאר צופרידן געווען, ווען ער האט איר איינגעלאדן צו גיין מיט אים אין טעאטער, צי צו דער אפעראַ. דארט איז פארט א העלע, ליכטיקע און פריילאכע וועלט ! . . . דארט האט איר יונגע נשמה אויפגעבליט, אויפגעלעבט, פארגעסן זיך אין דער דריקנדיקער אטמאספערע אין שטוב, און די גראבע און העסלאכע באליידיקונגען פון רייטשל'ען אין שאפ און פון אומוויסנדער עפשטיינ'ען . . . דערצו האט נאך מעקנעק די נאנצע צייט פארהאלטן צו איר אזוי העפלאך, און מיט אזוי פיל רעספעקט, אז זי האט שוין מער אזוי שארף ניט געפילט צ ואים דעם פרעערדיקן פריזשן עקל . . . צו מחמת דעם, צו מחמת, ווייל ער האט איר פארשאפט אט דעם גייסטיקן פארגעניגן, צו מחמת פשוט, ווייל זי האט זיך מער צוגעוויינט צו אים, נאר זיין ראבער פנים מיט די רויטע וואנצעס, מיט די ווייסע, כיטרע אויגען און זיינע רויט האריקע הענט, האבן זיך שוין איר מער ניט אויסגעווען אזוי אפשטויסנד ווי פריער, און זי האט געגומען קוקן אויף אים ווי אויף אן אלטן באקאנטן, טיילווייז ווי אויף א פריינט, און זיך פילן מיט אים פרייער . . .

דערפאר פלעגט זיך אבער אלע מאל טרעפן, גייענדיק מיט אים אהיים פון אן אפעראַ, צי פון א דראמע, פלעגט איר פלוצלונג באפאלן אזא אומעט און נאנעגייש . . . וואס, ווען, האט זי אליין ניט געוואוסט. נאר עפעס האט אין איר נשמה געעגיטערט און געצויגן, געבייגן און געבייגן . . . און תמיד אין אזא צייט פלעגט זי זיך דערמאנען אן עפשטיינ'ען אפערע. דארט איז פארט א העלע, ליכטיקע און פריילאכע וועלט ! . . . דארט האט איר יונגע נשמה אויפגעבליט, אויפגעלעבט, פארגעסן זיך אין דער דריקנדיקער אטמאספערע אין שטוב, און די גראבע און העסלאכע באליידיקונגען פון רייטשל'ען אין שאפ און פון אומוויסנדער עפשטיינ'ען . . . דערצו האט נאך מעקנעק די נאנצע צייט פארהאלטן צו איר אזוי העפלאך, און מיט אזוי פיל רעספעקט, אז זי האט שוין מער אזוי שארף ניט געפילט צ ואים דעם פרעערדיקן פריזשן עקל . . . צו מחמת דעם, צו מחמת, ווייל ער האט איר פארשאפט אט דעם גייסטיקן פארגעניגן, צו מחמת פשוט, ווייל זי האט זיך מער צוגעוויינט צו אים, נאר זיין ראבער פנים מיט די רויטע וואנצעס, מיט די ווייסע, כיטרע אויגען און זיינע רויט האריקע הענט, האבן זיך שוין איר מער ניט אויסגעווען אזוי אפשטויסנד ווי פריער, און זי האט געגומען קוקן אויף אים ווי אויף אן אלטן באקאנטן, טיילווייז ווי אויף א פריינט, און זיך פילן מיט אים פרייער . . .

דערפאר פלעגט זיך אבער אלע מאל טרעפן, גייענדיק מיט אים אהיים פון אן אפעראַ, צי פון א דראמע, פלעגט איר פלוצלונג באפאלן אזא אומעט און נאנעגייש . . . וואס, ווען, האט זי אליין ניט געוואוסט. נאר עפעס האט אין איר נשמה געעגיטערט און געצויגן, געבייגן און געבייגן . . . און תמיד אין אזא צייט פלעגט זי זיך דערמאנען אן עפשטיינ'ען אפערע. דארט איז פארט א העלע, ליכטיקע און פריילאכע וועלט ! . . . דארט האט איר יונגע נשמה אויפגעבליט, אויפגעלעבט, פארגעסן זיך אין דער דריקנדיקער אטמאספערע אין שטוב, און די גראבע און העסלאכע באליידיקונגען פון רייטשל'ען אין שאפ און פון אומוויסנדער עפשטיינ'ען . . . דערצו האט נאך מעקנעק די נאנצע צייט פארהאלטן צו איר אזוי העפלאך, און מיט אזוי פיל רעספעקט, אז זי האט שוין מער אזוי שארף ניט געפילט צ ואים דעם פרעערדיקן פריזשן עקל . . . צו מחמת דעם, צו מחמת, ווייל ער האט איר פארשאפט אט דעם גייסטיקן פארגעניגן, צו מחמת פשוט, ווייל זי האט זיך מער צוגעוויינט צו אים, נאר זיין ראבער פנים מיט די רויטע וואנצעס, מיט די ווייסע, כיטרע אויגען און זיינע רויט האריקע הענט, האבן זיך שוין איר מער ניט אויסגעווען אזוי אפשטויסנד ווי פריער, און זי האט געגומען קוקן אויף אים ווי אויף אן אלטן באקאנטן, טיילווייז ווי אויף א פריינט, און זיך פילן מיט אים פרייער . . .

דערפאר פלעגט זיך אבער אלע מאל טרעפן, גייענדיק מיט אים אהיים פון אן אפעראַ, צי פון א דראמע, פלעגט איר פלוצלונג באפאלן אזא אומעט און נאנעגייש . . . וואס, ווען, האט זי אליין ניט געוואוסט. נאר עפעס האט אין איר נשמה געעגיטערט און געצויגן, געבייגן און געבייגן . . . און תמיד אין אזא צייט פלעגט זי זיך דערמאנען אן עפשטיינ'ען אפערע. דארט איז פארט א העלע, ליכטיקע און פריילאכע וועלט ! . . . דארט האט איר יונגע נשמה אויפגעבליט, אויפגעלעבט, פארגעסן זיך אין דער דריקנדיקער אטמאספערע אין שטוב, און די גראבע און העסלאכע באליידיקונגען פון רייטשל'ען אין שאפ און פון אומוויסנדער עפשטיינ'ען . . . דערצו האט נאך מעקנעק די נאנצע צייט פארהאלטן צו איר אזוי העפלאך, און מיט אזוי פיל רעספעקט, אז זי האט שוין מער אזוי שארף ניט געפילט צ ואים דעם פרעערדיקן פריזשן עקל . . . צו מחמת דעם, צו מחמת, ווייל ער האט איר פארשאפט אט דעם גייסטיקן פארגעניגן, צו מחמת פשוט, ווייל זי האט זיך מער צוגעוויינט צו אים, נאר זיין ראבער פנים מיט די רויטע וואנצעס, מיט די ווייסע, כיטרע אויגען און זיינע רויט האריקע הענט, האבן זיך שוין איר מער ניט אויסגעווען אזוי אפשטויסנד ווי פריער, און זי האט געגומען קוקן אויף אים ווי אויף אן אלטן באקאנטן, טיילווייז ווי אויף א פריינט, און זיך פילן מיט אים פרייער . . .

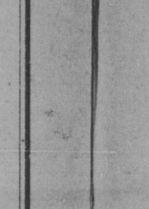

ווערקיקאס אלסערס, לייענערס, וואונדערס עקזעמא און אלע אנדערע חרום קראנקהייטן נעהמען זיך איר ארבעט לייכטער ווייל איר ארבעט נוצט מיט אויסגעפרובירטן דערפאלג פאר א סך יאהרן וואו אלע אנדערע רפואות האבן ניט געהאלפן. א סך באשטעטיקונגען שריבט צו :

NURSE DENCKER
610½ Portage Ave.
WINNIPEG

פרס. סטאמ, בעלער, מאנ. שרייבט: "איך פרעטיז מיר דער אלסטער האט זיך געבעסערט נאך'ן ערשטן מען מאל אנווענדן דעם אינטמענט. איר קאן אויף אזויפיל ניט אויסרעכן מיין דאנקבארקייט א.ק.ת.

דאקטוירים Doctors' Directory

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
53 578	51 250	דר. ס. דזש. בערמאק, 834 מיין סטרים אפיס שטונדן פון 2—4 און 7—8 DR. J. C. BERMACK
54 107	54 107	דר. דזש. כרענער, 367 סעלקירק עוועניו אפיס שטונדן: 3—5 7.30—8.30 DR. H. D. ISAACS & DR. J. BRENER
26 947	53 422	דר. א. גוטמאן, 5—304 עוועניו בלאק 265 פארטרעדזש עוועניו אפיס שטונדן: 10—12, 2—6 און ביי אפּאינטמענטס DR. A. GUTTMAN
22 717	54 429	דר. ס. דזשאוויש, 404 באיר בלדג. שטונדן: 11—12 און 3—6 און ביי אפּאינטמענטס DR. SIMON JAUVOISH
26 600	28 153	דר. ה. הערשפילד, 576 מיין סט. קאר. אלעקסאנדער עוו. אפיס שטונדן 11—1, 2—5 און 7—9 DR. H. HERSHFIELD
52 744	51 772	דר. כ. א. וויקטאר, קאר. סעלקירק און סאלטער (איבער דער באנק) אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. B. A. VICTOR
53 720	52 278	דר. א. מאיס, סט. דזשאנס בלאק, פרישטארד און מיין אפיס שטונדן פון 2—4.30 און 7—9 DR. A. MOYSE
	52 376	דר. דזשא. כי. מעקטעוויש, שטונדן 2—5 און 7—9 פרעזיו און קינדער ראקהייטן 500 קאלעדזש עוועניו. רעז. 504 אלעדזש עוועניו. DR. GEO. B. McTAVISH
53 181	53 181	דר. י. פערלמאן, 291 באראוס עוועניו, קאר. טשארלס אפיס שטונדן פון 3—5 און 7—8 DR. I. PEARLMAN
54 866	51 968	דר. ס. קאברינסקי, סוויט 2 קראמפ בלאק (מיין און דאפערין עוועניו.) אפיס שטונדן פון 3—5 און 6.30—8 DR. S. KOBRINSKY
24 480	49 763	דר. מעקס ריידי (עקס רעי) 283 פארסעדזש, קאר. סטיס (100 סאראנטא דזשעג. טראסס בלדג.), לענג איטאנס שטונדן: פון 2—6 אוונט און ביי אפּאינטמענטס DR. MAX RADY
53 915	52 614	דר. סעם ראדין, ראיאל בענק בילדינג (מיין און סעלקירק) אפיס שטונדן פון 3—4 און 6—8 DR. SAM RODIN
88 916	59 473	דר. א. ל. שובין, אפיס שטונדן 11—12 און 2—6 אפיס: בענק אף קאמערס בלדג., מיין און אלעקסאנדער רעזידענס: 414 סטעלא עוועניו. DR. A. L. SHUBIN
55 111	54 917	דר. פ. סעדזיאק, שטונדן: 3—6 און ביי אפּאינטמענטס. אפיס 962½ מיין סט. רעז. 434 סאלטער סט. DR. F. SEDZIAK
		אויגן, אויערן, נאז און האלז
28 281	51 848	דר. י. ה. בעקמאן, 800 באיר בילדינג DR. J. H. BECKMAN
24 465	51 359	דר. ד. מ. דזשענאף, 2-830 סאמערסעט בלאק DR. D. M. GENOFF
		קינדער קראנקהייטן
88 013	53 320	דר. ה. מעדאווי 904 באיר בלדג. 3—5; 332 מאניטאבא עוו. 11—12 DR. H. MEDOVY

דענטיסטען Dentists Directory

IN ALPHABETICAL ORDER

Office	Residence	
51 560	41 652	דר. י. בן עזרא, ב.א. 962½ מיין סט. קאר. סעלקירק DR. I. BEN EZRA, B.A.
53 720		דר. מ. א. כרענמאן, סוויט 1 סט. דזשאנס בלק., 984 מיין סט. DR. M. A. BREGMAN
86 115		דר. ס. אי. גרינבערג, 414 באיד בילדינג. DR. S. E. GREENBERG.
52 744	39 829	דר. א. גארדנער, 409 סעלקירק עוועניו., קאר. סאלטער. (איבער דער ראיאל באנק) DR. A. GARDNER
56 056		דר. ס. טשוירטשיל, סוויט 1, סריק בלאק, 972 מיין סטרים. DR. S. H. CHURCHILL

זומער פארקילונגען

שנעלע הילף

פאר יעדער פארקילונג

שמערצנדע האלז, קאפּוויטיק אדער אנדערע שמערצן

ב אהאנדלט ניט א "לייכטע פארקילונג" לייכטזיניק ! די אומבאקוועמלאכקייט פון א זומער פארקילונג קאן זיך לייכט אנטוויקלען אין א געפערלאכער קראנקהייט אויב מען פארלאזט עס. איינע אדער צוויי טאבלעטס אספירין וועט אפהאלטן א פארקילונג אזוי שנעל ווי עס קומט. און איר וועט שנעל דערלייזט ווערן פון דעם קאפּוויטיק וואס קומט דערמיט. אויב עס טוט אייך אויך וויי אין האלז, צערייבט 2 טאבלעטס אין 4 עס־ל־ע־ר־ן זיינען קיינמאל ניט אן דעם אין יעדן סעזאן פון יאר. עס איז אלעמאל גרייט צו דערלייען פון קאפּ־שמערצן, נו־ריטיס, נוראלדזשיא, און א לאנגע ליסט פון שמערצן און וויטיקן; קוקט נאך די אויסגעפּרובירטע דירעקטשאנס אין יעדן פעקעדזש. אספּירין גרייפט ניט אן די הארץ און מאכט ניט קיין אויבערקערענג אין מאגן. דראגיסטן איבעראל האבן עס.

BAYER TRADE MARK REG. ASPIRIN

און זי פלעגט טראכטן : ווען זי וואלט ענעם ניט געזעגן, וואלט זי פאר יענעם דאס הארץ אויסגערעדט . . . וואס אזוינס זי וואלט פאר יענעם אויסגערעדט, האט זי אליין ניט געוואוסט, ניט געטראכט אפילו פון דעם, נאר זי האט געפילט, געפילט מיט איר נאנצן ביינקערעדיקן וועזן, אז פאר יענעם וואלט זי זיך שוין אויסגערעדט, אז נאר דאן וואלט איר לייכטער געווארן אויף דער נשמה . . .

אז איר ביינקערעדיקן האט א דירעקטע שייכות מיט יענעם, אז אין איר נשמה האט געביינקט די ליבע צו יענעם, דאס איז איר ניט איינגעפאלן, האט ניט געקאנט איינפאלן לייובא'ן . . . . באוואוסטזיניק האט זי אים נאר געהאלטן פאר א גוטן פריינט, וועלכער איז אינטעליגענט, קלוג און זייער סימפּאטיש, און מיט וועמען עס איז איר זייער אנגענעם צו רעדן און פארברייטן . . . אמת, טאקע, אז ער איז פארהייראט, פלעגט איר שווער ווערן אויפ'ן הארצן, דאס אבער פלעגט זי זיך דערקלערן מיט דעם, ווייל אין עפשטיינ'ס פרוי, אין מאשא'ן, פילט זי עפעס א מין קאלטקייט און אומפריינטלאכקייט צו זיך . . .

און אז מעקנעק, באגלייטנדיק איר אהיים פון טעאטער, פלעגט אמאל באמערקן, אז זי איז אומעטיק, פלעגט ער א פרעג טאן :

— מיס עטינבערג, וואס איז מיט זיי ? . . .

זי פלעגט זיך א כאפּ טאן, ווי פון שלאף :

— הא ? . . .

— זיי קוקן אויס אזוי . . . . — פלעגט ער זאגן — זיי פילן זיך ניט גוט ? . . .

— א, ניין, ניין ! — פלעגט זי זיך א כאפּ טאן מיט א געצוואונגענעם שמייכעל — איך פיל זיך זייער גוט ! . . .

און דאן פלעגט זי נעמען רעדן פון דער פיעסע, וואס זיי האבן געזעען, אדער פון דער אפּעראַ, וואס זיי האבן געהערט, פון די אקטיאָרן, פון די זינגער, און רעדנדיק פלעגט זי זוכן צו דערשטיקן אין זיך דעם אומעט און צו פארטרייבן די ביינקעניש . . . .

ער פלעגט זיך צוהערן צו איר. מיט התפעלות, מיט ווארימקייט פון דער נשמה, פלעגט צו אלעס, וואס זי פלעגט זאגן, צושאקלען מיט'ן קאפּ און טראכטען : — ווען דו וועסט זיין מיין ליידי, אלע אווגט וועסטו גיין מיט מיר אין טעאטער און אין דער אפּעראַ. פאר דיר וועל איך גארניט זשאלעווען . . . בייגאנזש, ווען די ביזנעס־לייט ווען דאן הער, א מיינונג פון מרס. מעקנעק . . . ביי־גאנזש ! . . .

אין דער היים האט מען זיך שוין אויף גענומען צוגעוויינען אז צו מעקנעק'ס ווייזן, אז צו לייובא'ס גיין מיט אים אין טעאטער. עטינבערג האט געפרובט א פאר מאל פראָבעספּירן קעגן לייובא'ס גיין מיט אים, אבער אניזטא איז איינמאל אזוי העפטיק ארויסגעטראטן קעגן אים, אז ער איז צעמישט געווארן און פון דאמאלסט אן, ווען לייובא גייט מיט יענעם שווייגט ער.

דערפאר אבער האט רייטשל ניט געשווייגן . . . זי האט נאך איצט מער געהאסט לייובא'ן, ווי פריער. ערשטנס איז מעקנעק צו איר געווארן קעלטער, האט איר פשוט גענומען אויסמיידן, און צווייטענס, האט זי זיך דערוואוסט, אז לייובא גייט מיט אים אפּט ארויס . . . ביי איר איז שוין איצט ניט געווען קיין צווייפל, אז לייובא פארנעמט דא איר פלאץ, און אז דערפאר נאר האט מעקנעק דאן ניט אויעקגעשיקט לייובא'ן פון שאפּ ווי ער האט דאן איר געזאגט . . . און זי האט איצט פארפאלגט לייובא'ן מיט נאך מער ביטערניש . . . .

לייובא ווי געוויינלאך, האט איר אויף אלעס געענטפערט מיט א שטומער פאראכטונג. ליידנדיק טיף אין איר הארצן.... נאר איין מאל האט איר לייובא שארף געענטפערט.

זי איז דאן געקומען אין שאפּ מיט זייער א שווערן הארצן, ווייל מיט א טאג צוריק האט איר פאטער פארלאזן זיין שטעלע אין דעם שאפּ, וואו ער האט די נאנצע צייט געארבעט . . . . וויסדיק ווי שווער עס וועט פאר אים זיין צו אויסגעשטשירעט אירע גרויסע ווייסע ציין, צו זעען, אויב זיי זיינען ווייס געווארן, און זי האט א פיר געטאן מיט א ווייסער טיכל ארום די ראזעווע ליפּן און איבער ביידע באקן.

אין דער דאזיקער צייט איז מעקנעק ארויסגעטראטן אין די הינטערשטע רייען מאשינען, און איז געגאנגען, שטאלץ האל־טענדיק דעם קאפּ, און אומקוקנדיק זיך אויף אלע זייטן מיט זיינע פלינקע און ווייסע אויגן.

רייטשל האט אים באלד באמערקט און זי האט געקוקט אויף אים מיט האס, און, באהאלטנדיק דעם שפּיגעלע אין איר געלט בייטל, האט זי זיך א כאפּ געטאן צו דער ארבעט.

זי האט געמיינט, אז מעקנעק וועט צוגיין צו לייובא'ן, ווי געוויינלאך, און וועט זיך אוועקשטעלן רעדן מיט איר. אבער ער איז איצט הפּנים געווען צו באשעפטיקט. לעבן לייובא'ן. האט ער זיך אפּגעשטעלט. האט איר נאר באגריסט מיט'ן רויטן קאפּ און איז פארשוואונדן געווארן הינטער דער גלעזערנער טיר פון אפּיס.

דאן האט זיך רייטשל צעלאכט און אָנקוקנדיק ווידער לייובא'ן מיט א פרעג כער מינע, האט זי געזאגט :

— וואס איז דער מער מיס עטינבערג, מר. מעקנעק האט שוין אפּגערעדט מיט אייך ? . . .

לייובא האט ניט געענטפערט.

— שלעכט ! — האט זי אויסגעשריען — אז ער רעדט ניט מיט אייך, איז א סימן, אז ער זוכט שוין אן אנדער מיט וועמען צו רייד . . .

לייובא האט שוין לייענער זיך ניט געקאנט איינהאלטן און זי האט געענטפערט מיט פראכטונג :

— נו, וועט ער איצט מיט אייך רעדן . . . וואס נאך ? . . .

— וואס נאך ? — האט רייטשל איר בערגעפרעגט און זי האט א בלישטשע געטאן אויף לייובא'ן מיט אויגן פול מיט האס : — איר ווייסן דאך מסתמא, וואס נאך ? . . . מיר ווייסן אבער אויך . . . מיר אלע אין שאפּ ווייסן, וואו איר פארבריינט מיט אים נאנצע נעכט . . . כא! כא ! כא ! — האט זי זיך צעלאכט און צוגעלייגט מיט א פרעכער מינע : — אבער אויב איר מיינט, אז איר האלט אים שוין, זאג איך אייך — אז עס איז א נעכטיקער טאג ! . . .

די נאנצע צייט, וואס זי האט גערעדט, האט לייובא געקוקט אויף איר מיט אן אויסדרוק פון טיפן עקל און זי האט געשמייכלט מיט נאך טיפערער פאראכטונג און פּלוצלונג, פארשטייענדיק וואס מיינט, האט זי זיך א טרייסל געטאן מיט איר נאנצן קערפּער, אזוי ווי איינגענאנען אפּגענאפן מיט שמוץ, און אנקוקנדיק יענער מיט א עצפאלמטן פנים אן ברעגנדיקע אויגן, האט זי ארויסגערעדט מיט א ציטערדיקער שטימע :

— איך וואלט אייך א שפּיי געטאן אין פנים, ווען עס וואלט ניט געווען אזוי שמוציק . . .

און דערפילנדיק, אז אט־אט און זי וועט זיך צעוויינען אויפ'ן קול, האט זי זיך מיט גוואלד אונטערבראכן און זי האט זיך א כאפּ געטאן מיט אימפּעט איבערקוקן די העמדער אויפ'ן מייש, ביי־סענדיק זיך די ליפּן און שטיקנדיק אין זיך די טרערן . . .

— נו שפּייט ! — האט רייטשל זיך א כאפּ געטאן אויסער זיך — ווארום שפּייט איר ניט ? . . . גוט, איך וועל גיין הערן, וואס וועט עפעס מר. מעקנעק אויף דעם זאגן ! . . .

און זי איז אוועקגעלאפן צו מעקנעק'ן אין אפּיס.

(פארטזעצונג קומט)

לאנגער שלאף מאכט ווידער פריילאך די בייבי

"אונזער בייבי פלעגט זיך אויפוועקן עטלאכע מאל א נאכט, ביז מיר האבן אנגעפאנגען צו געבן איר אביסל קאסטאריא נאך איר לעצטן מאלצייט". האט געזאגט א מוטער פון איאווא. "דאס קינד איז געשלאפן געשמאק פון דער ערשטער נאכט און דאס האט אים געמיינט מיט אירע ווערטער; זי האט אבער געפילט, אז יענע האט איר געוואלט נראב באליידיקן. זי האט א קוק געטאן אויף איר מיט פארבאטונג און זי האט זיך אפּגערופן מיט א שטילן און ציטערנדיקן קול :

— אויף בעט אייך, איר לאזט מיך בעסער היינט צופרידן . . .

— און אז ניט ? — האט זיך יענע א כאפּ געטאן.

לייובא האט איר געוואלט עפּעס ענטפערן, האט זיך אבער ווידער מיישב געווען, אז דאס איז אונטער איר ווירדע. זי האט נאר א קוק געטאן אויף יענער מיט נאך מיפערער פארבאטונג און, ווי א טראכט טוענדיק : — אוי, וואס פאר א שמוץ, — האט זי אפּגעקערט פון יענער נער דעם קאפּ און זיך גענומען ווידער צו איר ארבעט.

רייטשל האט זיך א קרום געטאן און זי האט איר ארויסגעשטעלט די צונג. דאן אריינקוקנדיק ווידער אין דעם קליין נעם שפּיגעלע, וואס זי האט געהאלטן פאר איר פנים, האט זי פארדרייט די בלאנדע קרויזלאך אויפ'ן שטערן, האט זוכן א שטעלע אין אן אנדער פאבריק, און איבערהויפּט זעענדיק ווי דערשלאגן זיי זיינען פון דעם, אי ער, אי איר מוטער — איז זי לייובא. געווען שטארק פארצווייפלט.

ווען זי האט זיך געשטעלט הינטערן לאנגן טיש און געגומען איבערקוקן די ארבעט, האט די דיקע רייטשל, האלטנדיק א קליין שפּיגעלע פאר'ן פּנים, פּלוצלונג א בלישטשע געטאן אויף איר מיט פרעכע אויגן, און, א קער געטאן זיך צו דעם לאנגן פארמאן לעבן איר, האט זי ארויסגערעדט הויך און מיט א פרעכער מינע.

— זעט נאר דזשעק, ווי בלאס מיס עטינבערג קוקט היינט אויס ! . . . . איר ווייסט ניט פון וואס דאס איז ? . . . אפּשר ווייסט מר. מעקנעק, הא ?

און א קוק טועדיק ווידער אויף ליידבא'ן, האט זי הויך און פרעך צעלאכט.

דער לאנגער דזשעק האט כיטרע א שמייכל געטאן און דיפּלאמאטיש געשוויגן. ער האט זיך ניט געוואלט איינרייסן ניט מיט דער און מיט יענער, ניט וויסנדיק קלאר, ווער פון זיי ביידע איז מער תקיף ביי מר. מעקנעק'ן . . .

לייובא האט קלאר ניט פארשטאנען וואס רייטשל האט געמיינט מיט אירע ווערטער; זי האט אבער געפילט, אז יענע האט איר געוואלט נראב באליידיקן. זי האט א קוק געטאן אויף איר מיט פארבאטונג און זי האט זיך אפּגערופן מיט א שטילן און ציטערנדיקן קול :

— אויף בעט אייך, איר לאזט מיך בעסער היינט צופרידן . . .

— און אז ניט ? — האט זיך יענע א כאפּ געטאן.

לייובא האט איר געוואלט עפּעס ענטפערן, האט זיך אבער ווידער מיישב געווען, אז דאס איז אונטער איר ווירדע. זי האט נאר א קוק געטאן אויף יענער מיט נאך מיפערער פארבאטונג און, ווי א טראכט טוענדיק : — אוי, וואס פאר א שמוץ, — האט זי אפּגעקערט פון יענער נער דעם קאפּ און זיך גענומען ווידער צו איר ארבעט.

רייטשל האט זיך א קרום געטאן און זי האט איר ארויסגעשטעלט די צונג. דאן אריינקוקנדיק ווידער אין דעם קליין נעם שפּיגעלע, וואס זי האט געהאלטן פאר איר פנים, האט זי פארדרייט די בלאנדע קרויזלאך אויפ'ן שטערן, האט

היימאן און העסטרין

באריסטערס, סאליסיטארס און א. וו.
216 — מעקאינטייר בלאק — 216
טעלעפאן 21 627
מר. העסטרין וואוינט:
306 סט. דזשאנס עוועניו. טעל. 53 133

שינבין, מאראזניק און ראבלין
Shinbane, Morosnick & Roblin

Barristers, Solicitors and Notaries
באריסטערס, סאליסיטארס, נאטאריוס
Office: 207-8 Confederation Life Bldg.
457 Main St. Opposite City Hall
טעלעפאן 21 345—6

טשערניאק, קאפּשטיין און ספּיוואק

Barristers, Solicitors, Etc.
460 מיין סטריט
טעלעפאן 24 591 און 24 666

א. ע. קאנטאר

אדוואקאט און נאטארי
A. E. CANTOR
אפיס: 210 נאטר דיים עוועניו
טעלעפאן 89 223
רעזידענס:
103 בענערמאן עוועניו, טעל. 51 353

ה. שולמאן

אדוואקאט און נאטארי
געלט צו לייען אויף 6½ פּראצענט
אפיס: 592 מיין סטריט
H. SCHULMAN, B.A., LL.B.
לאו אפיס
Ste. 11, 592 MAIN STREET
צווישן לאנגאן און אלעקסאנדער
טעלעפאן 88 462

דייווידסאן און ראטנער
Davidson & Ratner

באריסטערס, סאליסיטארס און א. וו.
Barristers, Solicitors, etc.
Office: 406-7 Avenue Bldg. Ph. 26 080
265 Portage Ave. Winnipeg

מ. אווערבאך

באריסטער, סאליסיטאר, נאטארי א.א.וו.
8—824 ראיאל בענק בלדג.
טעלעפאן 86 200
רעז. 435 אבערדין עוועניו. טעל 53 354

געשמאקע געבעקס צו עסן

איצט אין די הייסע טעג, איז עס ניט אזוי אנגענעם צו שטיין אין דער וואריטער קיטשן און באקן זיך ביים אויוון. נאך דעם לאנגן קאלטן ווינטער אין ווייניפּעג, איז יעדער ווארימער, שיינער טאג א גענוס פאר יעדן איינעם, און עס איז כדי צו זיין וואס מער אין דרויסן און געבן דעם קערפּער א זון באד וואס איז זייער געזונט.

איר דארפט ניט פארשווענדן אייער צייט, יעדן טאג, ביים אויוון צו באקן געבעקס פאר אייער פאמיליע.

די "ניו יארק בעקערי", 698 סעלקירק עוועניו, באקט די בעסטע געבעקס, מיט עפל, מיט קעז, פארשיידענע ברעקפעסט געבעקסן, קוילעטשלאך, שבת'דיקע קוילעטשן, ספּעציעלע קארענע ברויטן און פארשיידענע אנדערע געבעקסן, וואס איז א מחיה צו עסן.

ל. פרייהייטער, איינער פון די איינגנימערס פון דער בעקעריי, איז אן עקספּערט בעקער פאר די לעצטע 16 יאר. ער האט אנגעפירט איינע פון די פיינסטע בעקעריין אין לעמבערג. וואו זיין געבעקס האט געהאט א נאמען אלס די פיינסטע פרישטיק געבעקסן.

ה. נאלסקי, א פארטנער צו דער בעקעריי, וועלכער איז פאר די לעצטע צען יאר פארבונדן אין געבעקס ביזנעס, שטעלט צו יעדן טאג די דאזיקע געבעקס צו יעדער סטאר, וואו יעדער באלעבאסטע קאן עס באקומען, ווי אויך אין דער נייריארקער רעז. 435 אבערדין עוועניו. טעל 53 354 בעקערי גופא, אויף 698 סעלקירק עוועניו.

צוליב אייער געזונט

ווען איר דארפט מעדיצינען, קומט אדער שרייבט צו אונז. מיר האבן א פולשטענדיקן סטאק פון פרישע דראגס און מעדיצינישע מיטלען צו מעסיקע פּרייזן. מיר האלטן אויך א פולשטענדיקן סטאק פון פעטענט מעדיצינען און אלע נויטיקע ארטיקלען וואס פאדערן זיך פאר קראנקע. מיר ספּעציאליזירן אין דאקטארס פּרעסקריפּשאנס.

שיינעם דראג סטאָר

842 MAIN STREET PHONE 56 213
קארנער דאפערין
קאנטרי ארדערס פינקטלאך אטענדעט

קיין אנדער ארענדזש פּיקאָ קאן זיך ניט פארגלייכן צו דעם פלייוואר "SALADA" TEA

ORANGE PEKOE BLEND

'פריש פון די גערטנער'

סטאַרקיפּערס !

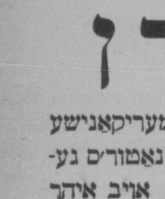

די 1930 פאָל און ווינטער סטיילס
ווארטן אויף אייך

די דאָבס קעפּ מאנופעקטשורינג קאמפּ.

איז זייער שטאלץ מיט איר וואכזאמקייט איבער די סאמע לעצטע סטיילס, און עס איז אט די אויפמערקזאמע וואכזאמקייט, וואס מיר זיינען אלע מאל די ערשטע צו צייגן די נייע אידייען אין דער וועסט פון פאסאנען.

אויב איר ווילט אויך זיין א שאפער פון סטיל, אנשטאט בלויז א נאכפאלגער, וועט איר געפינען אמת'ע צופרידנהייט אין די קעפּס וואס די דאבס קעפּ מאנופעקטשורינג קאמפּאני באט אן אין וועלכע עס זיינען געפיטשורט די מאדעלן, קאלירן און פעטערנס.

מענס פאל און ווינטער קעפּס

פון $8.00 ביז $15.00 א דאזן

באיס קעפּס

פון $6.00 ביז $10.00 א דאזן

נייסטע דעזיינס פון לערער אוואייאשן קעפּס, אלע קאלירן מיט און אן גאנגלס. אויך אלע סארטן פעלט העלמעטס פאר פרויען און מיידלאך מיט ספּעציעלער אימיטיישאן שעמי ליינינג.

זייער א פארשיידענארטיקער אסארטמענט פון וועלוועט און שווערע פעלט טעמס אין אלע סייזעס אין קאלירן ספּעציעל פאר'ן פאל.

מיר ווילן איבערצייגן אונזערע קאסטאמערס אז ווען עס קומט צו קוואליטי סטיילס, נייסטע דעזיינס און פּרייזן — קאן אונז קיינער ניט איבערטרעפן.

איר מוזט אריינקומען צו אונז, ווען איר זייט אין שטאט, און זיך איבערצייגן.

אייער פארלאנג פאר סטמפּלס און סוואטשעס וועט פינקטלאך אטענדעט ווערן

DOBBS CAP MFG. COMPANY LTD.
A. DOBS, President
J. W. PECK BLDG., WINNIPEG PHONE 89 781

קאָרן

איז אן עכט אמעריקאנישע תבואה. איינע פון נאטורס געזונטסטע סיריעלס. אויב איהר ווילט וויסען ווי געשמאק דאס קען זיין, זעצט זיך אוועק און עסט א סיסעלע קעלאגג'ס קרוכלע קארן פלייקס מיט מילך אדער קרים!

Kellogg's
CORN FLAKES

קעלאגג'ס קארן פלייקס זיינען אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון טאראנטא.

אוואונדערבאר פאר די קינדער —לייכט צו פארדייען.

פּעליסיערס לימיטעד

ברייווערס פון
קאנטרי "קלאב" ביר
גאלדן גלאו אייל
XXX סטאוט
בריודי — אסבארן און מאלווי, ווייניפּעג
טעלעפאנען : — 42 304-5-6
פינקטלאכע דעליווערי צו פערמיס האלדערס
צו פארקויפן אין
מאניטאבא — סאסקאטשעוואן — אלבערטא

ווען איר כויט — —

נוצט אייערע איינענע

היידראַ ליט און פּאוער

אין אייער הויז און ביזנעס

נעדיינקט: היידראַ האט איינגעשפּארט צו די פירער פון ווייניפּעג

מיליאָנען דאָלארן

מאכנדיק נידעריק די עלעקטרישע ריטס.
באראט זיך מיט היידראַ אינזשענערן ווענן עלעקטרישע פּראבלעמען

Phone 848 161

Winnipeg Hydro
55-59 Princess St.

באדינונג צו קאסטאמערס זיינען היידראַ בילדערס

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
אידישע וואָרט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Est. 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

נוצט אויס אייער שטימרעכט מאָנטאָג

מאָנטאָג דעם 28טן, איז דער טאָג אין וועלכן די קאַנאַדער בירגער וועלן דאַרפן באַשטימען ווער עס זאָל צוזאַמענשטעלן די נייע פעדעראַלע רעגירונג. ווער עס זאָל קאָנסטראַלירן דעם פאַרלאַמענט און פון וואָס פאַר א קרעפטן דער פאַרלאַמענט זאָל באַשטיין. נאַטירלאַך, ניט יעדער בירגער באַזונדער קאָן דאָס אַלץ באַשטימען. אָבער יעדער האָט דאָס רעכט און די מעג־לאַכקייט אויסצודריקן זיין מיינונג וועגן דעם. און אויב א גענוגנדיקע צאָל בירגער דריקן אויס דעם זעלבן געדאַנק, שטימען פאַר דעמזעלבן קאַנדידאַט, ווערט ער דערוויילט. און אַז א גרופּע מענשן שטימען פאַר אַן אנדער קאַנ־דידאַט וואָס האָט די זעלבע אנשויאונגען ווי דער ערשטער און באַלאַנגט צו דער זעלבער פאַרטיי וועט די דאָזיקע געוויינען נאָך אַן אינטערעסאַנטער צער און א. וו. יענע פאַרטיי וואָס וועט דערוויילן די גרעסטע צאָל פאַרטרעטער אין פאַרלאַמענט וועט האָבן די אייבערמאַכט און דער פירער פון דער דאָזיקער פאַרטיי וועט ווערן צוזאַמענצושטעלן די רעגירונג.

* * * *

אמאָל, ווען קאַנאַדע באַפעלקערונג איז געווען קלענער, און דאָס געזעלשאַפטלאַכע לעבן איינפאַכער, זיינען געווען בלויז צוויי פאַרטייען: די ליבעראַלע און קאָנסערוואַטיוו. זיים דער מלחמה איז דאָס געזעלשאַפט־לאַכע לעבן געוואָרן מער קאָמפּליצירט. א גרעסערע צאָל מענשן האָבן אָנ־געהויבן זיך אריינטראַכטן אין זייערע פראָבלעמען און זיינען געקומען צום באַשלוס, אַז זייער לעבן קאָן פאַרבעסערט ווערן נאָר דורך א געמיינשאַפטלאַכער אקציע — צוזאַמען מיט די וואָס געפינען זיך אין אַן ענלאַכער לאַגע. אַזוי איז אנטשטאַנען די פאַרמער גרופּע, וועלכע האָט שפּעטער אָרגאַניזירט די פאַרטיי, אין געשפּילט א וויכטיקע ראָל אין דער פעדעראַלער פּאָליטיק און שפּילט נאָך איצט א ראָל אין דעם פּראָווינציעלן פּאָליטישן לעבן פון מערב קאַנאַדע.

לעצטנס, האָבן אויך די אַרבעטער באַשלאָסן צו פאָרנעמען א פּלאַץ אין דעם פּאָליטישן לעבן פון קאַנאַדע און, מערקווירדיק, זייער קאַמף פאַר אנערקענונג האָבן זיי אָנגעפאַנגען ניט אין די מער אינדוסטריאַליזירטע צענטערן פון מזרח קאַנאַדע, נאָר ווי די פאַרמער, דאָ, צווישן אונז אין דער פּראָגרעסיווער אטמאָספערע פון מערב קאַנאַדע. די "אינדעפּענדענט לייבאָר פּאַרטי" האָט לעצטנס געהאַט צוויי פאַרטרעטער אין פעדעראַלן פאַרלאַמענט און ביידע, וואַנדסוואָרט און היפּס, זיינען דערוויילט געוואָרן אין וויניפּעג.

* * * *

די נייע, פּראָגרעסיווע, עלעמענטן זיינען נאָך צו שוואַך זיי זאָלן קאָנען דערווייל א גענוגנדיקע צאָל אַנהייבער אין פעדעראַלן פאַרלאַמענט, זיי זאָלן האָבן די אויבערמאַכט און צוזאַמענשטעלן די רעגירונג. זיי קאָנען אָבער אויסאיבן א גרויסן איינפלוס, און אָפּט די אנטשיידנדיקע מאַכט. אזא געלעגנהייט האָבן די פּראָגרעסיווע עלעמענטן געהאַט אין 1925 אין קאַנאַ־דע; אזא מאַכט האָבן דאָ צ.ב. די ליבעראַלן אין ענגלישן פאַרלאַמענט. אפילו די צוויי אַרבעטער מיטגלידער האָבן געקאָנט אויסקומפּן אין קאַנאַדער פע־דעראַלן פאַרלאַמענט געוויסע קאָנצעסיעס.

* * * *

דאָס דערוויזט זיך אונטער געוויסע באַדינגונגען, וואָס מען קאָן נאָר־ניט פאָראויסזעען. און געוויס ניט פאָראויסבאַשטימען, קאָן יעדער איינצי־קער פאַרלאַמענט מיטגליד האָבן א גרויסע ווירקונג. און אונטער דעם פריי־ען דעמאָקראַטישן וואָל־סיסטעם וואָס הערשט אין קאַנאַדע, קאָן יעדער איינציקער זיך הערבענען ווי אַן אנטשיידענער, ווירקונגסאַמער בירגער — אויב ער נוצט אויס זיין רעכט צו שטימען. אַ מערהייט פון אין שטימע קאָן זיין דער אונטערשייד צווישן איין קאַנדידאַט און א צווייטן, און גראָד אייער שטימע זאָל זיין יענע וואָס האָט געווירקט אז דער קאַנדידאַט וועלכער איז אייך נעענטער. זאָל דערווייל ווערן אנשטאָט זיין קעגנער.

* * * *

"דאָס אידישע וואָרט" נעמט זיך ניט דאָס רעכט צו אָנווייזן אירע לעזער פאַר וועלכן קאַנדידאַט אָדער פאַר וועלכער פאַרטיי זיי זאָלן שטימען, ווי די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאַנאַדע, דינט זי אַלע שיכטן און עלעמענטן פון דער אידישער באַפעלקערונג. דערפאַר בלייבט "דאָס אי־דישע וואָרט" נייטראַל אָביעקטיוו אין פּאָליטישע ענינים.

אויב מיר וויל זיך ניט אריינלאָזן אין דיסקוסיעס וועגן די פאַרדינסטן פון דעם אָדער יענעם קאַנדידאַט, אָדער פאַרטיי, מוזן מיר אָבער אונטער־שטרייכן ניט בלויז די ראַזאָנאַבלקייט פון יעדן בירגער צו שטימען.

אונטער אונזער וואָל־סיסטעם, ווערט ניט באַשטימט וויפל שטימען א קאַנדידאַט דאַרף באַקומען אום דערווייל צו ווערן. אויך ווערט קיין בי־גער ניט געצוואונגען צו שטימען. דאָס געזעץ באַטראַכט עס ווי א פריווילע־גיע וואָס יעדער בירגער וויל און דאַרף אויסנוצן. דאָס געזעץ באַשטראָפט קיינעם ניט פאַר ניט אויסנוצן זיין שטים רעכט. אָבער, ווען איר טראַכט זיך אריין טיפער אין דער פראַגע וועט איר אנטדעקן, אז אויב איר נוצט ניט אויס אייער שטים־רעכט קאָנט איר פון אייער פאַרנאַכלעסיקונג פיל ליידן.

איר מוזט זיך דאָך רעכענען מיט דעם פאַקט אז עס זיינען דאָ איינ־צלנע אָדער גרופּעס אין לאַנד וועלכע זיינען גרייט צו יעדער צייט אויסצו־נוצן א געלעגנהייט פאַר זייערע אייגענע צוועקן. שטעלט זיך פאַר אז אזוי ווי איר קאָנען זיין פיל אַנדערע וואָס זאָלן בלייבן גלייכגילטיק און ניט אויס־נוצן זייער שטים־רעכט. וואָס וועט זיין דער סוף? דער סוף וועט זיין, אז איר וועט געבן א מעגלאַכקייט די פאַראינטערעסירטע צדדים אויסצוקלייבן אזעלכע קאַנדידאַטן וואָס וועלן דינען זייערע באַזונדערע אינטערעסן — אזעלכע אינטערעסן וואָס קאָנען אייך פערזענלאַך שאַדן בריינגען. מיר זאָגן ניט, אז ביים איצטיקן מאָמענט זיינען דאָ אזעלכע קאַנדידאַטן, אָדער אזעל־כע פאַראינטערעסירטע צדדים. אָבער די גלייכגילטיקייט פון א גרעסערע צאָל מענשן קאָן בריינגען צו אזא לאַגע — אין דאַן וועט שוין זיין צו שפּעט דאָס צו פאַרריכטן. דער דעמאָקראַטישער וואָל־סיסטעם איז באַגרינדעט אויף דעם פּרינציפּ אז אַלע בירגער פאַרשטיין די דאָזיקע געפאַר אין באַטראַכטן וואָס אַ פּליכט דאָס רעכט צו שטימען און דורך דעם פאַרטיידיקן זיי־ערע אייגענע אינטערעסן.

* * * *

נאָך איין פּונקט מוז מען געדיינקען: אין דעם הייראיקן וואָל־סיס־טעם איז איינגעפירט געוואָרן א גאַנץ נייע מעטאָדע פון רעגיסטראַציע. ביז איצט האָט יעדער שטים־באַרעכטיקטער קומען צו א באַשטימטן פּלאַץ, א געוויסע צייט פאַר די וואָלן, און זיך רעגיסטרירן. היינטיקס יאָר האָט די רעגירונג צוגעשיקט צו אייך אין דער היים געוויסע באַאמטע און זיי האָבן אייך רעגיסטרירט. דאָס מיינט, אַז איר זייט שוין באַרעכטיקט צו שטימען: אַלע דערוואַקסענע מענער און פרויען, 21 יאָר אין עלטער, וועל־כע זיינען דאָ געבוירן אָדער זיינען נאַטוראַליזירט, האָבן דאָס שטים־רעכט.

* * * *

פיל פון אונז האָבן פאַר די דאָזיקע רעכט אין אנדערע לענדער בי־טער געקעמפט. אין פיל לענדער האָבן די איינוואוינער נאָך ניט באַקומען אזעלכע פריווילעגיעס. נעמט אין אָנבאַטראַכט די אויבנדערמאָנטע פאַקטן, באַשטימט וועלכער קאַנדידאַט איז אייך נאָענטער, און גייט מאָנטאָג שטימען

יונגע היצן זיך — אַלטע באַטראַכטן

פון י. אייגער (ירושלים)

עס איז צו מערקן אַן אונטערשייד וואָס האָט פאַראורזאַכט טעאַטשעראַטן אין דער באַציאונג צו דער איצטיקער לאַ־גע צווישן יונגע און אַלטע אין אַרץ־ישראל. יונגע — אָדער זיי זיינען אינ־גאַנצן מוטלאָז, פול מיט יאוש, פאַרלירן זיך, אָדער זיי זיינען עצהיצט, ברויזן מיט גיפטיקער שנאה, פילן מיט פיברען פון זייער יונגער נשמה דעם שרעקלאַכן אומרעכט, וואָס ענגלאַנד איז באַגאַנגען לגבי דעם אידישן פאָלק. אין בייסן די ליפּן ביז בלוט, אויס פאַרדרוס, זיי זעען ניט קיין אָנדער וועג אויסער דעם פאָלי־טישן; עס דוכט זיך זיי אַז אַלץ וועט פאַרלאָרן גיין אויב מען וועט ניט באַלד צוריקגעבן דער פאַלעסטין. איר פריערדיק קען כאַראַקטער און ריכטונג, די עלטערע דאָרגען האָבן לחלוטין ניט פאַרלאָרן זייער עד מוט און גלויבן באַמונה שלמה, אַז דער ציל אויפצובויען א אידישע נאַציע אַנאַלע הנים וועט פריער אָדער אַפּשטער דערגרייכט ווערן. זיי זיינען שוין גענוג דער־פאָרן, זיי ווייסן שוין פון לעבן אַז פאַר ליטיק אַן אַן פאַר זיך האָט קיין ווערט ניט, אַז הייגנט אַפּ אימער פון מאַ־טעריאַלע פאַקטאָרן, וועלכע ווערן פאַר־וואַנדלט דורך פאַרשיידענע גלגולים אין פיזיש כוח, ווען די אירן זאָלן איצט האָבן אין אַרץ־ישראל עטלאַכע מאָל אַזוי־פיל מענשן און ווערט־זאַכן וויפיל זיי האָבן — באַרן קאָלאָניעס און פאַבריקן, וואָלט מען זיכער ניט געקומען צום איצ־טיקן פּאָליטישן קריזיס. און ווען די אי־דען וועלן זיך באַצייטנס נעמען צום שכל און וועלן אַביסל מילדער און מיט מער חשק טאָן אין דער דאָזיקער ריכטונג, וועל־לען זיי אַן צווייפל האָבן א פולן נצחון, יעדע קאָלאָניע, יעדער אידישער ערד־אַר־בעטער איז אַן אייגענוואַרצלטער כוח, וועלכן קיין שום ווינט וועט ניט אויס־רייסן.

ווי אַזוי און וואָס דיינקט דער עלי־טערער, "סאָלידער" אידישער ישוב קאָן מען זעען פון אַן אינטערעסאַנטן אַרטיקל, וועלכער איז אַפּאַרשט פאַרעפנטלאַכט געוואָרן אין דער צייטשריפט פון די אַל־טע קאָלאָניסטן. אין דעם אַרטיקל, ווערט באַהאַנדלט די פראַגע וועגן רופן אַן אויסערארדנטלאַכן קאָנגרעס נאָך היי־יאָר אַן דער אויסאַר קומט צו דער מס־קנה אַז עס איז זייער פאַרדרייסלאַך וואָס נאָך א פופציק יאָריקן נסיון כאַפּט מען זיך ווידער צו לייכטסטן וועג — צום וועג פון פּראָטעסטן, דערדעס אַן קאָנגרעס־סען. וואָס וועט אונז געבן דער קאָנגרעס אויסער הוצאות פון עטלאַכע צענדליק טויזנט פונט און אויסער פאַרשוועכונג פון צייט און עגערגיע? דער אויטאָר זאָגט אַז די עצם פראַגע: וואָס דאַרף מען איצט טאָן? איז א בזיון, איז א סיכן אַז מען איז צוריקגעבליבן אַן אַז עס־פעלט ווירקלאַך צייטנס. "מיר דאַרפן טאָן דאָס, וואָס דער געלייטערטער צייט־גייסט דיקטירט אונז פון דעם ערשן טאָג פון זיין אנשטייג: פאַרגרעסערן דעם באַדן־פאַרטאָגן און פאַרגרעסערן די יאָר פעדעראַלע אַרבעט. די טענה אַז דאָס האָט כיי אונז אויעגקגענומען די מעגלאַכקייט צו שאַפן אין לחלוטין ניט ריכטיק. די גזירה אויף די 2,000 סערטיפיקאַטן און טאָקע זייער קריינקלאַך, אָבער ווען דאָס האָט דאָס אידישע פאָלק אָנגעהויבן צו פאַרבונדן זיין ווילן צוליב גזירות? אפי־לו אין אַרץ־ישראל זעלבסט אין דאָס איז פעלע, מענשן קאָנען אַן אַמעריקע געפאָר נסיונות און גזירות ווי די איצטיקע, — זיי זיינען ביינעשטאַנען די טערקישע גזירות. ווען מיר וואָלטן באַלד געהאַט א געגונגנדיקע סומע געלט צו קאָלאָניזירן די 2,000 מאַן, וואָלט געווען אויס גזירה, און אַט אויבן, ווער לאַזט־ניט קיין מענשן מיט מעגלאַכקייטן צו קומען אין לאַנד? האָט זיך דען געערגערט די עקאָנאָמישע לאַגע? און דער אויטאָר רעכנט אויס אַלע גוטע רעפאָרמען, ווען די רעגירונג האָט דורכגעפירט, אַלץ וואָס זי האָט אויסגעבויט און בויט: ער אילוסטרירט אין קורצן די אַנטוויקלונג פון לאַנד, א דאַנק די אידישע קאַפּיטאַלן און ענער־גיע, די עלעקטריפיצירונג און די פאַנצע־סיע פון ים המלח שאַפן דאָך גרויסע מעג־לאַכקייטן פאַר ווייטערדיק גרויסע קאַ־פּיטאַל אינוועסטירונגען, וואַרום זשע קו־מען ניט די באַמיטלטע אידן?

אָט, למשל, די גזירה אויף דערווערבן באַדן עקזיסטירט דאָך נאָך ניט, מען איז נאָר חושד אַז עס וועלן זיין שווערי־קייטן, וואַרום זשע קויפט מען ניט לעת־עתה קיין באַדן? די אַראַבער בעטן זיך איצט מער ווי אימער, ווייל זיי האָבן אויך מורא פאַר די שווערי־קייטן. די לאַ־גי פרדיקטירט אַז מען דאַרף איצט קויפן וואָס מער, וואַרום זשע טוט מען דאָס ניט? אין דער אויטאָר ענטפערט אויף דער פראַגע — וואָס דאַרף מען איצט טאָן:

"מאַכט געזונט אונזערע קאָלאָניזאַציע אינסטרומענטן! ניט א ברייטע מעגלאַכ־קייט דעם נאַציאָנאַל פאָנד אויסצולייען יענע שטחים באַדן, וועלכע ער קאָן אויס־לייען. און אויב ער וועט זיך אנשטיין אויף שווערקייטן, וועט ער ווייסן ווי זיי אַרומנייען, ווייל אין זיין שפּיץ שטייען איבערגעבענע און ענערגישע מענשן. ניט דעם קרן היסוד די פולע מעגלאַכ־קייט ער זאָל אוועקשטעלן ווי געהעריק די קאָלאָניעס אין עסק יזרעאל און אין דעם גליל, וועלכע קאָנען זי רניט אנטוויק־לען איבער דער קאַרגשאַפט פון דעם אידישן פאָלק. ניט דעם קרן היסוד צו קאָלאָניזירן 10.000 אידישע ערד ארבע־טער, וועלכע וואַרטן שוין יאָרן־לאַנג, זיינען שוין אויף דעם דאָזיקן געביט דורכגעגאַנגען די שבעי מרורי נחינום און ביינעשטאַנען די שווערסטע נסיונות. אַט די 10.000 אידישע קאָלאָניסטן וואָלטן געעפנט א טיר פאַר נייע 10.000. ניט דעם קרן היסוד די מעגלאַכקייט צו פאַר־בעסערן און פאַרשטאַרקן די לאַגע פונם אידישן ארבעטער, ער זאָל האָבן אַן אייר־גענעם וויכל פאַר י קינדער און א שטיקל גאַרטן פאַר זייער דערנערונג. מיט אַיין וואָרט — דער אויטאָר פאַדערט אויף די אידן זיי זאָלן זיך וויניקער באַשעפטיקן מיט פּאָליטיק און פּראָטעסטן און מער מיט ממשות'דיקער און שאַפנדער אַר־בעט.

אָט דאָס איז די מיינונג פון די עלטע־רע און דערפאַרענע צווישן דעם אידישן ישוב אין אַרץ־ישראל: מען דאַרף פאַר־שטאַרקן די אידישע קאָלאָניזאַציע אינ־סטרומענטן און אויך זיך זעלבסט, אז דאָס נאַנצע פאָלק זאָל קאָלאָניזירן אַרץ־ישראל מיט געלט און מיט נפש: מוז דאַרף פאַרשטאַרקן די אימיגראַציע פון באַמיטלטע, פאַר וועלכע די טויערן פון לאַנד זיינען אָפּ און וועלכע וועלן גע־פינען הילף הן מצד דער נאַטור, הן מצד די אויסערלאַכע באַדינגונגען אויסצונוצן זייער קאַפּיטאַל און ענערגיע.

דאָס שיף שניידט דורך דעם אָקעאַן. פון באַרירט אונז דער גלעינדער אַטעם פון דיי אומזיכטבאַרע ברעגעס פון אפרי־קע. מיר דערנענטערן זיך צו די קאַ־ראַלן־פעלזן פון בראַזיל. נאָך אייניקע טעג אַן מיר וועלן זיין ביי די ברעגעס פון אַרגענטינע.

אַנגעשטריינקט קוקן די אויגן אין די ווייטע בלויקייט פון דעם יַם. ניט ווילנ־דיק שטיינען אויף אין זכרון כמעט פאַר־געסענע בילדער פון די קינדער יאָרן: פון מיין היימאַט־שטאָט שיקט מען די ערשטע אויסוואַנדערער קיין אַרגענטינע. מען האָט נאָך ביי אונז כמעט ניט גע־הערט דעם פרעמדן און מערקווירדיקן נאָמען. מען האָט א געפיל אַז די דאָזיקע מענשן ווערן פון אונז אויף אייביק אָפּ־געריסן. זיי גייען פאַרלאָרן, מען פירט זיי אויעך צו די הרי־חושך, אויף יענער זייט סמבטיון. זיי פילן אַן די וואַנאַנעס — די מענער, די פרויען, און די קינדער. א גרויסער עולם מענשן באַגלייט זיי, קרוב־ים, גוטע פריינט. באַקאַנטע און פיל פרעמדע. די מענשן אין די וואַנאַנעס און די מענשן וואָס באַגלייטן זיי זייגערן הארצרייסנד. צום ערשטן מאָל זעט מען דאָ דעם אידישן נלות, די אידישע וואַנ־דערונג אין זייער גאַנצער נאַקעטקייט. דער צוג באַוועגט זיך. פאַרצווייפלטער ווערט דאָס געוויין אין עס דוכט זיך אַז די וואַנאַנעס ווערן דורכגעציטערט פון כליפּען ווי א לעבעדיק באַשעפעניש.

ערשט אין אייניקע יאָרן אַרום, ווען מיר ווערן עלטער, ווערט אונז קלאָר דאָס בילד. מיר הערן פון דער פאָלעמיק אין דער העברייאישער פרעסע, דער "המליץ" קעמפט פאַר דער אימיגראַציע קיין אַרץ־ישראל, "הצפירה" האַלט שטאָל אַז איי־זען פאַר אַרגענטינע. מען רעט פון א גרויסן פלאַן. מען וויל איבערפירן קיין אַרגענטינע א האַלבן מיליאָן אידן. מען האָט גרייט אוטגעהויערע סומען געלט. די רוסישע רעגירונג אַרגענטשעטיגט דעם פלאַן. זי פאַרלייכטערט דעם אַרויספאָרן. עס וואַרטן אויף די אימיגאַנטן גרעגעע־לאַזע שטרעקן פרוכטבאַרער באַדן און די גריי־קייט מצד דער אַרגענטינישער רע־גירונג צו העלפן די נייע קאָלאָניסטן. פון דער אַנדער זייט שטייט א קליינע, אַרי־מע, פאַרלאָזענע לאַנד. די טערקישע רע־גירונג שטעלט אַנטקעגן א שטיינערנע וואַנט. מען זאָמלט אַרימע נראַשנס.

מיר זיינען שוין קליינע "חובבי ציון". מיט דער גאַנצער קראַפט פון דעם יַם־נש־מה זיינען מיר קענן דער אַרגענטינישער קאָלאָניזאַציע. מיר זעען אין איר א גע־פערלאַכע קאָנקורענץ פאַר דעם אַרץ־יש־ראל בעדאַנק. "חבת ציון" איז נאָך א צאַרטע פלאַנצונג — א קליינע גרופּע פון טרוימער און פאַנטאַזיאָרן אין אַרץ־ישראל און איינצלנע "חובבי־ציון" וואָס זיינען צעשפּרייט אין פאַרשיידענע לענ־דער — "אחד בעיר ושנים במשפחה".

וואַרט — דער אויטאָר פאַדערט אויף די אידן זיי זאָלן זיך ווייניקער באַשעפטיקן מיט פּאָליטיק און פּראָטעסטן און מער מיט ממשות'דיקער און שאַפנדער אַר־בעט.

אָט דאָס איז די מיינונג פון די עלטע־רע און דערפאַרענע צווישן דעם אידישן ישוב אין אַרץ־ישראל: מען דאַרף פאַר־שטאַרקן די אידישע קאָלאָניזאַציע אינ־סטרומענטן און אויך זיך זעלבסט, אז דאָס נאַנצע פאָלק זאָל קאָלאָניזירן אַרץ־ישראל מיט געלט און מיט נפש: מוז דאַרף פאַרשטאַרקן די אימיגראַציע. פון באַמיטלטע, פאַר וועלכע די טויערן פון לאַנד זיינען אָפּ און וועלכע וועלן גע־פינען הילף הן מצד דער נאַטור, הן מצד די אויסערלאַכע באַדינגונגען אויסצונוצן זייער קאַפּיטאַל און ענערגיע.

שאול טשערניכאָווסקי

(צו זיין דרייסיק יאָריקן יובילייאום)

פון שלום מילער

שאול טשערניכאָווסקי איז איינער פון די גרויסע זיילן פון דער העברייאישער פּאָעזיע. ער האָט אַריינגעבראַכט גייעס אינהאַלט און נייע פאָרם אין איר. ווען ער איז צו אונז געקומען מיט אַן ערך 30 יאָר צוריק האָט מען געקוקט אויף אים ווי אויף א פרעמדן, וואָס האָט זיך אַריינגע־ריסן ניט געבעטענערהייט צו אונז. א ניט געבעטענער גאַסט. זיינע געדאַנקען, זיין פאָרם זיינען אונז געווען פרעמד. אין בעסטן פאַל האָט מען געקוקט אויף אים, ווי אויף א שטיפּעריש קינד וואָס וויל זיך א שפּיל טאָן. מ'האָט אים פון אַנהויב גאָר ניט ערנסט גענומען. אָבער דאָך האָט מען געפילט, אַז עפּעס טראָגט דער מאַן מיט זיך עטוואָס אַריינגעלעגט און עקזאָטישעס. איצט איז טשערניכאָווסקי איינער פון די ריזן פון דער העברייאישער פּאָעזיע ווע־מענס פּאָעמעס ווערן געלערנט אלס מוס־טערן פון קלאַסישער פּאָעזיע.

ווען ער איז געקומען צו אונז איז זיין גייסט געווען פרעמד. מ'האָט אים אנגערו־פען "דער גריכישער פּאָעט." ער האָט גע־האַט אין זיך ציפיל לעבן, ציפיל דער ער געזוכט פאַרגעניגן און שיינקייט, אַז מ'זאָל אים קאָנען באַטראַכטן פאַר א "אידישן פּאָעט." טויזנטער יאָרן פון פאַרפאָלגונגען און דערנידרעונגען האָבן אונזערע פליי־צעס איינגעבויגן, אונזערע פּנימ'ער צע־קניטשט, אונזער שייכל אויעקגערויבט. די גריכן האָבן שטענדיק אָפּגעשעצט מער פאַרגעניגן ווי אינערלאַכע שיינקייט. דער אידעאַלער מענש איז געווען דער, וועלכער איז פיזיש גלעטענער געבויט און האָט מער הנאה האָבן פון לעבן, אַז ניט דער מאַן פון דעליקאַטן דיינקונגס אפאַרט, אָדער פון דאַפעינרטן פילן.

נאָך אין דער צייט, ווען אידן זיינען גע־עסן אויף זייער לאַנד איז שוין פאַרגעפאָר־מען דער קאַנפליקט צווישן די צוויי אַנ־שייאונגען, — די אידישע און די גריכי־שע. דער איר האָט שטענדיק אָפּגעשאַצט תאוה'שע באַגערן, וועלכע די בלוטלאָזע דער שטערעס, די שמאַרקייט פון די עלט־בעריקן גאָט, דער גאָט וואָס האָט כנען מיט שטורעס גענומען, איידער מען האָט אים איינגעבונדן אין רצועות פון תפילן.

דאָס זיינען זיכער אידייען וואָס זיינען פרעמד דעם איצטיקן גייסט. און דערפאַר האָט מען זיך פאַר אים געשראָקן פון אַנ־חויב. שפּעטער אָבער האָט טשערניכאָווסקי'ן, ווען ער הערציילט אונז אין זיינער אַן אור־טאַביאָגראַפישער באַשרייבונג, אַז ווען ער האָט געלערנט חומש מיט'ן רבי'ן האָט ער ניט ליב געהאַט רש"י'ן. פאַר וואָס פרעגט ער, רש"י, עפּעס אַזוי פיל קשיות, ווען אַלעס איז אַזוי איינפאַך שיין און פאַרשטענדלאַך אין תנ"ך.

ווען ער איז צו אונז געקומען מיט אַן ערך 30 יאָר צוריק מיט א שמייכל אויפ'ן פּנים, און מיט א גלייכער פּליצע און מיט אַזוי פיל גליק אין די אויגן ווי ער וואָלט געהאַט שיפּן אויפ'ן ים אַנגעלאַדענע מיט אוצרות פאַרביטערטקייט און קלאַגערייַ. ער איז געווען פאַרביטערט אין רצוות פון תפילן.

דאָס זיינען זיכער אידייען וואָס זיינען אַזוי אַזוי איינפאַך? עס איז זייער כאַ־ראַקטעריסטיש פאַר טשערניכאָווסקי'ן, ווען ער הערציילט אונז אין זיינער אַן אור־טאַביאָגראַפישער באַשרייבונג, אַז ווען ער האָט געלערנט חומש מיט'ן רבי'ן האָט ער ניט ליב געהאַט רש"י'ן. פאַר וואָס פרעגט ער, רש"י, עפּעס אַזוי פיל קשיות, ווען אַלעס איז אַזוי איינפאַך שיין און פאַרשטענדלאַך אין תנ"ך.

ווען ער איז צו אונז געקומען מיט אַן ערך 30 יאָר צוריק מיט א שמייכל אויפ'ן פּנים, און מיט א גלייכער פּליצע און מיט אַזוי פיל גליק אין די אויגן ווי ער וואָלט געהאַט שיפּן אויפ'ן ים אַנגעלאַדענע מיט אוצרות פאַרביטערטקייט און קלאַגערייַ, זיי קומען צופּוס. דאָס איז אַזוי נאָענט אַזוי אַזוי אַזוי

היצשלאָג און זונשטיך

פון דר. י. לייפונער

דער שערלאכער איינפלוס, וואס זייער הויכע טעמפּעראַטור, באַזונדערס בעת דער דירעקטער ווירקונג פון זון־שטראַלן, ברייגנען דעם געזונט און דעם לעבן פון מענשן און חיות, איז שוין באַקאַנט פון אַלטע צייטן.

אין דער ביבל געפינען מיר אַפּט צייטאַמען, וואו עס ווערט אָנגעוויזן מיט פּאַקטן אויף דער געפאַר פון אַ צו שטאַרקער זון־טעמפּעראַטור. אַזוי, למשל, געפינען מיר אין מלכים ב׳ קאַפּיטל ד׳, אַז דאָס אינגל פון דער שונמית וועלכן דער נביא פון אלישע האָט שפּעטער לעבעדיק געמאַכט איז אויעקגעפאַלן אויפ׳ן פעלד, בעת ער איז געקומען אַהין צו זיין פאָטער, צו וועלכן ער האָט אין אַ ווייל אַרום אָנגעהויבן שרייען ״ראשי, ראשי״... האָט באַקומען אַ זון־שטיך.

אויף דור המבול זאָגט אין תהילים, קאַפּיטל קכ״אַ ״יומם השמש לא יככה״, ד. ה. בייטאָג לאַזסטו ניט באַקומען קיין היץ־שלאָג פון דער זון.

באַזונדערס אַפּט טרעפן מיר פאַלן פון האַרץ־שלאָג און זון־שטיך צווישן סאָלדאַטן וואָס האָבן צו מאַרשירן בעת גרויסע היצן אונטער די גלינענדע זון־שטראַלן.

די סיבה פון אַ היצשלאָג שטעקט דערין, וואָס די קערפּער־טעמפּעראַטור הויבט אָן שטאַרק צו שטייגן, ערשטנס אונטער דער דירעקטער ווירקונג פון די בעמישע זון־שטראַלן אונטער דער ווירקונג פון דער זייער הויכער לופט־טעמפּעראַטור. אויסער די דאָזיקע סיבות ווירקן נאָך אויף דער קערפּער טעמפּעראַטור שנעלע באַוועגונגען בעת דעם מאַרש אָדער קריכן אויף אַ באַרג.

די קערפּער־טעמפּעראַטור וואַלט בעת די הייסע זומער־חדשים, באַזונדערס אין די הייסע לענדער, געקאָנט דערגרייכן צו אַ לעבנסגעפערלאַכער הויך, ווען די נאַטור וואָלט אַזאַ סכנה ניט פאַראויסגעזען און וואָלט ניט באַשאַפן יעדע לעבעדיקע באַשעפנעניש מיט אַ ספּעציעלן וועגטיליאַציאָנס אַפּאַראַט. דאָס זיינען די צענדליקער הונדערטער מיליאָנען לעבעלאַך, וואָס געפינען זיך אין דער הויט אַזוי ווי אין אַ שוואָם). בעת אַ גרויסער היץ, טיילט זיך אויס פון די דאָזיקע עפענונגען אַ הויט און אַזוי אַרום ווערט רעגולירט די קערפּער־טעמפּעראַטור, אין פאַל אָבער, ווען דער קערפּער קאָן ניט, ווי מעהערדיק, שווייצען, קאָן די טעמפּעראַטור דערגרייכן ביז 4 גראַד צעליוס: דער האַרץ־מוסקול ווערט דאַמאָלסט זייער אָפּגעשוואַכט און דאָס קאָן ברייגנען צו אַ קאַטאַסטראָפע.

דאָס טרעפט אָפּט, ווען די חמימה איז גרויס און עס הערשט אין דער לופט אַ שטילקייט, עס בלאָזט קיין ווינטל ניט: דער שוויס דאַמאָלסט אַרום דער הויט איז ניט אָפּגעקילט און רעגולירט ניט די קערפּער־טעמפּעראַטור; דער דורך אַזאַ היצ שלאָג געטראָפענער מענש פאַלט באַוואוסטלאָז אַוועק און קאָן אויף אַן אָרט שטאַרבן.

באַזונדערס פיל פאַלן פון היצשלאָג און זונשטיך טרעפן, ווי מיר האָבן שוין אויבן דערמאָנט, ביים מיליטער, בעת אַ מאַרש. אין דער אַלטער געשיכטע געפינען מיר, אַז איז 24טן יאָר פאַר קריסטוס האָבן די רוימער געוואָלט אינגעמען אַראַביע: דאָס רוב רוימישע סאָלדאַטן זיינען אָבער געטראָפן געוואָרן דורך אַ היצשלאָג און די רוימער האָבן צוליב דעם געהאַט אַ מפּלה.

צווישן די סאָלדאַטן פון פרידריך דעם גרויסן זיינען בעת דעם מאַרש פון מאַרי־ענשטערן קיין באַצען אומגעקומען פון אַ היצשלאָג עטלאַכע הונדערט מאַן.

אין דעם יאָר 1891 זיינען ביים פרייסישן מיליטער פון אַפּריל ביז סעפּטעמבער אויעקגעפאַלן אויף היץ־שלאָג ביז 200 מאַן.

וויפל עס זיינען פון היצשלאָג און זונשטיך אומגעקומען סאָלדאַטן אין אַלע אַרמייען בעת דער לעצטער וועלט־מלחמה, איז נאָך לעת־עתה נעגעניט אַן באַוואוסט. יעדנפאַלס איז די צאָל באַדייטנד.

און עס איז קיין וואונדער ניט. מען דאַרף ניט פאַרגעסן, אַז אַ סאָלדאַט מוז מאַרשירן מיט אַ שנעלן טעמפּאָ איבער שטייניקע וועגן און שטענדיק אונטער גלינענדיקע זון־שטראַלן און ער קאָן זיך ניט אָפּרוען, ווען ער וויל; דערצו נאָך די שווערע ביקס; זיינע קליידער ווערן שנעל דורגעוואַפּט מיט שווייס און באַשיינען די אָפּקילונג פון דער הויט. אויסער דעם ווערט צוליב דעם געדראַנג ביים צוזאַמענמאַרשירן אין אַ קאָלאָנע די אַרומיקע טעמפּעראַטור נאָך הייסער און די לופט, אין וועלכער די מאַרשירנדיקע סאָלדאַטן זיינען געצוואונגען אַ לאַנגע צייט צו אָטעמען, ווערט שטאַרק פאַרדאַרבן.

דער היסטאָריקער, גיבאָר, דערציילט, אַז די אַלטע רוימער האָבן שוין פאַרשטאַנען, אַז קיין זאַך שאַדט ניט אַזוי דעם מאַרשירנדיקן מיליטער ווי דאָס גיין אין געשלאָסענע שורות. נאָך אין יאָר 1858 האָט דר. טיילאָר געשריבן וועגן היצשלאָג אין דער מעדיצינישער צייטשריפט ״לאַנצעט״ פאָלגנדיקעס:

״אַ צוואַמענדראַנג פון גרויסע מחנות מענשן איז אויף דער פרייער לופט ניט ווייניקער שעדלאַך ווי אין געשלאָסענע זאַלן. מען האָט עטלאַכע מאָל געפּרוּווט דערקלערן דעם פאַקט, פאַרוואָס טרעפט די היץ־שלאָג בעת דעם מאַרש כמעט אויסשליסלאַך די סאָלדאַטן פון די מיטלדיקע קאָלאָנעס. און דאַנען זעלטן די סאָלדאַטן וואָס גייען אין דער ערשטער

פאָליטישעס

א פרוי רעדט צו די פרויען

אויסצוג פון מרס. ווינדעלס רעדע צו די פרויען פון מאַניטאָבאַ.

דעם 28טן יולי וועלן די בירגער דאַרפן אָנגענעמען אַ זייער וויכטיקע פראַגע, אין אַ אַלגעמיין אַ באַשלוס וואָס וועט האָבן אַ באַשטימטע ווירקונג אויף דעם גאַנצן לאַנד און דאָס מיינט אַז די צוקונפט און די פרנסה פון יעדן מאַן, יעדע פרוי און יעדעס קינד וועט פון דעם באַשלוס געניסן אָדער ליידן.

נאָך קיינמאָל אין קאַנאַדע׳ס געשיכטע זיינען אַזוי פיל פראַגעס, פון אַזאַ גרויסער וויכטיקייט אויפגעהויבן געווען אין אַ וואַל־מאַפּאַניע. אויף דעם רוקן פון די שטימבערעכטיקטע ליגע איצט די פאַראונטוואָרטלאַכקייט פאַרט צוזעצן די פּראָספּעריטעט און פאַרשטערונג פון אונזער לאַנד.

פאַר דער לעצטע אַכט יאָר האָט די רעגיאָנע פון ״הייט האַנאַריבל מעקענזי״ קינג פאַרוואַלטעט די נאַציאָנאַלע אַדמיניסטראַציע מיט אַזאַ שפּאַרזאַמקייט, מיט אַזאַ פייאיקייט און אַזוי קלוג, אַז דער ציל פון אַלע קאַנאַדער נאַציאָנאַלע אייניקייט און אינטערנאַציאָנאַלע פריינטשאַפט — איז דערגרייכט געוואָרן.

אין פאַרלויף פון די דאָזיקע אַכט יאָר האָט קיינער ניט פאַרגעבראַכט אַן אייניקע באַשולדיקונג דאָס מעקענזי קינג׳ס רעגירונג זאָל האָבן אומאָרענטלאַך אָדער שלעכט געהאַנדלט. קיינער האָט ניט באַשולדיקט אין קאָרופּציע — ווי דאָס איז געווען דער פאַל פריער, און דאָס איז געווען דער כעסטער באַווייז — אַ ביישפּיל וואָס פאַר אַ גוטע רעגירונג מעקענזי־קינג האָט געהאַט.

אונטער דער קאָנסערוואַטיווער אַדמיניסטראַציע האָבן די שולדן פון קאַנאַדע געהאַלטן אין איין וואַקסן, און זיי זיינען געוואַקסן אַזוי פיל אַז די פּראָצענטן אַליין האָבן דערגרייכט ביז הונדערט מיליאָן דאָלאַר אַ יאָר, וואָס די בירגער האָבן געדאַרפט באַצאָלן אין טעקסעס. נאָך מער — אין דער צייט פון דער ליבעראַלער רעגירונג, זיינען די טאַקסעס פאַר קלענערט געוואָרן, און דאָס מיינט אַז יעדער בירגער איז רייכער מיט אַזויפיל דאָלאַר.

מעקענזי קינג איז געגאַנגען נאָך ווייטער. ער האָט ניט נאָר אונטערגעשניטן און פאַרקלענערט די טאַקסעס, ער האָט שטענדיק געזוכט, און עס איז אים געלונגען צו פאַרגרעסערן קאַנאַדע׳ס האַנדל, וואָס דאָס מיינט אַז אַרבעט פאַר אַלע, אין אַלע טייל פון קאַנאַדע׳ס האַנדל דאַרף מען שאַפן: ערשטנס, פריינטלאַכע באַציאונגען מיט די לענדער מיט וועלכע קאַנאַדע וויל האַנדלען, און אַזוי ווי דער בעסטער מאַרק פאַר קאַנאַדע׳ס פּראָדוקטן איז די ״שוועסטער־לענדער״ פון דער בריטישער אימפּעריע, האָט פרעמיערקינג און זיין פינאַנץ מיניסטער באַשלאָסן צו קולטיווירן דעם דאָזיקן מאַרק. וועגן דעם זיך צו די דאָזיקע לענדער, האָט מר. דאַנינג, דער פינאַנץ מיניסטער, צו זיי געזאָגט: ״אייער אויפנאַבע איז צו פאַרקויפן יענע סחורות, וואָס איר קאָנט מאַכן ביליקער ווי אַנדערע. מיר וועלן פאַרקלענערן דעם שטייער אויף אייערע סחורות און געבן אייך אַ פאַרצוג״.

פאַר דעם, קויפט גרויס בריטאַניע פון אונז די ווייץ וואָס זי דאַרף. און דאָס מיינט, אַז מיר, דאָ, אין מערב קאַנאַדע וועלן ניט דאַרפן ליידן דורך דעם וואָס די פאַרמערס דאַרפן זיך האַלטן מיט זייער ווייץ. אָבער פאַר אונז פרויען האָט דער דאַנינג בודזשעט אַ גרעסער וויכטיקייט, דורך דעם וואָס אַ דאַנק די פאַרקלענערונג פון שטייערן — אַממייסטן אויף סחורות וואָס מיר נוצן אין דער היים, וועלן מיר קאָנען גרינגער אויפהאַלטן אונזערע פאַמיליעס. די ליבעראַלע רעגירונג קאָפּערירט מיט די פאַמיליע פאַרזאָרגער, צו פאַרלייכטערן זייער לאַסט.

פון אַלע דעם מאַכט אַ ליכטיקע פראַגע, אַז דער לעצטער קאַלאָנע. די סבה דער־פון איז לייכט צו פאַרשטיין, די סאָלדאַטן פון די ערשטע און לעצטע רייען באַוועגן זיך אין אַ פיל פרייערער לופט, ווי די מיר טעלע, וואָס אַטעמען מיט אַ פאַרפעסטער לופט״.

איבערינגס דאַרף מען קיין סאָלדאַטן ניט זיין כדי די פריערדיקע השערה צו באַשטעטיקן. מען דאַרף זיך נאָר דערמאָנען אַז יענע שעה׳ן, ווען מען נעמט אין אַ היינס זומער־טאָג אַנטייל אין אַ יום־טוב׳דיקער דעמאָנסטראַציע, אָדער אין אַ מאַס־מיטינג אונטער׳ן פרייען הימל. זיינען טאַקע פאַלן פון היצשלאָג, וואָס יעדער אַנטייל־נעמער ווערט ווי צונויפגעפרעסט, די לופט אַרום אים ווערט אַזוי הייס און שטיקנד, אַז ער גאַרט נאָר זיך אַרויסצוריסן פון דעם געדראַנג, כדי כאַטש אויף אַ רגע אָפּצואַטעמען אין אַ פרייער לופט. די צופאַלן פון אַנמאַכט, וועלכע פאַסירן בעת אַזאַ פאַרזאַמלונג, ווערן אַרויסגערופן דורך דער פאַרדאַרבענער אַרומיקער לופט, וואָרים די טויזנטער מענשן אַטעמען אַרויס שלעכטע נאַזן, ווייל קיין פרישע לופט קומט ניט צו אַזן עס ווערט געשטערט די נאָרמאַלע וועגטיליאַציע פון דער מענשלאַכער הויט.

אין משך פון די לעצטע יאָרן האָבן זיך טויט־פאַלן פון היצשלאָג באַדייטנד פאַרקלענערט אין דעם מיליטער. דאָס איז צו פאַרדאַנקען דעם אומשטאַנד, וואָס עס איז דערלויבט געוואָרן די סאָלדאַטן צו טרינקען בעת דעם מאַרש און נאָנץ אַפּט ווערט מצד דער מיליטעריישער מאַכט בעטן אַז די איינוואוינער פון שטעט און דערפער דורך וועלכע דאָס מיליטער דאַרף דורכגיין, זאָלן אַרויסשטעלן אין דרויסן כלים מיט פריש וואַסער, עס איז אויף אַן אָפּגעקילט און רעגולירט ניט די הויט.

באַזונדערס פיל פאַלן פון היצשלאָג און זונשטיך טרעפן, ווי מיר האָבן שוין אויבן דערמאָנט, ביים מיליטער, בעת אַ מאַרש. אין דער אַלטער געשיכטע געפינען מיר, אַז איז 24טן יאָר פאַר קריסטוס האָבן די רוימער געוואָלט אינגעמען אַראַביע: דאָס רוב רוימישע סאָלדאַטן זיינען אָבער געטראָפן געוואָרן דורך אַ היצשלאָג און די רוימער האָבן צוליב דעם געהאַט אַ מפּלה.

צווישן די סאָלדאַטן פון פרידריך דעם גרויסן זיינען בעת דעם מאַרש פון מאַרי־ענשטערן קיין באַצען אומגעקומען פון אַ היצשלאָג עטלאַכע הונדערט מאַן.

אין דעם יאָר 1891 זיינען ביים פרייסישן מיליטער פון אַפּריל ביז סעפּטעמבער אויעקגעפאַלן אויף היץ־שלאָג ביז 200 מאַן.

וויפל עס זיינען פון היצשלאָג און זונשטיך אומגעקומען סאָלדאַטן אין אַלע אַרמייען בעת דער לעצטער וועלט־מלחמה, איז נאָך לעת־עתה נעגעניט אַן באַוואוסט. יעדנפאַלס איז די צאָל באַדייטנד.

און עס איז קיין וואונדער ניט. מען דאַרף ניט פאַרגעסן, אַז אַ סאָלדאַט מוז מאַרשירן מיט אַ שנעלן טעמפּאָ איבער שטייניקע וועגן און שטענדיק אונטער גלינענדיקע זון־שטראַלן און ער קאָן זיך ניט אָפּרוען, ווען ער וויל; דערצו נאָך די שווערע ביקס; זיינע קליידער ווערן שנעל דורגעוואַפּט מיט שווייס און באַשיינען די אָפּקילונג פון דער הויט. אויסער דעם ווערט צוליב דעם געדראַנג ביים צוזאַמענמאַרשירן אין אַ קאָלאָנע די אַרומיקע טעמפּעראַטור נאָך הייסער און די לופט, אין וועלכער די מאַרשירנדיקע סאָלדאַטן זיינען געצוואונגען אַ לאַנגע צייט צו אָטעמען, ווערט שטאַרק פאַרדאַרבן.

דער היסטאָריקער, גיבאָר, דערציילט, אַז די אַלטע רוימער האָבן שוין פאַרשטאַנען, אַז קיין זאַך שאַדט ניט אַזוי דעם מאַרשירנדיקן מיליטער ווי דאָס גיין אין געשלאָסענע שורות. נאָך אין יאָר 1858 האָט דר. טיילאָר געשריבן וועגן היצשלאָג אין דער מעדיצינישער צייטשריפט ״לאַנצעט״ פאָלגנדיקעס:

״אַ צוואַמענדראַנג פון גרויסע מחנות מענשן איז אויף דער פרייער לופט ניט ווייניקער שעדלאַך ווי אין געשלאָסענע זאַלן. מען האָט עטלאַכע מאָל געפּרוּווט דערקלערן דעם פאַקט, פאַרוואָס טרעפט די היץ־שלאָג בעת דעם מאַרש כמעט אויסשליסלאַך די סאָלדאַטן פון די מיטלדיקע קאָלאָנעס. און דאַנען זעלטן די סאָלדאַטן וואָס גייען אין דער ערשטער

אַראַבישע מעשיות

פון משה סטאַווסקי

״ביליבי״ איז אַ נאָמען פון אַ פרוי.

״ביליבי, ביליבי!״ האָט מען אין דאַרף געלאָכט פון איר.

״ביליבי״ איז אויף אַראַביש אַ נאָר.

איז ביליבי טאַקע אַ נאָר געווען. זי האָט זיך דערפון שטאַרק צו האַרצן גענומען, און האָט זיך געשעמט מיט איר נאָר מען אַרויסצוגיין פון שטוב.

מילא, וואָס אַ פרוי זיצט מער אין שטוב, אַלץ געזונטער פאַר איר און בעסער פאַר דער שטוב.

איינמאָל האָט דער מאַן געדאַרפט אַוועקגיין פון שטוב אויף אַ פּאָר טעג.

זאָגט ער איר אַן: — זע, ביליבי, דו זאָלסט היטן די שטוב, דעם הויף! — און מער פון אַלץ זאָגט ער איר אַן וועגן דער צינ, זייער צינ, דאָס איינציקע שטיקעל פאַרמעגן — נישט קיין קינד און ניט קיין רינד.

דער מאַן איז אַוועק, קלאַפּט מען אין טיר.

— ווער איז דאָרט?

— אַ הענדלער.

— וואָס פאַרקויפסטו?

— נעמען.

— האָסטו עפּעס אַ שיינעס נאָמען פאַר מיר?

— אוראַי האָב איך!

— וואָס קאָסט עס?

— פינף גילדן.

— קיין געלט האָב איך ניט.

— נו, קאָן איין שוה כסף, וואָס האָסטו?

— איך האָב אַ צינ.

— נו, זאָל זיין אַ צינ.

— פון היינט אַן, זאָגט ער איר וועסטו הייסן ״ביליבן״ (נאַראַנים). נאָר אַז מען וועט דיך רופן מיט דעם נאָמען, זאָלסטו זיך אָפּרופן. ער האָט גענומען די צינ און איז אַוועק.

ביינאַכט קלאַפּט דער מאַן.

— ביליבי, עפן!

נישטאָ קיין תשובה.

— ביליבי, עס רעגנט, איך ווער צעווייקט!

קיינער ענטפערט ניט.

— ביליבען! ביליבען! אַ פולע הויז נאַראַנים משוגעים! איך ברעך איין די טיר.

קומט ער אַריין, פרעגט ער:

— פאַרוואָס האָסטו באַלד ניט געעפנט?

ענטפערט זי:

— ווייל דו האָסט מיך ניט נערוופן ביים ריכטיקן נאָמען — פון היינט אַן היים איך ביליבען.

קוקט ער זיך אַרום און זעט ניט די צינ.

פרעגט ער:

— וואו איז די צינ?

— ענטפערט זי:

— איך האָב זי אַוועקגעגעבן דעם הענדלער פאַר דעם נייעם נאָמען.

ווערט ער בייז, פאַרלאָזט די שטוב און וויפט וואוהין די אויגן וועלן אים טראָגן, — און טוט אַ נדר, אַז ער קערט ניט מער אַהיים סיידן ער טרעפט נאָך גרעסערע נאַראַנים.

גייט ער, וואוהין עס פירט אַ וועג, דאָרטן גייט ער. ביז ער קומט צו אַ דאָרף. אַריין אין דאָרף טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי: — פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך צו יענער זייט הרי חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ צווייטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ דריטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ פיפטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ פינפטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ זעכסטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ זיבעטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ אַכטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ נייטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ צעהנטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ אַכטצעהנטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ נייטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ צוועלפטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ דרייצעהנטן דאָרף. אַריין אין דאָרף, טרעפט ער אין נאָם אַ פרוי.

פרעגט זי:— פון וואַנען און וואוהין?

ענטפערט ער: — פון הינטער די הרי־חושך.

פרעגט זי: — אפשר האָסטו דאָרטן געטראָפן עמיצן פון מיינע איינענע?

פרעגט ער:— וועמען האָסטו דאָרטן?

ענטפערט זי: — איך האָב דאָרטן אַ סך — טאַטע־מאַמע, ברידער און שוועסטער, פריינט און באַקאַנטע.

זאָגט ער: — אַהאַ, איך קען זיי, געוויס קען איך זיי. זיי לאָזן דיר גריסן.

— קען מען אפשר מיט דיר עפּעס מיטעגבן פאַר זיי?

זאָגט ער: — מיט׳ן גרעסטן כבוד! האָט זי אים אָנגעגעבן מתנות: עסן־וואַרע, מלבושים, צירונג, נאָכט מיט זיל־בער. האָט ער עס צונויפגענומען און איז אַרויס פון דאָרף.

געגאַנגען, געגאַנגען, וואוהין עס פירט אַ וועג דאָרט גייט ער.

קומט ער צו אַ פיערצעהנטן ד

דאָנלאָפּ
באַם טראַק טייערס

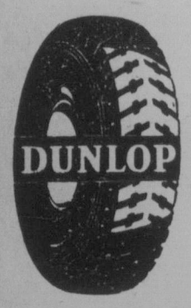

זיינען אויסערגעוויינלאך שטארקע קויסיננס געבויט ספעציעל פאר שווערער באדינונג. די אומגעהויערע שטארקייט אריינגעגעבן אין די דאזיקע טייערס דורך אייניקע אויסשליסלאכע דאנלאפ פיטשורס מאכט זיי פאר די סאמע ראיעלע און עקאנאמישע טייערס פאר אלע שווערע לאדס. פרעגט א דאנלאפ דילער פאר

דאָנלאָפּ
באַם טראַק טייערס

D.B.T.-1

איך בין דער איינציקער אידישער עקסקלוזיוו דאנלאפ דילער. איך קאנט ביי מיר קריגן אלע דאנלאפ טייערס, נייע אדער פארריכטן די אלטע טייערס. די נעז, אויל און אלעס פאר אייער קאר

ALFRED SUPER SERVICE STATION

מאיר ב. זיפורסקי

S. W. COR. MAIN AND ALFRED — PHONE 57 921

HOLLAND AMERICA LINE

שיפסקארטען

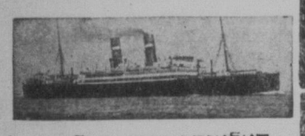

האָלאנד-אמעריקא ליין

דירעקטער פאסאזשיר באראטער צווישן

ראטערדאם און האליפאקס

גלענצענדע באדינונג, גוטע באקוועמלאכקייטן און א כשר'ע קיך. מיר וועלן אייך ארויסהעלפן אין באקומען די נויטיקע קאנאדער דערלויבנישן. אפיסעס און אגענטורען אין אלע גרויסע שטעט.

פאר אינפארמאציע ווענדעט זיך צום לאקאלן אגענט אדער צו

HOLLAND-AMERICA LINE
673 Main Street
WINNIPEG, MAN.

ניי מאשינען

אויף זייער קלייר־נע אויסצאלונ־גען קאנט איר קריגן ביי מיר. 15 יאר דערפאר־רונג. דער עלס־טער אידישער אגענט. איך קאן אויך פארריכטן אייער מאשין. טעלעפאנירט 52 501

JOS. LITMAN
465 Dufferin Ave. — Phone 52 501

ל. לודווינ
דזשענעראל קארפענטער
קאנטראקטאר און בילדער
אלע סארטן אלטערייישאנס
סטאר פראנטס און פיקסטשורס
480 באַיד עווע. טעל. 51 431

Reliance Ink

100 פראצענט קענערטיג
די טינט אויף וועלכער איר קענט זיך פארלאזן.

INCOME TAX SERVICE
AUDITS, FINANCIAL REPORTS
INVESTIGATIONS
בוקקיפינג סערוויס
ס. א. פארטיגאל
— מיט —
דזשא. לוס און קאמפאני
Chartered Accountants, Auditors
204 עיוניני בלאק, טעלעפאן 23 942
רעזידענס פאן 24 524

פעדערנע און וואָלענע קאָלדרעס

נעמאכט צו ארדער, פארשיידענע סייזעס. אין בעלגעמאכט פון אייגענע אייגענע פעדערן. אויך וואלענע קאלדרעס.

THE PERFECTION QUILT MFG. CO.
682 Selkirk Ave. — Phone 52 546

האָט ניט קיין זאָרג

ווענן איבערפירן אייערע זאכן אין

ווינניפעג ביטש אָדער גימלי

סימקינס טראנספער

וועט דאס פאר אייך טאן פינקטלאך און ראיעל

צו אייער בעסטער צופרידענהייט

מיר מוסן אלצדינג אין שטאט און אין קאנטרי

מעסיקע פרייזן

טעלעפאָנירט 52 540

S. SIMKINS TRANSFER
456 STELLA AVE. - PHONE 52 540

לאיד וועכנטלאכע פאסאזשירן באדינונג

צווישן

קאַנאַדע
אין
אייראָפּע

ברעמען

באראט זיך מיט אונז ווענן אייער רייזע צו דער אלטער היים.

לאזט אונז אויך אראנזשירן די טראנספארטאציע פון אייערע פרייגט און קרובים פון אייראפע. מיר וועלן אייך ארויסהעלפן צו באקומען די נויטיקע דאקומענטן.

אויך רעגלמעסיקע וועכנט־לאכע עקספרעס באדינונג פון ניו יארק אויף די שנעל־סטע שיפן.

געלט איבערגעשיקט איבע־ראל און אויסגעצאלט אין אלע געלטן.

פאר אינפארמאציע זיך ווענ־דען צום לאקאלן אגענט אדער צו דער

NORTH GERMAN LLOYD
654 MAIN STREET
WINNIPEG, MAN.
Regina - Edmonton
Vancouver
Montreal - Halifax
Calgary

אויב איר האט וואס עס איז צו פאר־ריכטן, אדער עפעס איבערצומאכן אין אייער הויז אדער בילדינג, רופט מיך. 35 יאר עקספיריענס אין דער ארבעט.

צופרידנהייט גאראנטירט.

מעסיקע פרייזן.

A. B. DESROCHERS
Phone 52 499 — 1226 Main St.

נעזאלין און אויל

און אלץ וואס איר דארפט פאר אייער קאר
ביי אייער גאס באקאנטן
דוד גלושאן (נאלסקי)
Daves Service Station
וואשינג, גרייזינג, בייטן אויל און טייער ריפיירינג
עטיל נאזאלין, 33 סענט
רעד סיל נאזאלין, 31 סענט
וויהייט ראז נאזאלין, 33 סענט
קומט און איבערצייגט זיך
Main and Flora — Ph. 57 901

Grant's
BEST PROCURABLE
Scotch Whisky

BOTTLED & GUARANTEED BY
William Grant & Sons Ltd.
TRADE MARK
DISTILLERIES.
THE GLENFIDDICH AND BALVENIE-GLENLIVET, DUFFTOWN SCOTLAND.

דאס איז דער ארינגעלער לייבל אויף יעדער פלעשל פון גרענטס "בעסט פראקיוריבל" סקאטש וויסקי. גיט אכטונג אויף דעם ביי די פאר־קויפער און פארלאנגט צו באקומען דאס.

סטודעבעקער איז די ערשטע קאר אין קאנאדע צו אנבאטן "פרי וואהילינג"

"פרי־וואהילינג", די גרעסטע דערנדריי־כונג אין אוטאמאביל אינדזשינירינג אין 19 יאר, איז אנאנסירט פון דער "סטודע־בעקער קארפאריישאן אף קאנאדע, לימי־טעד" אין אירע נייע סערעס פרעזידענט און קאמאנדיר אכטער, אין צוגאב זיינען די דאזיקע אוטאמאביל פארזארגט מיט לייגנערע וואהיקייטס, שטילערע אפערי־רונג, מער גאלאנקייט און נייע און אויס־געבעסערטע באריידעווינג.

דער דאזיקער אנאנס איז פון ספעציע־לען אינטערעס צו אמעריקאנס אין פנים פון דער טשעמפיאנשיפ פערפארמענס פון די פריערדיקע "פרעזידענט אכט" און "קאר־מאנדיר אכט" מאדעלן וואס האבן אויפ־געבויט אן אומפארגלייכבארן רעקארד פון דערגרייכונג אויסגעפרוביר־ט פון 5 וועלט רעקארדס, 18 אינטערנאציאנאלע רע־קארדס ווי וועלכע עס איז אנדערע סאר־טען אוטאמאביל צוזאמענגענומען.

די נייע דערגרייכונג פון "פרי־וואהילינג" פארווירקלט א באזיס אינזשינירינג פריי־ציף וואס אירע אינזשינערן האבן אנט־וויקעלט און פארפולקאמט אין פארלויף פון א לאנגן פעריאד פארשונג און טעסט־ארבעט. סטודעבעקער איז די ערשטע קאר־נאדער קאר צו אנבאטן "פרי וואהילינג"

"פרי וואהילינג" ווי פארקערפערט אין די נייע פרעזידענט און קאמאנדיר "אכטער־אוטאמאביל", באטן אז אין צוגאב צו בוכ־שטעבראך נייעס און פארגעניגנדיקן פאר־רונג סענסאציע א גרויסע צאל אינזשיני־רונג סענסאציע, א גרויסע צאל אינזשיני־פונען וועלן אין אנדערע אוטאמאביל.

די נוצן פון "פרי וואהילינג" פרינציפ דערמעגלאכט דעם מאנארכיסט צו טאן מיט זיין קאר זאכן וואס עס איז כמעט אומ־גלויבלאך, ווערט געזאגט. ער קאן "שיפ־טען" די "נירס" פון "סקאנד" צו "האי" און פון 'האי' צו 'סקאנד' ביי יעדן ספיד גיט באריידיקן. דעם "קלאיטש", דער "קלאיטש" איז נויטיק בלויז צום 'סטארטן' און 'בעקן'.

"פרי וואהילינג" שפארט א סך געז און אויל, ווייל דער דאזיקער נייער פרינציפ, דערמעגלאכט דעם אינדזשין פלוצלונג אנ־צופאנגען צו פארן לאנגזאם אזוי שנעל ווי די פוס אין ארונטערגענומען געווארן פון דעם אקסעלערייטאר.

"פרי וואהילינג" דערמעגלאכט דער קאר צו פארן אין דעם גרעסטן ספיד אן טומל. עס גיט צו די זיכערקייט, ווייל דער דריי־ווער האט דעם פולשטענדיקן קאנטראל פון זיין קאר צו יעדער צייט. דאס איז אי־נע פון די גרעסטע דערגרייכונגען אין דעם קאנאדער אוטאמאביל פעלד. "פרי וואהילינג" איז א גרויסער טריאומף פאר דער סטודעבעקער אינזשינירינג דערגרייכונג.

די קראפט פון די ביידע נייע סערעס האט זיך פארגרעסערט אין דעם נייעם "פרעזידענט אכט". האט זיך די פערד־קראפט פארגרעסערט פון 115 צו 122. אין דעם נייעם "קאמאנדיר אכט" האט זיך פארגרעסערט די פערד קראפט פון 80 ביז 101.

א וויכטיקע ענדערונג איז געמאכט גע־וואָרן אין דעם ראטאמעטער דעזיין אין די דאזיקע ביידע פיינע אוטאמאביל־וואס אין פון אויסערגעוויינלאכער בארייט־טונג, און ביידע נייע סערעס זיינען איינ־געריכטעט געווארן מיט אויסגעארבעטע "ברייקס".

די ביידע נייע סערעס זיינען געבויט מיט דער טראדיציאנעלער סטודעבעקער באקוועמלאכקייט, מיט ברייטע טירן און גרעסערע באדיס, ברייטערע סיטס און זיי זיינען פארזארגט געווארן מיט יעדער מעג־לאכער באקוועמלאכקייט וואס עס איז נאר מעגלאך געווען אין זיי ארייננצובויען.

אויסער זייער שטארקייט, באקוועמלאכקייט און אלגעמיינע פיינע אינזשינירינג, זיינען זיי זייער שיין אין אויסזעען אינווייניק און דרויסן, וואס עס גיט איבערגענג פארגענגן אין זיי צו פאר־רען, פון וואס יעדער מאטאריסט האט די גרעסטע הנאה.

דאס זיינען אוטאמאביל־ן מיט וועלכע יעדער איינגנטימער האט יעדער אורזאך צו שטאלצירן.

גרויסע אויל פראָדוק־ציע אין טוירנער וועלי יוני מאָנאט

אין אן אפיציעלן באריכט וואס איז לעצטנס פארעפנטלאכט געווארן ווערט אנגעוויזן, אז אין פארלויף פון יוני מאנאט פון היינטיקן יאר, איז אין די טוירנער וועלי אויל ברונימער ארויסגעשיקט גע־וואָרן צו די קאלגאריער "רעפיינעריס" 111 טויזנט און 960 פעסלאך אויל. דער פריערדיקער העכסטער ציפער איז געווען 105 טויזנט און 835 פעסלאך אויל ארויס־געשיקט אין מארט מאנאט.

די נייע פראדוציערס, "קאלמאנט נומער 2", מאדעל און וועלינגטאן, האבן ביי־געשטייערט צו דער יוני פראדוקציע. "האס 3" האט פאר יוני מאנאט פראדוציערט צען טויזנט און 527 פעסלאך אויל., און דער צווייטער גרעסטער פראדוציערט איז גע־ווען "ראיאלט 6" מיט 7 טויזנט און 450 פעסלאך.

—(::)—

איבער 400 מיליאָן דאָ־לאר לייף אינשורענס אין בי. סי.

לויט א באריכט, וואס איז לעצטנס פאר־עפנטלאכט געווארן פון דעם סופעראינ־טענדענט פון אינשורענס פאר בריטיש קאלאמביא, וויזט זיך ארויס ביים סוף דעצעמבער, 1929, האט לייף אינשורענס אין קראפט אין יענער פראווינץ איבער־שטיגן די סומע פון פיר הונדערט מיליאן דאלאר.

ניט ווייניקער פון 85 מיליאן 658 טויז־זענט און 776 דאלאר איז געשריבן גע־ווארן נייע אינשורענס אין 1929, און די דאזיקע סומע האט געהעכערט דעם טאר־טאל צו 409 מיליאן, 932 טויזנט און 526 דאלאר.

די פרעמיעס פאר דעם 12 חדשים'דיקן פעריאד האבן באטראפן 13 מיליאן, 512 טויזנט און 426 דאלאר. באצאלטע "קליימס" האבן באטראפן צוויי מיליאן 979 טויזנט און 405 דאלאר.

די אינוועסטירטע סומע פון לייף אינ־שורענס קאמפאניס אין בריטיש קאלאמ־ביא דערגרייכן צו איבער זעכציק מיליאן דאלאר. די דאזיקע סומע איז גלייך פאר־טיילט געווארן צווישן מאנטרעדזשעס און אנדערע סעקיוריטיס.

—(::)—

צו א סוחר

גרענוויל קליזיער
פריי איבערגעזעצט פון חיות

בלייבן די געשעפטן שטייען —
אדווערטייזט!
וויל דער מארק ניט העבער גייען:
אדווערטייזט!
קרעכצן — וועט אייך גארנים העלפן;
זארגן — ברייגנען ניט די סענטן;
ווייט איר איבערקערן וועלטן:
אדווערטייזט!
"גוטע צייטן" — טראכט מען אויס!
אדווערטייזט!
"גוטן ווילן" — בייט מען אויס!
אדווערטייזט!
שווימט אריבער שלעכטע צייטן;
וואדפט ארויס די שווארצע זייטן;
זייט מיט גרויסע מענשן גלייך;
אדווערטייזט!
ווילט איר וואס איר האט — פארקויפן;
אדווערטייזט!
ווילט איר מ'זאל צו אייך לויפן:
אדווערטייזט!
אדווערטייזט — די סחורה היינט:
אדווערטייזט — מיט ברייטער האנט;
אדווערטייזונג — צאלט זיך באלד;
אדווערטייזט!

זעט אונזערע נייע ספרינג סחורות

א גרויסער אויסוואל פון וואס אויסצוקלייבן

Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 87 873

פיש אויף איבער פיר מיליאָן דאָלאר געפאנגען לעצטן יאָר אין די פריירי פּראָווינצן

לויט א באריכט פארעפנטלאכט פון דעם "אמעריקאן דעפארטמענט אף פישע־ריס" און פון דער קאנאדער סטאטיס־טישער ביורא האט זיך די פיש פאנג אינ־דוסטריע פארגרויסערט אין מאניטאבא, פאסקאטשעוואן און אלבערטא, אין פאר־לויף פון די לעצטע פינף יאר.

אין 1924 האט די פיש־פאנג פראדוק־ציע אין די פריירי פראווינצן באטראפן צוויי מיליאן, 54 טויזנט און 162 דאלאר; אין יאר 1928 איז געכאפט געווארן פיש אויף דריי מיליאן, 528 טויזנט און 897 דאלאר, און אין 1929 האט די דאזיקע פראדוקציע אין די פריירי פראווינצן דער־גרייכט צו פיר מיליאן, פופציק טויזנט און 290 דאלאר.

לעצטער יאר האט געוויזן א פארגרע־סערונג אין פיש פאנג און אין פארקויף ווערט אין אלע פראווינצן. דער סך הכל פיש־פאנג אין די דערמאנטע דריי פראווינצן אין 1929 איז געווען ארום 562 טויזנט הונדערטוואנ, אין פארגלייך מיט ארום 441 טויזנט הונדערטוואנ אין 1928.

7.500 מענשן זיינען לעצטן יאר געווען באשעפטיקט אין דער פיש־פאנג אינדוס־טריע אין דער ווערט פון דעם "עקוויפ־מענט" אין געברויך איז געווען איין מי־ליאן און 986 טויזנט דאלאר, אדער אויף ארום א האלבן מיליאן דאלאר מער ווי אין יאר 1928. וואס אנבאלאנגט דער פאר־שיידענארטיקייט פון די געפאנגענע פיש, האט "ווייט־פיש" פארגומען דעם ערשטן פלאץ, וואס האט באטראפן איין מיליאן, און 404 טויזנט דאלאר — כאטש אין מאניטאבא איז "פיקערל" געווען די אנפי־רענדיקע פיש מיט א ווערט פון 988 טויז־זענט און 500 דאלאר, לעצטן יאר.

די פיש־פאנג אינדוסטריע איז אממיינ־טען געשטיגן אין מאניטאבא און אלבער־טא.. אין ביידע פראווינצן איז דער יער־לאכער ווערט פון דער פיש־פראדוקציע געשטיגן אויף איבער צוויי מאל אזוי פיל אין פארגלייך מיט דעם יאר 1924. אין יענעם יאר האט דער פארקויף ווערט פון געפאנגענע פיש אין אלבערטא באטראפן 339 טויזנט און 107 דאלאר און אין 1929 איז עס געשטיגן צו 732 טויזנט און 214 דאלאר און אין מאניטאבא איז געווען א פארגרעסערונג פון איין מיליאן 232 טויזנט און 563 דאלאר אין 1924, צו צוויי מיליאן, 745 טויזנט און 205 דאלאר אין 1929. אין סאסקאטשעוואן איז דער וואוקס געווען א קלענערער אין פארלויף פון דעם פעריאד. דער ס"ה פיש פאנג אין דער פראווינץ אין 1929 האט באטראפן 572 טויזנט און 871 דאלאר אין פארגלייך צו 482 טויזנט און 492 דאלאר אין 1924, נאר די פיש אינדוס־טריע האלט זיך אין פארגרעסערן אין סאסקאטשעוואן צוליב נייע אנטוויקלטע וואסערן.

איבער פינף מיליאָן דאָלאר איז שוין אויסגע־נעבן געוואָרן אויף אנטוויקלונג פון "סעווען סיסטערס פאלס"

900 מענשן ארבעטן אויף דעם גרויסן קראפט פראיעקט

ביז דעם סוף פון יוני מאנאט איז אויס־געגעבן געווארן איין מיליאן, 173 טויזנט און 676 דאלאר אין שכירות, "אויף דעם סעווען סיסטערס פאלס היידרא עלעק־טריק פלענט", וואס איז איצטער אונטער דער קאנסטרוקציע פון דער "נארט־וועס־טערן פאווער קאמפאני לימיטער", א פאר־בינדעטע קאמפאני פון דער ווינניפעג עלעקטריק קאמפאני. אין פארלויף פון דעם נאנצן ווינטער האבן דארטן געארבעט פון פיר ביז פינף הונדערט מענשן.

ביי היינטיקן טאג ארבעטן דארטן 900 מענשן. ווען פארענדיקט וועט דער סעווען סיסטערס פלענט אנטוויקלען 225 טויזנט פערדקראפט און וועט זיין דער גרעסטער און סאמע מאדערנסטער אין דער פראָ־ווינץ מאניטאבא. עס ווערט אפגעשאצט, אז די דאזיקע אנטוויקלונג וועט אפקאסטן 23 מיליאן דאלאר. די גרעסטע טייל פון דער אויף איבער פיר מיליאן דאלאר געפאנגען לעצטן יאר אין די פריירי פראווינצן

דער דאזיקער סומע וועט אויסגעגעבן ווערן אין אן ארום ווינניפעג. די מאנאטלאכע אויסגאבן אויף שפייז, צום ביישפיל, זיי־נען ארום צוואנציק טויזנט דאלאר.

די ארבעט מיט דער גרויסער צאל אנ־געשטעלטע מענשן, גייט אן אין פולן שוואונג. א סך ארבעט איז שוין אפגע־טאן געווארן, זינט די קאמפאני האט אנ־געהויבן צו אנטוויקלען די ארבעט פון די ריזיקע "סעווען סיסטערס פאלס". ביז היינטיקן טאג איז שוין אויף דער דאזיקער אנטוויקלונג אויסגעגעבן געווארן איבער פינף מיליאן דאלאר.

—(::)—

פוטער אין סטאָרעדזש

א פארגרעסערונג אין דער צאל פונטן פוטער אין "קאלד סטארעדזש" אין קאנא־דע דעם ערשטן יולי, אין פארגלייך מיט דער צאל פונטן מיט א יאר פריער איז צו זעען אין א באריכט וואס איז לעצטנס ארויסגעגעבן געווארן פון דער קאנאדער סטאטיסטישער ביורא.

אין דעם באריכט ווערט אנגעוויזן, אז דעם ערשטן יולי האבן זיך אין קאנאדער סטארעדזשעס געפונען 21 מיליאן, 961 טויזנט און 220 פונט פוטער אין פארגלייך מיט 11 מיליאן, 237 טויזנט און 900 פונט פוטער אין יולי, 1929, און — 12 מיליאן, 672 טויזנט און 966 פונט פר־מער, אין דורכשניט פאר די לעצטע 5 יאר.

פיינט אייער הויז איצט

שיין, גוט און ביליק
ראיעלע ארבעט און צופרידנהייט

MAX GORDON
484 FLORA AVE.

דעפּאָזיט ביי מעיל

שפארט איין א רייזע אין שטאט. דעפאזיטס גע־שיקט ביי מעיל ווערן באקומען פארזיכטיקע און פינקטלאכע אויפמערקזאמקייט. און איר וועט באקומען א באלדיקע קבלה פאר אייער דעפאזיט.

IMPERIAL BANK OF CANADA

HEAD OFFICE - TORONTO

WINNIPEG (Main Office)	A. D. DUNCAN, Manager
	J. F. MacKAY, Asst. Manager
ARLINGTON and WESTMINSTER	R. S. McCLAY, Manager
NORTH END BRANCH	W. M. PORTER, Manager
ST. VITAL, Man.	R. MAVOR, Manager
RIVERTON and GIMLI, Man.	H. M. SAMPSON, Manager

אלוועלטלאכע באנק באדינונג

די דאמיניאן באנק פירט אן אן אלגעמיינע באנק ביזנעס דורך איר קייט פון ברענטשעס אין קאנאדע, און זי האלט אן פארבינדונגען מיט די פירנדע פינאנציעלע הייזער אין אלע טיילען פון איראָפּע. זי איז אזוי גוט קוואליפיצירט צו נעבען אייך די בעסטע באדינונג אין באהאנדלען אייערע געלט ענינים דא אין לאנד און אין דער אלטער היים.

THE DOMINION BANK

North End Branch, 678 Main St., Winnipeg, Man.
Main St. and Redwood Ave., Winnipeg, Man.
Regina Branch, Mr. W. A. Radcliff.
Saskatoon Branch, Mr. L. C. Brown, Manager.
King and McNab Streets, Hamilton, Ont.
City Hall Branch, Toronto, Ont.
Bleury and St. Catherine Streets, Montreal, Que.

THE TRADERS TRUST COMPANY

אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס, פינאנציעלע אגענטן

4טער פלאר, יוניאן טראסט ביילדינג — טעלעפאן 26 892

פארקינג ספיס, ריפערס, גען, אויל, וואשינג און גרייזינג

זייער באקוועם פארנדיק און קומענדיק פון ראיאל אלעקס. האטעל פארטיס.

פונקט ביים קארנער, אנטקעגן ראיס פינה שול

HENRY AVE. SERVICE STATION
HENRY AND AUSTIN STS.

נאָטיס
ענדערונג אין די בענקינג שטונדן

פון דעם 28טן יולי, 1930, און אויף זייטער,

וועט דער אָפּיס פון

Alloway & Champion Limited
667 MAIN STREET — WINNIPEG

זיין אפן פאר'ן פובליקום אין די פאלגנדע שטונדן:

10 אזייגער אינדערפרי ביז 3 בייטאג

שבתים: 9.30 ביז 12 בייטאג

טעלעפאָן 2—26 861

דער וואָג טעסט

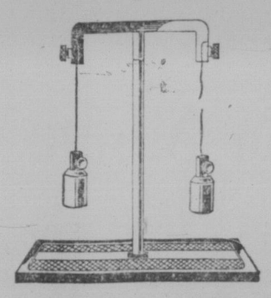

ווייזט
גאַס-דיפּער
קאָרד

זיינען שטארקער-שאָרסטקער אָט

איז א טעסט וואס איבערצייגט לייכט עקסטרא פאטענטירטער פייערסטאן פראצעס פון אנזעטיקן און אינסולירן יעדער פאדעם פון יערן קארד אין א פייערסטאן טייר מיט ראבער צו אפ־שאפן אינערלאכע היץ און רייבונג . . . דער גרעסטער שונא צום לעבן פון'ם טייר.

א צוויי־אונציקע וואג וואס איז אנגעווענדעט ביים־ברעג פון איין שנירל פון א קארד (א) גע־נומען פון דעם געוויינלאכן טייר. דער שנירל רייסט זיך איבער אין 15 סעקונדן. אן עגלאכע וואג איז אנגעווענדעט אויף א נאס־דיפּד שנירל (ב) גענומען פון א פייערסטאן טייר . . . פאר־בלייבט עס ניט איבערגעריסן פאר 45 סעקונדן . . . דריי מאל אזוי לאנג.

לאזט אייער נאענטן פייערסטאן דילער איינשטאל־טען אייער קאר מיט א סעט פון די דאזיקע שטארקערע, שארסטקערע. מער דויערהאפטע טייערס וואס האלטן דעם וועלט'ס רעקארד פאר מיילן און דויערהאפטקייט. זעט אים היינט.

FIRESTONE TIRE and RUBBER CO. OF CANADA LIMITED
Hamilton — Ontario

Firestone

בויט די איינציקע.

GUM-DIPPED TIRES

NEW
Palace Theatre
בעסטע ריידנדיקע בילדער
וועסטערן עלעקטריק סיסטעם

היינט און מאָרגן ווערט געוויזן
(דזשענעראל)
די קאָהענס און קעלים אין סקאַטלאַנד
מיט
טשאַרלי מוריי און דזשאַרדזש סידני
מיט 1001 געלעטערס, שפּאַסיקער ווי
זען עס איז פריער
אויך
"אונזער געגנ" ריידנדיקע קאָמעדיע
ערשטער טשאַפּטער פון "טאַרזאַן
דער טיגער" און קאַרטון

קומענדיקע וואָך, מאָנטאָג, דינסטאָג
און מיטוואָך
(דזשענעראל)
נאָרמאַ טאַלמאַדזש אין
גין-יאַרקער נעכט
דורכאויס ריידנדיק זינגענד טאַנצנדיק
ראָמאַנס אונטער די ליכטיקע
באַלייכטונגען פון בראָדוויי
אויך
ריידנדיקע קאָמעדיע
פּאַקס מואַוויטאַן נייעס --
פיטשורעטס

באַמערקט די נייע פּרייזן:
דערוואַקסענע —
יעדער סיט צו יעדער צייט 25c
קינדער, 10 און 15 סענט

מיידעט אויס!
די אומבאַקוועמלאַכקייט פון וואַש טעג
אין פאַרלויף פון די דאָזיקע הייסע
טעג, דורך שיקן צו אונז אייער לאָנדרי
ווען אין די ביטשעס
נוצט אויס אונזער ספּעציעלע ביטש
באַדינונג — וואָס איז פונקט אַזוי גוט
ווי אין שטאָט. ניט בלויז אייער אַד-
רעס צו אונזער דרייוועי, אָדער
טעלעפאָנירט 22818
אָדער שרייבט צו
PEERLESS
LAUNDRY
55 PEARL STREET

"דאַרער" אָפּנעצער-טער וויאָלינסט קרינט "פּעפּ" 10 פונט און 4 וואָכן

וועדען, מאַ. — מר. פּרעד דונלוף, גוט באַקאַנטער וויאָלינסט, זאָגט: "בין מאַ-נאַטן לאַנג געווען שטאַרק אָפּגעצערט. דאַן פּרובירט אייראַנייזד איסט. גלייך נעפילט אַנדערש. געוואָנען 10 פונט אין 4 וואָכן"

אייראַנייזד איסט גיבט צו 5 בין 15 פונט אין 3 וואָכן, ביינערדיקע גלידער רונדיקן זיך אויס, פלעקן פון הויט פאַר-שווינדן, "נערוון", פאַרשטאָפּונג, אומ-פאַרדייאונג, טראָגן זיך אָפּ איבער נאַכט. פאַרמיידט די נעפאַר פון ערנסטע קראַנק-הייטן. אַן אנדער מענש דעם ערשטן טאָג.

אייראַנייזד איסט אין צוויי גרויסע מאַניקס אין איינעם—וואַנ'בויענדע מאַלץ איסט (הייוון) און קרעפטיקנדע בלוט-יגע-בענדע אייזן. פיל מאָל שטאַרקער ווי ניט מעריציניש הייוון. רעזולטאַט אין האַלב צייט.

נעוויינט שנעל געוויכט און געזונט. פאַרמיידט רייזיקע פון ערנסטע קראַנק-הייטן. נעמט די דאָזיקע אַנגענעמע טאַב-לעטס. קיין הייוונדיקער טעם, קיין גאַז. אויב נים צופרידן מיט די שנעלע בעזולט, טאָטן, וועט איר קריגן אייער געלט צוריק. קרינט היינט אייראַנייזד איסט פון אייער דראַגיסט. פילט גוט מאָרגן. נאָך וואָך שנעל.

אין פעלעס טעאַטער

"לאָכן איז געזונט", דאַקטוירים הייסן לאָכן, אויב איר ווילט זיך גוט און האַר-ציק אויסלאַכן, זאָלט איר גיין אין פעלעס טעאַטער און זעען דאָס בילד "קאָהענס און קעלים אין סקאַטלאַנד". דאָס איז זייער אַן אַמוזירנדיק בילד געשפּילט פון באַרימטע אַקטיאָרן אייגשליכנדיק ווערא נאָרדאָן, באַרימטע אידישע מואַוויי אַקטריס. אין דעם בילד וועט איר זעען אינטע-רעסאַנטע טיפּן, שיינע סצענאַריעס און אַן העכסט אַמוזירנדיקע האַנדלונג.

די ערשטע 3 טעג פון קומענדיקע וואָך וועט געוויזן ווערן "ניו-יאָרק נעכט", אַ דורכאויס ריידנדיק, זינגענדיק און טאַנ-צענדיק בילד מיט דער באַרימטער מואַוויי סטאַר, נאָרמאַ טאַלמאַדזש אין דער הויפּט ראָל. דאָס איז אַ ראָמאַנס אונטער דער ליכטיקער באַלייכטונג פון בראָדוויי, אַ לי-בעס דראַמע פון דער ביגע און נאַכט קלובן אין ניו-יאָרק, עס וועט אויך געוויזן ווערן אַ ריידנדיקע קאָמעדיע, פּאַקס מו-וויטאַן נייעס און פיטשורעטס.

פאַסן פּיעסן, ראָמאַנען, נאָוועלן.

אַ שטיל אידל, וואָס קאָן קיין צוויי ניט צייטן, איז געוועסן ניט ווייט פון'ם שריי-בער און געשמייכלט.

— דאָס נעמט זיך פון תענית? — זאָגט ער.

— פון תענית? וואָס איז דאָס פאַר אַ משל?

—ערב אַ תענית פאַסטן מען, — האָט דער אידל געזאָגט מיט אַ שמייכל.

די פאַמיליע און דער היים

חברה וועלן לאַנג געדיינקען דעם פאַר-ווייזונגס אָוונט געגעבן פון מירטל שטערן, 439 רעדוואוד עוועניו, שבת, דעם 19טן יולי.

ניט קיין "סורפּרייז" פּאַרטי און ניט קיין "דזשובילייי" יום טוב, נאָר גלאַט אַזוי אַ "הוליע קבצן" אָוונט איז עס געווען, און לויט די פּנים'ער פון די צוואַנציק בחורים און מיידלאַך האָט מען טאַקע געקאָנט זעען, אַז זיי האָבן זיך ניט גע-לאַזט נודיען . . .

דער אָוונט האָט זיך אויסגעצייכנט מיט זיין באַזונדערער אָריגינאַליטעט. שוין אַרום 11 אין אָוונט איז די שטוב "געגאַנ-גען אויף רעדלאַך" און פאַרלאַך האָבן זיך געדרייט 'כאַדאַראַם', אַז אַ ווינט האָט אויש געטראָגן. דאָס איז אָבער ניט געווען דאָס וויכטיקסטע. באַלד נאָך די טענץ האָט דער עולם זיך אויסגעמאַסטעט ווער אויף דער ערד, ווער וואַרם'ער-ניט-איז אין חסידי-שע. רוסישע, ענגלישע און גיגערשע לידער האָבן זיך האַרמאָניש צעכוואַליעט איבער אַלע ווינקעלאַך פון הויז.

אַ באַזונדער "היט" איז געווען דאָס "גראַמען-זינגערעי". אויף דעם מאַטווי פון "אינקי-דינקי פאַרלע וואו" האָבן חברה זיך געפלייסט צו איבערשטיינ-איינס ס'צווייטע און געשאָפן גראַמען, וועלכע זיינען געווען נאָנץ בייסיק. מ'האָט ניט געשאַנעוועט קיינעם, און אַנהויבנדיק פון אונזערע גרעסטע געזעלשאַפטלאַכע פי-רער ביז די קלענסטע בשר ודמ'ס זיינען אַלע פעפערדיק דערמאָנט געוואָרן אין די דאָזיקע גראַמען.

געוויינטלאַך, האָט ניט געפעלט קיין צוביסאַכץ. גוט אויסגעהונגערט האָט דער עולם געראַמט פון די טישן, און דאַן ווידער נע'קיבוצ'ט, ווידער נעטאַנצט, גע-זונגען און א. וו. קיינער האָט ניט באַ-מערקט, ווי שעה'ן האָבן זיך געגליטשט בארג אַראָפּ, ווי שטערן זיינען פאַרשוואונ-דען און ערשט ווען דער זייגער האָט מיד אַראָפּגעלאָזט זיינע ווייזער-וואַנצעס אַר-בער דריי-פערטל צו פינף, און ערגעץ ווייט אויף מזרח האָט דער הימל פאַר-הויבן אַ רויטע בראָם און אויסגעגלאַנצט אַ זונק אויג האָבן חברה זיך געכאַפּט אַז ס'איז שפּעט און געגומען זיך קלייבן אַהיים. מיט די בעסטע וואונשן און דאַנ-קען צו דער גאַסט-פריינטלאַכער מירטל שטערן, איז מען זיך צענאַנגען אַהיים אויעקטראָגנדיק מיט זיך די בעסטע איינ-דרוקן פון דעם פאַרבראַכטן אָוונט.

* * *

דעם 12טן יולי איז דורכגעפירט געוואָר-רען אַ ברי'מצוה פּאַרטי ביי מרם. באַר-לין. אַלע אַנוועזנדע האָבן זייער שיין פאַרבראַכט. דער ברי'מצוה איז פּרעזענ-טירט געוואָרן מיט אַ פיינער מתנה. אַנ-וועזנד זיינען געווען די פאָלגענדע פּרויי-ען: פּערלמאַן, ר. קאָהען, סערעבּרין, גאָלד-שטיין, גאַז, סינגאַל, קייסין, פּעסאָטשין, קריסטאַל, א. באַרלין, מרס. באַרלין, זיב-ערג, פּאַוולאָווסקי, שילער, שניידער, האַלפּערשטיין, ל. בערלין, נאָלסקי און אַנדערע.

* * *

מרס. דזש. פּראָוויזאָר מיט אירע קינ-דער, פון לאָס-אַנדזשעלעס, איז צו גאַסט ביי איר ברודער און שוועסטערן, סעם פאַר-טער, 423 אַלפּרעד עוועניו.

* * *

מר. און מרס. מ. קעסלער, פון פּאַרט-לאַנד, זיינען געווען די געסט פון זייער שוואָגער און שוועסטער מר. און מרס. ח. בוק, אייבער אַפּאַרטמענטס.

* * *

דער זייגער, געראַפלט פון דער ליידיס אַקזילערי פון אוהל יעקב שול, איז גע-וואונען געוואָרן פון מרס. דאַרפמאַן, 676 פּרוישאַרד עוועניו.

* * *

מרס. לאה אייבראַמס, פון שיקאַגאָ, איז צו גאַסט ביי איר ברודער, יצחק מייערס און ביי אירע שוועסטער, מרס. זעלבאַ-וויטש און מרס. זימערמאַן. זי געפינט זיך ביי מ. זעלבאַוויטש.

——(::)——

זילבערנע חתונה אין וועגרעוויל, אַלבערטאַ

מר. ס. סילווערמאַן פון ווינניפּעג, שרייבט אַז ער איז אַנוועזנד געווען ביי דער זילבערנער חתונה פון מר. און מרס. מישה שאַו פון וועגרעוויל. דער עולם האָט פאַרבראַכט זייער פריילאַך. אַ פיינער מאַלצייט איז סערווירט געוואָרן און אַלע פאַראַמאָלטע האָבן געוואונשן דער זילבער-נער פאַר געזונט. גליק און פרנסה. צווישן די אַנוועזנדע געסט זיינען געווען מר. און מרס. ניוהויז, פון עדמאָנטאָן; מר. און מלכ. מ. שאַו, מר. און מרס. ר. שאַו, מר. און מרס. בלאַנדעל, מרס. נאַזין, מר. און מרס. בריקער, מר. און מרס. ל. מיל-נער, מר. און מלכ. לאַנער, מר. און מרס. אַלין, מר. און מרס. סטאַפּסקי, מיס פעלד-מאַן, מר. נח לאַנער, מרס. ווינער, דר. און מרס. האַרדינג, מיס קריוושעי, פון ווינניפּעג, מר. און מרס. קלימאַוו, מיס עטי שאַו, מר. יוסף שאַו, מר. און מרס. פאַ-דאַרסקי און אַנדערע.

"דאָס זילבערנע פאַרל" איז פּרעזענ-טירט געוואָרן מיט שיינע ווערטפולע מת-נות און מר. און מרס. שאַו האָבן צו דער געלעגנהייט געגעבן $25 אַ מתנה אויף פּוירנטשור פאַר דער תלמוד-תורה פון וועגרעוויל. אויך האָט מר. ל. מילנער ביי-געשטייערט אַן עגלאַכע סומע פאַר דעם זעלבן צוועק. איינער פון די הויפּט מחו-תנים ביי דער זילבערנער חתונה איז גע-ווען דער אַלטער מר. שאַו פון עדמאָנ-טאָן (פאַטער פון חתן-כלה).

——(::)——

קליניק נייעס

די צאָל פון טאַנסיל אָפּעראַציעס האָט זיך פאַרגרעסערט אין יולי מאָנאַט, יעדן דאָנערשטאָג ווען אָפּעראַציעס ווערן דורכ-געפירט, איז די קליניק פול מיט באַזוכער ביז שפּעט אין דער נאַכט. ספּעציעל פילן אַן די האַל פון קליניק די פאַרוואַנדעטע און קרובים פון די פּאַציענטן. אויך קומען אָפט געסט צו באַקוקן דעם קליניק. לעצ-טענס איז דער אַנטשאַלט באַזוכט געוואָרן פון אייניקע שטאַטישע ערן-געסט, ווי צ. ב. אַלדערמאַן מעקערטשער, אַלדערמאַן פאַלמער ווי אויך מעיאָר וועב.

אין פאַרלויף פון מאַי און דזשון זיינען פאָלגנדע מעריציניש הילף געגעבן געוואָ-רען צו קליניק קראַנקע:

	מאַי	דזשון
פּאַציענטן	196	317
וויאָלעט און עלעקטריק טריטמענטס	59	73
מעריציניש אַרויסגעגעבן לאַב. טעסט און בלוט אינטערי	108	120
וזכונגען	58	86
עקס רעי	11	10
טאַנסיל אָפּעראַציעס	8	10

די עלטער פון די קליניק קראַנקע איז פאַרשיידן. מערסטנס זיינען עס מענשן אין די מיטעלע יאָרן, אָבער אויך אַ גרויסע צאָל קראַנקע באַשטייט פון מינדעריעריקע קינדער. מאַנכע אונטער אַיין יאָר אַלט, צו דער זעלבער צייט קומען אויך אין קליי-ניק זקנים אָפטמאָל אין עלטער פון 80 יאָר און איבער אַלע ווערן זיי אַכבעסטן באַ-האַנדעלט.

דורכקוקנדיק די רעקאָרדס פון אָפּיס ווייזט זיך אַרויס אַז מער פרויען באַנוצן זיך מיט דעם קליניק ווי מענער. אויך ציינן די רעקאָרדס אַז ניט קיין קליינע צאָל קריסטן פאַרלאַנגען הילף פון דעם דאָזיקן אַנשטאַלט, וואָס ווערט זיי געגעבן בסבר פּנים יפות.

די צאָל פון די אַקטיווע אַרבעטער וואָס האָבן זיך אַנגעשלאָסן אין דעם י. ק. ס. פּ. ווערט פאַרגרעסערט לעצטנס. דאָס איז אַ קלוב פון יובילעי קליניק סערטיפיקאַט פאַרקויפערס. אַ קאָנקורס ווער וועט אַמ-מערסטן געשפּרייטן סערטיפיקייטס האָט זיך איצט אָנגעהויבן. אַן ענטוזיאַסטישער מיטינג איז לעצטנס אָפּגעהאַלטן געוואָרן און אויסזיכטן זיינען גוטע אַז דער דאָ-זיקער קאַמפּיין זאָל זיין אַ גרויסער דער-פאָלג.

ווי ווייט דער אינטערעס גייט שטאַרק פון די וואָס ווילן געניסן פון די פּרוווילע-גיעס צו זוכה זיין בגורל, אַז דורך אַ קליי-נע נדבה זאָל זייער נאָמען קאָנען ווערן פאַראייביקט, צו דורך געוויינען אַ רום מיט אַן אויפשריפט אין קליניק, צו זיין איינער פון די פינף וועמעס נאָמען וועט אויס-געקריצט ווערן אויף די 24 חפצים ווי טיש, בענק, אינסטרומענטן א. ז. וו. קאָן ווייזן דער פאַקט וואָס אין אָפּיס פון קליניק קו-מען אַריין פילע קיוופּאָנס פון די וואָס ווי-לען זיך אַנשליסן אין דער צאָל מענשן צו געניסן פון ספּעציעלע פּרוווילעגיעס, וואָס די דירעקטאָרן האָבן באַשלאָסן אויעקצו-געבן פאַר די קליניע קליניק ביישטייערער.

"דאַרער" אָפּנעצער-טער וויאָלינסט קרינט "פּעפּ" 10 פונט און 4 וואָכן

וועדען, מאַ. — מר. פּרעד דונלוף, גוט באַקאַנטער וויאָלינסט, זאָגט: "בין מאַ-נאַטן לאַנג געווען שטאַרק אָפּגעצערט. דאַן פּרובירט אייראַנייזד איסט. גלייך נעפילט אַנדערש. געוואָנען 10 פונט אין 4 וואָכן"

אייראַנייזד איסט גיבט צו 5 בין 15 פונט אין 3 וואָכן, ביינערדיקע גלידער רונדיקן זיך אויס, פלעקן פון הויט פאַר-שווינדן, "נערוון", פאַרשטאָפּונג, אומ-פאַרדייאונג, טראָגן זיך אָפּ איבער נאַכט. פאַרמיידט די נעפאַר פון ערנסטע קראַנק-הייטן. אַן אנדער מענש דעם ערשטן טאָג.

אייראַנייזד איסט אין צוויי גרויסע מאַניקס אין איינעם—וואַנ'בויענדע מאַלץ איסט (הייוון) און קרעפטיקנדע בלוט-יגע-בענדע אייזן. פיל מאָל שטאַרקער ווי ניט מעריציניש הייוון. רעזולטאַט אין האַלב צייט.

נעוויינט שנעל געוויכט און געזונט. פאַרמיידט רייזיקע פון ערנסטע קראַנק-הייטן. נעמט די דאָזיקע אַנגענעמע טאַב-לעטס. קיין הייוונדיקער טעם, קיין גאַז. אויב ניט צופרידן מיט די שנעלע בעזולט, טאָטן, וועט איר קריגן אייער געלט צוריק. קרינט היינט אייראַנייזד איסט פון אייער דראַגיסט. פילט גוט מאָרגן. נאָך וואָך שנעל.

אין פעלעס טעאַטער

"לאָכן איז געזונט", דאַקטוירים הייסן לאָכן, אויב איר ווילט זיך גוט און האַר-ציק אויסלאַכן, זאָלט איר גיין אין פעלעס טעאַטער און זעען דאָס בילד "קאָהענס און קעלים אין סקאַטלאַנד". דאָס איז זייער אַן אַמוזירנדיק בילד געשפּילט פון באַרימטע אַקטיאָרן אייגשליכנדיק ווערא נאָרדאָן, באַרימטע אידישע מואַוויי אַקטריס. אין דעם בילד וועט איר זעען אינטע-רעסאַנטע טיפּן, שיינע סצענאַריעס און אַן העכסט אַמוזירנדיקע האַנדלונג.

די ערשטע 3 טעג פון קומענדיקע וואָך וועט געוויזן ווערן "ניו-יאָרק נעכט", אַ דורכאויס ריידנדיק, זינגענדיק און טאַנ-צענדיק בילד מיט דער באַרימטער מואַוויי סטאַר, נאָרמאַ טאַלמאַדזש אין דער הויפּט ראָל. דאָס איז אַ ראָמאַנס אונטער דער ליכטיקער באַלייכטונג פון בראָדוויי, אַ לי-בעס דראַמע פון דער ביגע און נאַכט קלובן אין ניו-יאָרק. עס וועט אויך געוויזן ווערן אַ ריידנדיקע קאָמעדיע, פּאַקס מו-וויטאַן נייעס און פיטשורעטס.

דער דראַמען שרייבער

זיצט אַ שרייבער אין אַקטיאָרן קלוב און קלאָגט זיך פאַר וואָס עס זיינען דאָ אַזוי פיל פאַרפאַסטע ביי אידן.

— עס איז דאָך פּשוט אַ סקאַנדאַל! — רערט ער מיט גאַל — מענשן וואָס קאָנען קיין אידיש וואַרט ניט אויסלערנען, פאַר-

דערוויילט היפּס'ן
מיר מוזן אים האָבן אין אָטאַוואַ
שטימט און אַרבעט פאַר דער ווידערדערוויילונג
פון א. א. היפּס
אַרבעטער קאַנדידאַט פאַר פעדעראַלן פּאַרלאַמענט

א כבוד פאַר די וויניפּעגער אידן
א קאַנדידאַט פון דער אַרבעטער פּאַרטיי, איז ער דאַריבער אויך צוגלייך א אידישער קאַנדידאַט, און עס איז א כבוד פאַר היפּסן ווידער צו זיין א קאַנדידאַט, און אי א כבוד פאַר די וויניפּעגער אידן צו שטיין סאָליד הינטער זיין קאַנדידאַטור.
און דאָס קאַנאַדער אידנטום האָפט אים צוריק צו זעען אויף זיין פּלאַץ אין פּאַרלאַמענט. ווען דער נייער פּאַרלאַמענט וועט זיך צוזאַמענקומען.
אויסצוג פון עדיטאָריעל "טאָראָנטער זשורנאַל" יוני 16

יאָרן פון אויפריכטיקער און איבערגעבענער אַרבעט פאַר די אידן אין קאַנאַדע באַרעכטיקן זיין ווידערדערוויילונג מיט א גרויסער מאַיאָ-ריטעט.

אימיגראַציע איז אונזער לעבנס פראַגע

וואָלן קומענדיקן מאָנטאָג, יולי 28-טן, פון 8 ביז 6

דאַטשניקעס: עס איז אייער פליכט צו קומען אין שטאָט מאָנטאָג — די וואָס זיינען דאָרט מיט קאַרס — ברייגנט צוריק וויפל איר קענט. פאַרלאָזט די ביטש אויף א טאָג — עס איז אייער פליכט אַלס אידן און אַלס בירגער. די קאָמיטע איז אין 874 מיין סטרים. טעלעפאָן 844 53.

זאַמלט די
"פּאָוקער הענדס"
"POKER HANDS"
געפּאַקט מיט "טורעט" דין געשניטענעם טאַבאַק
TURRET FINE CUT TOBACCO

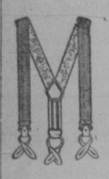
שלייקעס
צוויי
קאָמפּליט סעטס
פון
"פּאָקער הענדס"

פּראַבקע
ציער
צוויי
קאָמפּליט
סעטס
פון
"פּאָקער
הענדס"

טשיינק
צען
קאָמפּליט
סעטס
פון
"פּאָקער
הענדס"

קאַרטן
איין
קאָמפּליט
סעט
פון
"פּאָקער
הענדס"

זיי קאָנען אויסגעביטן ווערן
אויף ווערטפולע פּרעזענטן
"פּאָוקער הענדס"
"POKER HANDS"
ווערן אויך געפּאַקט
מיט די פאָלגענדע
פּאָפּולערע ברענדס:
MILLBANK CIGARETTES
מיל‌בענק סיגאַרעטס
WINCHESTER CIGARETTES
ווינטשעסטער סיגאַרעטס
REX CIGARETTES
רעקס סיגאַרעטס
OLD CHUM TOBACCO
אַלד טשאַם טאַבאַק
OGDENS CUT PLUG TOBACCO
אָגדענס דין געשניטענער טאַבאַק
DIXIE PLUG SMOKING TOBACCO
דיקסי פּלאַג רויכער-טאַבאַק
BIG BEN CHEWING TOBACCO
ביג בען קייט-טאַבאַק
STONEWALL JACKSON CIGARS
סטאָנוואַל דזשעקסאָן סיגאַרס
(געפּאַקט אין פּעקלאַך פון 5)

וועק זייגער
פינף
קאָמפּליט
סעטס
פון "פּאָקער
הענדס"

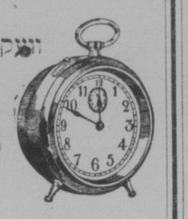
טאַרטש
לייט
פינף
קאָמפּליט
סעטס פון
'פּאָקער הענדס'

ליאַלקע
אַכט
קאָמפּליט סעטס
פון
"פּאָקער הענדס"

דיימאָנדס

BIRKS

באַשטראָפט פאַר מחלל זונטאָג זיין

פון ווילנע שרייבט מען:
אין א זונטאָג זיינען די פּאָליציי באַ-אַמטע געגאַנגען איבער די אידישע ביינק צו קאָנטראָלירן אויב מען אַרבעט אום זונטאָג, און הגם די בענק זיינען געווען אָפיציעל געשלאָסן אין קיין שום קליענ-ען האָבן די פּאָליציי באַאַמטע דאָרט ניט געפונען, האָט מען פונדעסטוועגן צע-נויפגעשטעלט פּראָטאָקאָלן, הלמאי די אידישע אַנגעשטעלטע האָבן געאַרבעט הינטער די פאַרמאַכטע טירן אינווייניק סטע אַרבעט.
דערביי האָט די פּאָליציי געמאָלדן, אַז קענען די פאַרוואַלטונגען וועט מען פאַר פירן אַ פּראָצעס פאַר אַרבעטן זונטאָג, און אויב דער דאָזיקער חטא וועט זיך איבער'חזר'ן, וועט מען אַנגעמען נאָך האַרבערע מיטלען.

מאָדאָם נעמי
אַפּ-טו-דייט
קאָרסעט מאַכערן גע-מאַכט צום מאַס און צו דאָקטאָרס פּרעסקריפּ-שאָנס עטאַכיירט פאַר
א סך יאָרן
זיי איינע פון די פיל צופרידענע קאַסטאָ-מערס
אַרבערט אייער קאָר-סעט אַדער קאָרסעלעט פון
MDME NEMY
506 SELKIRK AVENUE
אַנטקעגן פּעלעס טעאַטער

פאַר אמת שיינע
חתונה בילדער
אַדער שיינע
פאַמיליען בילדער
קומט צו דער נייער
SHAPIR'AS STUDIO
228 Selkirk Ave. אַרום מיין סטריט

א היים!
ווען איר זייט אַוועק
פון דער היים
אין
לעווינס כשר רעסטאָראַן
47—49 מאַרטאַ סט.
בלויז די סאַמע פריישע און בעסטע פּראָדוקטן ווערן גענוצט אין אונ-זערע מאַלצייטן און שטרייגנס כשר בחשגחת הרב י. י. כהנאָוויטש
ליכטיקע ריינע צימערן פאַר געסט מיט דער בעסטער באַדינונג
פאַר חתונות, פּאַרטיעס, באַנקעטן און א. וו. האָבן מיר די פיינסטע אַקאָמאָדיישאָן מיט א טאָנע פלאַר פאַר 100 פּאַרלאַר
מיר שטעלן צו מאַלצייטן פאַר אַלע אונטערנעמונגען אויך אויסער אונזער איינגענעם פּלאַץ
Levin's Commercial
Kosher Restaurant
47-49 MARTHA ST. PH. 25 219

פּראָדוקטן פון פּערלמאַנס קוואַ-ליטי בעקערי געוואָרן פּאָפּולער אין דער ערשטער וואָך

אין פאַרלויף פון דער ערשטער וואָך, זינט "פּערלמאַנס קוואַליטי בעקערי" האָט אָנגעפאַנגען צו באַקן פאַרשיידענע ברויט און געבעקסן אויף ניו-יאָרקער סטייל, איז עס שוין געוואָרן פּאָפּולער אין ווינניפּעג.
די פאַדערונגען אויף די דאָזיקע געבעק-סען זיינען אַזוי גרויס, אַז די בעקערי האָט ניט געקאָנט אָנבאַקן אַזויפיל, און די פע-רלמאַן ברידער אַנטשולדיקן זיך פאַר זיי-ערע צאַלרייכע פריינט און קאַסטאָמערס פאַר דעם דאָזיקן צופאַל, און זיי פאַרזי-כערן, אַז אַזוי שנעל ווי זיי וועלן אַלעס פּינקטלאַך איינפּיקסן אין דער בעקערי, און די דעליווערי סיסטעם וועלן זיי געבן די בעסטע באַדינונג צו זייערע צאָלרייכע קליענטן.
די "פּערלמאַן קוואַליטי בעקערי" איז דאָס איינגנטום פון דזשוליאוס און סעם פּערלמאַן, און קיין אַנדער פּערזאָן איז ניט פאַרבונדן מיט דער בעקערי.
די פּערלמאַן ברידער האָבן פאַר א קאָרטרעטער פון "דאָס אידישע וואָרט" אויסגעדריקט זייער העכסטע צופרידנהייט מיט די רעזולטאַטן וואָס זיי האָבן דער-גרייכט דורך זייערע אַדווערטייזמענטס אין "דאָס אידישע וואָרט".

אַדווערטייזט אין "דאָס אידישע וואָרט" — עס וועט זיך אייך באַצאָלן

בלוטיקע טעג

ראַכאַ פון אידישן לעבן אין דער צייט פון די ערשטע יאָרן פון דער וועלט מלחמה

פון י. נאָרמאַן

(פאָרטזעצונג)

— חברים, צוריק אין הויז! — האָט ראַנאַוויץ אויסגעשריען, — איר זעט דאָך אַז דער קאַמף איז אומזיסט, דער זיי זייר נעז אַ גאַנצע אַרמיי. עס וואָלט געווען גוט, ווען מיר וואָלטן געקאָנט רעדן אין בער דעם. ניעמאַן: אָבער עס איז צו שפּעט. אונז בלייבט נאָר איבער צו לויפן צוריק אין הויז און זיך באַהאַלטן אין קעלער.

— אַלץ וועלן מיר זיין בעסער אָפּ פון די דייטשן, — האָט סעמיאָן נעשפּאַסט, דער זיי מוז ליגן באַהאַלטן אין די טרעכטשעס.

ווען אַלע חברים האָבן זיך אומגעקערט צוריק אין הויז האָט ראַנאַוויץ אָנגענומען זיין פּרויס האַנט און ער האָט צו איר געזאָגט:

— מיין ליבע רחל, דו מוזט צוזאַמענגענעמען דיין גאַנצן מוט, דען עס קומען אַן שווערע צייטן, דו ווייסט דאָך וויפיל די אידן אין די גרעניץ שטעט פון פּוילן האָבען געליטן, ווען זיי האָבן געמוזט לויגען באַהאַלטן אין די קעלער, ווערנד איר בער זייערע קעפּ האָבן אַ. די רוסן אַי די דייטשן עשאַפן זייערע הייזער. די זעלבע לאַנגע שטייט אונז פאַר: אָבער איך האָף אַז דו וועסט זיך האַלטן מוטיק.

— זיי ניט באַזאָרגט ווען מיר, שלמה, — האָט רחל אים געטרייסט, — וואָרום מיר וועלן דאָס אויך אַריבערטראָגן. סאַי ווי גלויב איך, אַז לאַנג וועט די באַלאַנערונג ניט אָנהאַלטן. אין דער איצטיקער מלחמה נויטיקן זיך די דייטשן אין סאַלדאַטן און זיי קאָנען זיך ניט פאַרגינען צו האַלטן די באַטאַליאָנען, עס וועט זיי מיסתמא באַלד ווערן איינגאַן פראַנקרייך וועט מען די דאָזיקע העלדישע סאַלדאַטן פון דעם רימיינער באַרג רופן צום פראַנצויזישן פראָנט.

— און דאָס איז אויך מיין איינציקע האָפענונג, — האָט ראַנאַוויץ באַמערקט — אָבער דערווייל מוזן מיר זיין פאַרזיכטיק און דערוואַרטן אַ לאַנגע רונג.

צוריק קומענדיק אין הויז האָט מען צוזאַמענגעקליבן דאָס ביסל שפּייז וואָס איז נאָך פאַרבליבן, דען אונטער רחל'ס אויסגעצייכנטער ווירטשאַפט איז דאָ די קיך אימער געווען רייך און מיט אַלעס באַוואָרנט. סאַי ווי אָבער האָט מען אויסגערעכנט, אַז דאָס שפּייז וועט זיין געענג אויף צוויי וואָכן, און מען וועט פאַרשטיין ווי אַזוי אָנצוגיין מיט דעם.

דאָך זיינען די צוויי וואָכן אַריבער, דאָס עסן האָט זיך געענדיקט, ווערנד אין דער לאַנג איז ניט פאַרגעקומען קיין ענדערונג.

דער אָבערסט וואַלטער לעמקע איז, זינט ער האָט געקראָגן די שמיץ, געוואָרן דער בלוטיקסטער שונא פון ראַנאַוויץ'ען מיט זיינע חברים, און פירנדיק איצט די קאָמאַנדע איבער די סאַלדאַטן, וועלכע האָבן באַלאַנערט דעם בערג, האָט ער באַשלאָסן ניט אָפּצוטרעטן פון דאָנען ביז ביז ראַנאַוויץ וועט אַריינפאַלן אין זיינע הענט — טויט אָדער לעבעדיק.

ער האָט נעוואוסט אַז דיר רעוואָלוציאָנערן ליגן באַהאַלטן ערגעץ אין אַ קעלער און ער און פאַני יאַדווינאַ פלעגן דאָ זוכן און שפּאַצירן דורך גאַנצע נעכט, פייַלייכט וועלן זיי אַנטדעקן דעם אַריינגאַנג צום קעלער, אָבער דאָס איז נאָך זיי ביז איצט ניט געלונגען און זיי האָבן באַלאַסן געדולדיק צו וואַרטן.

אין דעם קעלער וואו די חברים זיינען געווען פאַרזאַמלט, האָט דער הונגער זיך שוין שטאַרק געלאָזט פילן. דאָס עסנ־וואַרג איז שוין זייט נעכטן אויסגענאַנגען און אַלעס, וואָס זיי האָבן ביז איצט געהאַט, איז נאָר געווען אַ טרונק וואַסער, פון אַ קליינעם קוואַל, וואָס האָט זיך געפונען אין קעלער. אָבער ראַנאַוויץ האָט ניט געקאָנט אַריבערטראָגן דעם נעראַנק, אַז זיין געליבטע רחל זאָל מוזן הונגערן; ער האָט ניט געקאָנט צוזעען אַז זי זאָל ליידן. אַן ער האָט דאָרום באַשלאָסן צו פאַרלאָזן דעם קעלער, פייַלייכט וועט אים דאָך געלונגען צו געפינען עפּעס עסנ־וואַרג.

אין מיטן דער נאַכט האָט ער פאַרזיכטיק פאַרלאָזן דעם קעלער און האָט זיך הינטער אַ בוים געזעצט זיך לויערן אויף אירגענד אַ ווילדער חיה, וואָס ער זאָל קאָנען דערשיסן, דען אין דער הונגער נויט אין וועלכער זיי האָבן זיך געפונען, איז געווען גוט יעדע שפּייז.

אַן צו זיין גליק איז טאַקע פאַרביינע־נאַנען אַ פאַרבלאָנדזשעטע קו פון אַ דערבייאיקן דאָרף. ראַנאַוויץ האָט געציילט מיט זיין ביקס, אַ שאָס האָט געקראַכט אַז דער נאַנצער וואַלד האָט אָפּגעקלונגען.

מיט איין שפּרונג איז ראַנאַוויץ צוגע־קומען צו דעם פּלאַץ וואו ער האָט גע־דיינקט, אַז די קוי איז געפאַלן; אָבער די פאַרוואונדעטע קו האָט באַוויזן זיך אָפּצושלעפּן אַ שטיק ווייַ איידער זי איז געפאַלן, און ראַנאַוויץ האָט זיך נאָך מער געמוזט דערווייטערן פון דער הויז אים צו דערנרייכן צו דער דערשאָסענער בהמה, וועלכע ער האָט אָנגעפאַנגען שלעפּן צום קעלער.

דער שאָס איז אָבער דערהערט געוואָר־דן פון די סאַלדאַטן. און דער נאַנצער באַטאַליאָן סאַלדאַטן האָבן זיך אַ ריר גע־מאַן צו דעם פּלאַץ פון וואַנען דער שאָס האָט זיך געהערט און ראַנאַוויץ האָט נאָנץ דייטלאַך געהערט די שטימע פון דעם קאָ־מאַנדיר לעמקע.

מיט זיין נאַנצן אימפּעט האָט ראַנאַ־וויץ האַסטיק אַ שלעפּ געטאָן דיי דער־שאָסענע קו אַן דער זייט הינטער אַ בוים. עד וואָלט נאָנץ לייכט זיך געקאָנט רע־טען אַריין, אָבער ער האָט ניט געוואָלט איבערלאָזן דעם געיעג, וואָס איז איצט געווען זייער איינציקע רעטונג אין זייער הונגערנויט.

ער איז דאָרום געלעגן צוזאַמענגעקאָר־טשעט הינטער'ן בוים און האָט געוואַרט ביז די סאַלדאַטן וועלן זיך צוריקקערן צו זייערע פּלעצער.

עס האָט פאַסירט אייניקע מאָל, דאָס די סאַלדאַטן זיינען פאַרביינענגאַנגען אים אַזוי נאָענט, דאָס ער האָט שוין גע־גלויבט, אַז ער איז אַ פאַרלאָרענער. דאָך איז זיין גליק געווען אַזוי גרויס, דאָס ער איז געבליבן אונבאַמערקט.

דאָן איז אין וואַלד געוואָרן שטיל, די סאַלדאַטן האָבן זיך צוריקגעצויגן און ראַנאַוויץ האָט איצט, אַנשטריינגענדיק אַלע זיינע כחות אָנגעתריבן צו שלעפּן די טויטע קו ביז ער איז געקומען צום אַריינ־גאַנג פון קעלער, וואו ער איז פאַרשוואונ־דען געוואָרן הינטער דער שטיינערנער וואַנט.

אָבער אויב ער האָט נעדיינקט אַז ער איז ווירקלאַך געבליבן אונבאַמערקט האָט ער געמאַכט אַ גרויסן טעות, דען פון הינטער אַ בוים, צען טריט ווייט פון דעם קעלער אַריינגאַנג, איז איצט אַרויסגע־טראָטן אַ געשטאַלט אין יענער־קלייד־דער־וועלכע האָט געמורמלט:

— אַלזאָ, איך האָב נעהאַט דאָס גליק צו זעען אויף וועלכן וועג ער איז פאַר־שוואונדן געוואָרן. איצט הייסט עס דאָרף מען לויפן שנעל, אום צו טאָן וואָס עס איז נויטיק.

מיט די דאָזיקע ווערטער איז דער יע־נער מיט די שנעלע טריט אַוועקגעגאַנגען; אָבער אַ געניטע אויג וואָלט דערקענט יאָן דעם דאָזיקן מענטשן, אַז דאָס איז אַ פרוי פאַרקליידעט אַלס אַ מאַן.

דער פאַרקלערעטער יענער איז ווירק־לאַך געווען פאַני יאַדווינאַ.

(פאָרטזעצונג קומט)

די קאַסעטשע

(שלום פון זייט 4)

זיי אומפאַרגלייכלאַך מער ווי זיי וואָלטן איר געקאָנט געבן.

איך זע אויף ווי די אַסימילאַציע פאַר־שפּרייט זיך אויף אַ גרעסערן שטח. אַ פרעמדע און נייע קולטור, שפּראַך און שול וואָס פאַדערן הערשאַפט. די אידישע יוגנט קאָן פיל בעסער דעם אַרגענטינישן העלד סאַן־מאַרטין ווי יהודה המכבי אָדער בר־כוכבא.

מען וויל דאָרטן וויסן וואָס פאַר אַ מיי־נונג איך האָב וועגן אַרגענטינער אַדר־טום. איך ענטפער: — עס מאַכט אויף מיר אַמאָל דעם איינדרוק ווי די בוימער וואָס איך האָב געזעען אין מאַזעס־וויל — אינגאַנצן אָפּגעפרעסן פון די היישעריקן. עס וועלן אָבער שפּראָצן נייע בלעטער און בליאָנגען ווען דער בוים וועט האָבן די נויטיקע זאַפטן. אַרץ־ישראל איז דער אייניציקער קוואַל וואָס גיט דער דאָר־גענטינער אידנטום לעבנס־זאַפט, עס גיט אים לעבנס־קראַפט און לעבנס־אינהאַלט, ווי אויך די איבעריקע און פאַרוואָרפענע, כמעט פאַרדאָרטע צווייגן פון דעם אי־דישן פאָלק. דאָס נייע אַרץ־ישראַל און דער ציוניזם בריינגען שטאָלץ, זעלבסט־באַוואוסטזיין און כבוד. פאַר 20־15 יאָר איז אין אַרגענטינע געווען ניט לייכט זיך אַרויסצוגעבן אַלס איד. מען האָט געמאַכט די אידן פאַראַנטוואָרטלאַך פאַר אַ קליי־נער גרופּע וועלכע האָט געשענדעט דעם אידישן נאָמען, און וועלכע די אַרגענטי־נער אידן האָבן איינגאַנצן פון זיך אַרויס־געשטויסן. נאָר אַרץ־ישראַל און דער ציו־ניזם האָבן באַלייכט דאָס אַרגענטינישע אידנטום אין אַן אַנדער ליכט.

דעם 25טן מאַי, דער טאָג פון אַרגענ־טינישער אומאָפּהייניקייט הייַנענט מען אויף אויף יעדער אידישער הויז צוזאַמען מיט דער בלוי־ווייס־בלייער אַרגענטינער שער פאָן אויף די בלוי־ווייס אידישע פאָן.

אויף יעדן שריט און טריט פיל איך, אויף אומזיכטבאַרע וועגן קומט און פאַלט דער טוי פון די אַרץ־ישראַל פעלדער און באַפייכט דאָס עלנטע און פאַרטריקנטע לעבן. עס ווייט דער אָטעם פון די בערג פון יהודה און גליל און בריינגט נייע לעבנס־קראַפט און לעבנס־פרייד, מאַכט דאָס לעבן רייכער, לויכטנדער און יום־טוב'דיקער.

מזל טוב

א האַרציקן מזל־טוב צו

מר. און מרס. סעם שאַר

צו דער בעלעגנהייט פון זייער ניי געבאָרענעם זון

השי"ת זאָל זיי העלפן, זיי זאָלן אים מגדל זיין לתורה ולחופה ולמע"ט.

מיט אכטונג,

די פאַרוואַלטונג פון

בית יעקב שול

א נעשמאַקער צובייס

איר קאָנט ניט האָבן קיין בעסערן פאַרגעניגן ווען איר עסט

וואַרשע כשר וואָורשט

געמאַכט אין ווינניפּעג

שטרייגנג כשר בהשגחת הרב כהנאוויטש און אונטער אויפזיכט פון דאַמיניאָן נאַווערנמענט אינספּעקטאָר

פרעגט פאַר דעם פון אייער גראָסער אָדער דעליקאַטעסן

קאָנטרי אידן שרייבט צו

Warsaw Kosher Sausage Mfg. Co. Ltd.

COR. ANDREWS AND BURROWS PH. 53 470

די ריינסטע און געשמאַקסטע פּראָדוקטן אין דער וועסט

דזש. ט. טהאָרסאָן

ווייַלער פון

סאוט ווינניפּעג

באַצייכנט אייער באַלאָט אויף: פאַר איינעם פון די סאַמע ליבעראַל דיינקענדע מענשן אין קאַנאַדע.

J. T. THORSON | X

By Authority of W. C. Borlase, President of Winnipeg South Centre Liberal Association

הערט אויף דער ראַדיאָ!

די רייס האַנדאַרבייט

וו. ל. מעקענזי קינג

פּרעמיער מיניסטער

וועט פאַרענדיקן דעם קאַמפּיין מיט אַ מעסעדזש צו די ווייַלער פון קאַנאַדע איבערן גאַנצן לאַנד

פון לאָוריער הויז, אָטאַוואַ

שבת, יולי דעם 26־טן

פון 8 ביז 10 נ. מ. (סענטראַל סטאַנדאַרד צייט)

CKY—Winnipeg CFQC—Saskatoon CKCK—Regina
CJCA—Edmonton CFAC—Calgary CJOC—Lethbridge CKLC—Red Deer

LIBERAL CAMPAIGN COMMITTEE

ס'איז צייט

פאַר אַן ענדערונג

ניט קאַנאַדע אַ געלעגנהייט

שטימט סאָנסערוואַטיוו

דעם 28טן יולי

דערוויילט

ראָדזשערס

צו פאַרטרעטן

סאוט ווינניפּעג

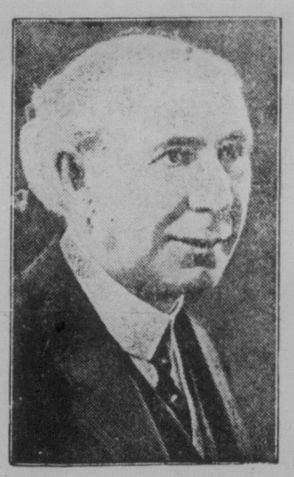

Published by authority of Hon. Chairman, W. Sanford Evans; Chairman, H. B. Shaw; Vice-Chairman, F. M. Bastin, Winnipeg South Conservative Campaign Com.

איך גלויב

פריער פון אַלץ

אַז די צוקונפט פון קאַנאַדע קאָן בלויז אויפריכטיק פאַרווירקלאַכט ווערן דורך דער נאַציאָנאַלער רענ־רונג וועלכע זאָל זיין יושר'דיק און אויפריכטיק צו אַלע יענע אַריינקו־מענדע כוחות פון אַפּשטאַמונג און גלויבן וואָס שטעלן צוואַמען לאַנג־זאַם אַבער זיכער דאָס נייע קאַנאַ־דער פאָלק.

באַצייכנט אייער באַלאָט אויף:

James H. Stitt | X

קאָנסערוואַטיווער קאַנדידאַט פאַר סעלקירק

Inserted by H. A. Edwards
Official agent for James H. Stitt
Stonewall, Man.

הייַנט אויף דער ראַדיאָ

CKY

ווינניפּעג

3.00—מוזיק.
6.30—קאָנסערוואַטיוו פּאַרטיי.
8.00—סי.פּי.אַר. טשיין פּראָגראַם.
9.00—קאָנסערוואַטיוו פּאַרטיי.

CNRW 780

ווינניפּעג

7.00—מוזיק פון פּס. גערי האַטעל.

CJRW 499.7

פּלעמינג.

5.40—מוזיק.
6.15—אַנקל פּיטער.

CJGX 650

יאָרקטאָן

7.15—פאַרמערס פריידי ראַדיאָ שעה.
8.30—סטודיע פּראָגראַם.

WTAM 1070

6.00—קלעוולאַנד. קלאַסיק.

WOW 590

7.00—אָמאַהאַ. מעלאָדיעס.

WFAA 800

8.00—דאַלאַס. ריטם אָרקעסטער.
8.30—דאַלאַס. סימפאָניע, סאַליסטן.

WDAF 610

9.00—קענזאַס סיטי. מוזיק. פּראָגראַם.

WMAQ 670

10.00—שיקאַגאָ. טאַנץ מוזיק.

WIBO 560

11.00—פּיטשער.

דעם מאַקאַרוויוער רבינס היים

איז 413 באַיד עווע. דאָרט דאַוונט ער בכמנין כל יום בבוקר, 8 אויזיגער פונקט. ווי אויך אין אונזן. טעלעפאָן 56 591

מרס. ב. גימפּעל ע"ה

מרס. ב. גימפּעל איז געשטאָרבן אין עלטער פון 88 יאָר, אין דער היים פון איר טאָכטער, מרס. אייזנשטיין, 648 דאָפּ־ריע עווענוי. די לויה איז פאָרגעקומען דעם 3טן יולי. זי איז באַערדיקט געוואָרן אויפ'ן "חיברו סיק בענעפּיט" בית עלמין.

די פאַרשטאָרבענע האָט איבערגעלאָזט איר טאָכטער און צוויי זין, דייוו און ווי־ניפּעג און ווילייאַם, אין מינעאַפּאָליס.

בעלא ראָזנבערג ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפ־סטען מיטגעפיל צו אירע עלטע־רען, שוועסטער און דער נאָנ־צער פאַמיליע אין זייער טראַגי־שען פאַרלוסט. נאָט זאָל דיילן אייערע פאַרוואונדעטע הערצער און איר זאָלט שוין מער פון קיין צער ניט וויסן.

מעזיריטשער לוידים סאָסייטי

נחמה דאַנדי ע"ה

מיט געבויגענע קעפּ שטייען מיר ביים פרישן קבר פון אונ־זער געוועזענער מיטגלידערן, וועלכע איז פון אונז אָפּגעשיידט געוואָרן דורך איר פּלוצלומדיקן טויט. מיר באַדויערן דעם טרויר־עריקן צופאַל און מיר וועלן איר נאָמען שטענדיק צו גוטן דער־מאָנען.

בנות ציון פרי לאָאָן אַסאָסיאַיטי

בערל ליכאָוועצקי ע"ה

צו זיין פרוי און קינדער און צו דער נאָנצער פאַמיליע דריקן מיר איס אונזער מיטגעפיל אין זייער שווערן פאַרלוסט. מיר ווינשן זיי געטרייסט צו ווערן און מער קיינמאָל פון קיין צער ניט וויסן.

בנות ציון פרי לאָאָן אַסאָסיאַיטי

חיה ראַסקין ע"ה

מיר דריקן אויס אונזער טיפן מיטגעפיל צו ברודער ראַסקין מיט די קינדער פאַר דעם פאַר־לוסט פון זייער ליבער פרוי און מוטער. אונזער וואונש צו אייך און צו דער נאָנצער פאַמיליע גע־טרייסט צו ווערן און מער קיינ־מאָל פון קיין צער ניט וויסן.

היברו סיק בענעפיט סאָסייטי

מצבות

מעמאָריאַל אַרבעט פון ניט פאַר־ניטכאַרער אַרטיפישל שטיין אין אַלע סאָרטן דעזיינס אָדער לויט אייער איינגענעם אויסוואַל אין אַלע סאָרטן שטיינער אָדער מאַרבל פון יערן קאַליר.

אונזערע פּרייזן זיינען 50% נידע־ריקער פון וועלכע עס איז אַנדערע, און מיר גאַראַנטירן שנעלע באַרי־נונג.

MONARCH CONCRETE PRODUCTS CO.

1519 MAIN STREET

(Near Matheson Ave.)

:: צו פאַרענטן ::

FOR RENT

הייזער צו פאַרקויפן

אַבערדין עווע., 6 רומס, סוער און וואַסער נאַראַנטירט, $2.000. לייכטע טערמינען.

GIBBS & McCREA

415 Somerset Blk., Phone 29 439

:: פערזענלאַכעס ::

PERSONAL

SIMPSON & COMPANY

בייַיסאָפ

ריינינגד און באַנדעד

ד. סימפּסאָן, מענעדזשער

404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

געלט!

פאַר אייערע באַדיקע נויטן

$50 ביז $500

צוועלף מאָנאַטן צו באַצאָלן עס צוריק. ריזאָנייבל ריינטס. פּינקטלאַכע באַדינונג. שטריינג פאַרטרויליאַך

אָפן טעגלאַך ביז 7.30 נאָכמיטאָג.

General Loan and Insurance Agency
718 Somerset Block, Winnipeg
Phone 24 789

R. B. ORMISTON

פלאָריסט

צוויי סטאָרס צו אייער באַדינונג

96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791

בכומען טעלעגראַפירט אויבעראַל

פאָנדיישאָנס פאַר מצבות געמאַכט אויף

פאַרריכט פאַר אייער צופרידנהייט.

JOHN SCHALER
Phone 5993921

A. MUIR

אוטאָמאָביל־טעמפּער

דיקע פיניישינג סטייישאָן

פענדערס און באַדי ריפּעירס

376 FURBY ST.

PH. 33 255

לייף אינשורענס

בעסער צו האָבן אַ פאַליסי און ניט דאַרפן עס, אייידער דאַרפן דאָס און ניט האָבן..

P. A. TEMPLETON
807 Electric Railway Chambers
Phone 89 688

Winnipeg Beach and Gimli

שיחט מ. קאַהאַן, צו יעדער צייט אין

15 Spruce St.

מיר דעליווערן

מיר האַלטן אַ פולשטענדיקן סטאָק פון קרימס, פּאַוודערס, פּאַטענטירטע מעדיצי־נען און א. וו. מיר קומען נאָך פּרעסקריפּ־שאָנס און מיר דעליווערן צו יעדער צייט. מעיל אָרדערס פינקטלאַך אויסגעפילט.

SERVICE DRUG STORE
962 Main St. at Selkirk. Phone 55 354

דיינקטז

מענערשע קליידער. יערלאַכע סייל פּרייזן.

סוטס מיט צוויי פּאָר הויזן פאַר דעם פּרייז פון אַ סוט מיט איין פּאָר

SCANLAN & McCOMB
417½ PORTAGE AVENUE

אידישע מצבות

איך פּפּעציאַליזיר זיך אין מאַכן אַלע סאָרטן אידישע מצבות און איך קאָן גאַ־ראַנטירן מיין אַרבעט און באַדינונג.

זייער מעסיקע פּרייזן.

(אַרום סעלקירק עוועניו)

F. SCHOENTHALTER
155 McGregor Street

ספּעשל אין טרוקענע האַלץ

שווערע סלאַבס, ½ קאָרד געשניטן $4.25
פּיין, ½ קאָרד, געשניטן ____ $4.50
פּאַפּלאַר, ½ קאָרד, געשניטן ___ $4.00

פ. וואַגנער, טעלעפאָן 642 56

ארבעטער פאַרלאַנגט

HELP WANTED

פאַרלאַנגט אַן עקספּיריענסט קלערק פאַר אַ דזשענעראַל סטאָר. שרייבט וויפל אייר־זשעס פאַרלאַנגט. זיך וועגן צו דאָס "אי־דישע וואָרט" באַקס 715.

אידישע מיידל פאַרלאַנגט צו העלפן סער־ווירן אין אַ באַדרינג הויז אין ווינניפּעג ביטש. זיך וועגן צו מרס. פרידמאַן, 5 אוק סט., ווינניפּעג ביטש. אויב איר ווילט טעלעפאָנירן רופט "קעליס" און פרעגט פאַר מרס. פרידמאַן.

א גוטע געלעגנהייט פאַר אַן אַנרעסיוון יונגע מענטש מיט א גוט באַקאַנטער דריי גרדס פירמע אין שטאָט אַלס אַ סיילסמאַן אין שטאָט און אַרומיקן דיסטריקט. מוז זיין פון גוטן אויסזען און איבערצעגעבע־נער אַרבעטער. גוטע אויסזיכטן פאַר דעם ריכטיקן מאַן. שרייבט פולע איינצעלהייטן וועגן אייער פריערדיקער באַשעפטיגונג און אייער עלטער, צו דאָס אידישע וואָרט באַקס 738.

מיר האָבן פּלאַץ אין אונזער אַד־ווערטייזינג דעפּאַרטמענט פאַר אַ יונגן מאַן, וועלכער קאָן גוט ענגליש און אידיש. מוז זיין ווילליק צו אַר־בעטן און לערנען די ביזנעס. זיין אַנדערער זאַל זיך ניט ווענדן. קומט אין אונזער אַדוועטייזינג דעפּאַרטמענט יערן טאָג פינף אַזייגער נאָכמיטאָג (חוץ שבת און זונ־טאָג), און פרעגט פאַר מר. מיינס.

וואַנצן און קאַקראַוטשעס

פאַרניכטעט. אַרבעט גאַראַנטירט

CHARLES RIESS & CO.
376 Colony St. Phone 33 529

:: צו פאַרקויפן ::

FOR SALE

פול מאָדערנער קאַטעדזש פון 7 צימערן 2 בלאָק פון מיין בטריט, נאָענט פון פּרץ שול אָדער תלמוד תורה. א ריכטיקער באַרגען פאַר אימיצן פאַר בלויז $3.000 פאַר דער וואַך בלויז.

דזשענעראַל סטאָק אין אַ פּראָגרעסיוון פאַרמינג דיסטריקט, $15.000 סטאָק מיט יערלאַכן אומזאַץ פון $50.000, צו פאַר־ביטן פאַר 320 אַקער לאַנד ביז 25 מייל פון ווינניפּעג. מעג זיין קולטיווירט אָדער ניט. דאָס איז אַ גלענצנדע געלעגנהייט פאַר אימיצן צו באַזיצן אַ זייער גוטע ביז־נעס. האַנדלט שנעל.

סוויטס צו פאַרענטן אין פאַרשיידענע באַקאַס אין דער נאָרט עוד.

אינשורענס אויף אַלערליי צוועקן. געלט צו לייען אויף 6½ פּראָצענט.

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאָנס 761 55 און 807 53

S S S S S S S S S S

א גוט באַדיינטדע הויז פון 8 רומס אין גוטן צושטאַנד, פול שטיינערנער ביי־מענט און גוטע פּוירנעס, אַרום סעלקירק עווענוי. אין ערשטן בלאָק פון מיין סט. צו פאַרקויפן פאַר $3.400. מיט $400 קעש. רופט אָפּ

MR. LAWRIE, OF
J. J. SWANSON & CO. LTD.
601 Paris Bldg., Phone 26 349
or Evgs. 503-007

:: צו פאַרענטן ::

FOR RENT

צו פאַרענטן א הויז אין 472 פּריטשאַרד עווענוי, זיך ווענדן אין 466 באַראָוס עווענוי, סוויט 3.

ווינניפּעג ביטש

פּוירנישד קאַטעדזש צו פאַרענטן

ריינער קאַטעדזש, נאָענט צום לייק, מיט אַלע באַקוועמלאַכקייטן. איין און האַלב פאַר'ן סעזאָן פריי. רענט בילליק 23 אוק סטריט, טעל. 21626, אין אַוונט 55 511.

צו סובלעטן אַ דריי רום סוויט אין פאַר־מען אַפּאַרטמענטס אָדער צו אויסבייטן אויף אַ פינף רום קאַטעדזש. טעלעפאָנירט 29 077.

צו פאַרענטן 3 רומס דאָונסטערז אין 191 ענדריוס סט.

צו סובלעטן אַ 3 רום סוויט צו רעדוצירטן רענט. זיך ווענדן אין סוויט 11 ראָמאַנאַ קאָורט.

מרס. א. קאַופּמאַן

ווינניפּעג ביטש

באַרד און רום, בעסטע, באַ'טעמ'טע מאַכ־לים, בעסטע באַדינונג און באַהאַנדלונג — נאָכמיטאָג טיי מיט היימישע געבעקס. דער אַדרעס איז: 3 אש סטריט, טעלע־פאָנירט 51 746.

אין ווינניפּעג ביטש, באַרד און רום —

זייער גוטע מאָלצייטן און אויפפאַסונג. פאַרבריינגט אייער זומער וואַקאַציע אין אַ באַקוועמער אומגעבונג. ריזאָנייבל ריייטס. ווענדן צו מרס. ר. פרידמאַן, 5 אוק סטריט, ווינניפּעג ביטש.

פול מאָדערנע 7 רום הויז צו פאַרענטן — בילליק. הייסט וואַסער באַהייצונג אויך אַ רענטש און אַן אייז־באַקס צום פאַרקויפן זיך. ווענדן אין 393 באַפערין עווע.

צו פאַרענטן אַ צוויי רום סוויט, גרויסע ליכטיקע רומס, מיט אַלע באַקוועמלאַכ־קייטן. זיך ווענדן אין 496 אַבערדין עווע.

צו סובלעטן אַ באַקוועמען סוויט אויפ'ן ערשטן פלאָר. פראָנט באַלקאָני, רעדוצירט רענט. זיך ווענדן אין סוויט 1 דערבי בלאָק, 102 דערבי סטריט.

געשעפט געלעגנהייטן

Business Opportunities

גראָסערי אין פּרוכט, אַ סטאָר אין נאָרט ענד וואָס טוט אַרום $4.000 אַ מאָנאַט ביזנעס. צו רענטן צוזאַמען מיט גרויסער באַקוועמער הויז. קיין סטאָק אָדער פיקס־טשורס צו איבערנעמען. אַ זעלטענע גע־לעגנהייט.

דזשענעראַל, לעבן ווינניפּעג, סטאָק $6.500. רענט פאַר סטאָר און פיקסטשורס מיט באַקוועמער וואוינונג בלויז $35. סיילס $35.000 אַ יאָר.

גראָסערי און קאַנפעקשאָנערי, סטאָק $900. פיקסטשורס $700. רענט מיט 3 רומס $30. אַן אויסגעצייכנטער לאַקאַי־שאָן אין ווינניפּעג.

אויב איר ווילט אַ געשעפט, זעט

ח. פערלמאַן און ג. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES

706 Main Street Phone 51 000

אַפּאַרטמענט בלאָק, נאָרט ענד, 9 סוויטס, 2 סטאָרס. פּרייז $13.000. לייכ־טע טערמינען.

אַפּאַרטמענט בלאָק, 26 סוויטס. אין אַ גוטן ענדגן. האַלב אוטומאַטישער פּרייז, $60.000.

האָטעל, 24 רומס. קיין אַפּאַזיציע. גו־טע ביר פאַרלאַר און קאַטערשל טרייד. באַרגען $10.500.

דזשענעראַל, סטאָק $5.000 צו 50 ס. אויפן דאָלאַר. פיקסטשורס $400. רענט פאַר סטאָר און רום $30 אַ מאָנאַט.

ביליאַרד האַל, 6 ביליאַרד טישן, אייר־נע פון די בעסטע לאָקיישאָנס אויף פאַר־טערזש עווענוי. איינגעטימער קראָנק. האַלב אומזיסטיקער פּרייז $7.500. אַ פּלאַץ וואו מען מאַכט שטענדיק אַ ס ך געלט.

פיקטשור־טעאַטער צו פאַרענטן, גרויס סע שטעטל, קיין אַפּאַזיציע. וועט פאַר־קויפן די פיקסטשורס. רענט $45 אַ חודש.

מיר קאָנען פאַר אייך צופאַסן יעדן סאָרט ביזנעס. פאַרשיידענע טריידס גע־מאַכט.

SCOTT REALTY CO. Ltd.

11 C.P.R. Office Bldg. Phone 89 644

צו פאַרקויפן אַן ערשט קלאַסיקע גוט גיי־ענדיקע סעקאָנד האַנד קלאַדינג ביזנעס. איינגעטימער מוז פאַרלאָזן די שטאָט. וועט פאַרקויפן פאַר $600 קעש. זיך ווענדן אין 389 נאָטר דיים עווענוי.

:: צו פאַרענטן ::

FOR RENT

הייזער צו פאַרקויפן

אַבערדין עווע., 6 רומס, סוער און וואַסער נאַראַנטירט, $2.000. לייכטע טערמינען.

GIBBS & McCREA

415 Somerset Blk., Phone 29 439